

Nr. 9

Hybride sessie van donderdag 8 juli 2021

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heren B.C.S. Bahlmann, F.M.T. Barth, R.J.J. van Breemen en H. Chaaby, mevrouw E.L. Dansen, de heer M.A. Hachhouch, mevrouw E.W.H. Hamann, de heren M.S. Hassouna, E.A. Koçak en G.J. van der Lee, de dames A.P. van Maaren, A. Mager en M.J. Molengraaf-Vullers, de heren H.J. van Mourik, L.A. Onvlee en J.C. Oostrum, de dames J. van Oversteeg en L.P.W. Pellikaan, de heren J.M. Roeland, N. van Santen en P.C.J. Schefferlie, mevrouw D. Stevens en de heren I. Tekir, C.J.J. Wientjes en C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig: de wethouders de heren R.P. van Doesburg, J.P. van der Geest, E.C.M. Kraaijeveld en D. van Zanten, alsmede de directeur gemeente Gorinchem mevrouw M.J. Fillekes-Brand.

*

1. Opening sessie (hybride) (15.00 uur).....	2
2. Ingekomen stukken/mededelingen.....	2
3. Vaststellen agenda.....	2
4. Perspectiefnota 2022-2025 (2021-750912).....	2
5. B&A PPN 2022-2025: fracties geven hun visie	3
Stadsbelang.....	3
Democraten Gorinchem	5
VVD	8
PvdA	11
ChristenUnie/SGP	13
CDA	19
SP	24
D66	28
GroenLinks.....	35
Gorcum Actief.....	42
Fractie Van Maaren.....	45
6. Schorsing.....	47
7. Reactie college	47
Wethouder Van Zanten	47
Wethouder Van Doesburg.....	51
Wethouder Kraaijeveld	57
Wethouder Van der Geest	59
Burgemeester.....	63
8. Schorsing.....	64

9. Opening formele vergadering (digitaal).....	65
10. Vaststellen agenda raadsvergadering.	67
11. Stemming: Werken in het stadhuis van de toekomst.	67
12. Vaststellen officiële indiening moties & amendementen.....	68
13. Stemming.	68
14. Overzicht begrotingswijzigingen juli 2021 (2021-757638).....	74
15. Sluiting.	74

1. Opening sessie (hybride) (15.00 uur).

De voorzitter: Goedemiddag dames en heren. Ik constateer dat we de vergadering beginnen met uitzondering van de leden Hachhouch. Mager en Van Mourik, maar ik verwacht dat ze op enig moment wel de vergadering binnen zullen komen. Welkom.

Voor degenen die op het stadhuis zijn nog even het vriendelijke, doch dringende verzoek om voldoende afstand te houden. We zitten nu mooi op afstand van elkaar, we hebben ook nog beschermende maatregelen getroffen in de zin van de nodige schotten tussen mensen. Laten we hopen dat dat in figuurlijke zin niet het geval is. Laten we tijdens schorsingen e.d. in ieder geval proberen de anderhalvemetermaatregel zoveel mogelijk in stand te houden. Overigens is het voor degenen die in de zaal zitten echt belangrijk de microfoon te gebruiken als ze het woord willen voeren, want de ervaring heeft geleerd dat je zonder microfoon echt niet verstaanbaar bent. Bovendien ben je dan ook niet in beeld en kunnen er ook geen opnames gemaakt worden.

2. Ingekomen stukken/mededelingen.

De voorzitter: Dames en heren. Hoewel er geen ingekomen stukken of mededelingen zijn, heb ik toch wel een heuglijke mededeling te doen. We wisten het goede nieuws natuurlijk al, maar zojuist heb ik het kaartje ontvangen: we hebben een nieuwe wereldburger in ons midden. Raadslid Martijn Hassouna en zijn vrouw zijn opnieuw ouders geworden, dit keer van een dochter, Mila Sofia. Vanaf deze plaats namens de gemeenteraad van harte gefeliciteerd met deze vreugdevolle gebeurtenis. Ik wens jullie samen als gezin heel veel vreugde en liefde toe.

3. Vaststellen agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Perspectiefnota 2022-2025 ([2021-750912](#)).

De voorzitter: Dames en heren. Ik krijg soms wel eens vragen van mensen die niet zo heel veel weten van de manier waarop het politieke systeem werkt, van: wat is dat nou eigenlijk precies, een perspectiefnota? Nou, het is soms net een beetje als in een huishouden. Als je een begroting maakt voor het volgende jaar, moet je wel eerst met elkaar de uitgangspunten vaststellen, en dat is eigenlijk wat vandaag gebeurt. De gemeenteraad geeft het college mee waar het bij het opstellen van de begroting allemaal

rekening mee moet houden. Dan gaat het college vervolgens in de zomer en na de zomer daarmee aan de slag, heel veel ambtenaren gaan er uiteraard ook mee aan de slag. In het najaar hebben we dan opnieuw een bijeenkomst, dat noemen we de behandeling van de begroting, en dan toetst de gemeenteraad tijdens die bijeenkomst of de kaders zoals die vandaag, als het goed is, worden vastgesteld door het college, wel goed zijn verwerkt in de begroting. Dit is dus een heel belangrijke vergadering, want hier bepalen we met elkaar de uitgangspunten op basis waarvan de begroting wordt vastgesteld.

Omdat het een belangrijke vergadering is, waarin heel veel belangrijke zaken aan de orde komen, en we ook een beetje op de tijd willen letten, hebben we met elkaar procesafspraken gemaakt. Dat hebben we met behulp van de agendacommissie gedaan, en we zijn er natuurlijk allemaal heel blij mee dat die elke keer maar weer voor ons zorgt dat er goede afspraken gemaakt kunnen worden. We hebben daar besloten om de eerste termijn schriftelijk te doen, d.w.z.: de verschillende fracties hebben schriftelijk gereageerd en vervolgens heeft het college daarop ook schriftelijk gereageerd. We zitten nu dus in de tweede termijn en in die tweede termijn is het ook wel gebruikelijk, voor zover dat al niet gedaan is, om moties en/of amendementen aan te kondigen en daarop te reageren met elkaar. Wij gaan vanmiddag dat gesprek aan met elkaar en vanavond hebben we een digitale raadsvergadering. Wat we nu hebben, is een raadssessie, en die mag hybride zijn – een deel van de raadsleden zit hier, een ander deel zit thuis –, maar een raadsvergadering moet óf helemaal fysiek, of helemaal digitaal zijn. In dit stadium van de coronacrisis hebben we ervoor gekozen de vergadering vanavond digitaal te doen. In die digitale vergadering gaan we niet verder met allerlei beraadslagingen, maar gaan we stemmen over de moties, de amendementen en uiteindelijk natuurlijk ook over het raadsvoorstel met betrekking tot de perspectiefnota. Uiteraard kunnen bij die stemmingen ook stemverklaringen afgelegd worden.

Afspraken zijn ook gemaakt over de spreektijden per fractie. In deze tweede termijn kan maximaal tien minuten per fractie gesproken worden. Ik heb er alle vertrouwen in dat u zich daaraan zult houden, want in de vorige vergadering hebben we ook met spreektijden gewerkt en dat ging heel erg goed.

We gaan nu beginnen met de algemene beschouwingen in de tweede termijn. Allereerst geef ik de fractie Stadsbelang het woord.

5. B&A PPN 2022-2025: fracties geven hun visie

De heer Bahlmann: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan het college voor de beantwoording van onze vragen. Ik wil graag reageren op het amendement van D66 en de moties die ingediend zijn.

Op het amendement van D66 wacht ik graag de reactie van de wethouder af.

De motie ‘Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen’ hebben wij zelf ingediend, samen met een aantal andere fracties, dus die zullen wij sowieso ondersteunen.

Motie M2 van Democraten Gorinchem, ‘Gidslijnen naar de binnenstad van Gorinchem’, hebben wij mede ingediend, dus die zullen wij ook zeker ondersteunen.

De PvdA-motie ‘Gorinchem cultuurstad’ zullen wij ook mede indienen.

De PvdA-motie ‘Wijkschouw zorgt voor verbinding’ zullen wij ook mede indienen.

Op de ChristenUnie/SGP-motie 'Gedenkteken coronapandemie' wil ik graag de reactie van de wethouder afwachten.

Ook op de CDA-motie 'Een boom voor iedereen' willen wij graag de reactie van de wethouder afwachten.

Ook van de motie van D66, 'Eerst laden dan elektrisch rijden' wil ik afwachten wat de wethouder daarvan vindt. Ik ken de ervaringen uit het Rotterdamse vandaan, dus ik ben benieuwd hoe de wethouder daarover denkt.

Ook op de motie van D66, 'Luister nog eens naar de ideeën voor het Cruyff Court', wacht ik de reactie van de wethouder af.

De motie van D66, 'Werk maken van stages' hebben we volgens mij al een keer eerder besproken, dus daarop wacht ik wederom de reactie van de wethouder af.

Ook op de motie van GroenLinks, 'Duurzaamheid in woord en daad', wachten wij de reactie af.

De motie 'Martelaren gedenkplaats' is heel sympathiek. In het verleden hebben we natuurlijk ook een raamwerk geadopteerd. Alleen schijnt dat geld weer teruggevloeid te zijn in de gemeentepot. Ook daarop wacht ik even de reactie van de wethouder af, maar het is zeker een sympathiek idee.

Op de motie van Gorcum Actief 'Ingeschatte mee- en tegenvallers, geaccordeerd door de accountant' wachten we de reactie af van de wethouder.

Positief staan we tegenover de motie 'Meekoppelkansen Woelse Waard', maar toch wachten we even de reactie van de wethouder af.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat motie M1, met als onderwerp 'Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen', is ingediend:

Motie M1: Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
constaterende dat:

- de gemeente Gorinchem geen actiegericht toiletbeleid heeft;
- er in onze binnenstad en in onze winkelgebieden een tekort aan openbare en/of opengestelde toiletten is;
- er een grote behoefte is naar inclusieve toiletten;
- men bereid is om te betalen voor schone toiletten;
- deze kosten niet enkel voor rekening van de gemeente hoeven te komen;
- Gorinchem een gastvrije vestingstad wil zijn;
- het ontbreken van openbare en/of opengestelde toiletten bezoekers ervan kan weerhouden om onze vestingstad te bezoeken;
- andere gemeenten het goede voorbeeld hebben gegeven door het vaststellen van een actiegericht toiletbeleid en dat dit in Gorinchem wenselijk kan zijn;
- op 14 juli 2016 het VN-verdrag Handicap in werking trad;

verzoekt het college:

- om met een plan van aanpak te komen om samen met de winkeliers, horecaondernemers en andere lokale stakeholders meer openbare en opengestelde inclusieve toiletten in Gorinchem te realiseren.
- bij de ontwikkeling van het kernwinkelgebied, dit mee te nemen in de ontwikkelplannen;
- bij bouw en/of verbouw van gemeentelijk vastgoed, waar mogelijk, dit mee te nemen in de (her-)ontwikkeling;
- indien benodigd een actiegericht toiletbeleid met de toiletalliantie, winkeliers, horecaondernemers en andere lokale stakeholders samen te stellen.

Ik geef Democraten Gorinchem het woord, de heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Ja, voorzitter, dank u wel. Allereerst: fantastisch om een aantal collega's in ieder geval weer live te zien. De meesten zien er echt veel beter uit, lijkt het, dan door het scherm. Dat doet me goed. Het is sowieso verbindend, denk ik, om elkaar weer eens echt mee te maken.

Voorzitter. Het voelt wat onbescheiden om vanuit het kleine Gorinchem mee te praten over de grote zaken, maar toch: het verdient gewoon aandacht om stil te staan bij hoe we het afgelopen jaar gevoeld hebben dat vrijheid nooit vanzelfsprekend is: coronabeperkingen, antihomowetgeving en dan deze week nog de brute aanslag op de vrije journalistiek. Tegelijkertijd zijn dit gebeurtenissen waardoor wij ons weer door alle geschillen heen verbonden kunnen voelen, zo mooi getoond via een raadsbrede regenboogvlag pas geleden, die nu een duurzame plek heeft gekregen voor het stadhuis. Prachtig, voorzitter, laten we daar trots op zijn.

Voorzitter. Vooruitkijken vraagt wat ons betreft ook om terug te kijken, om lerend verder te gaan. Daarom hopen we dat we in de toekomst weer niet alleen fysiek vergaderen, maar ook de jaarrekening en de perspectiefnota mogen combineren. Van ons mag je verwachten, voorzitter, dat we trots zijn op het vele dat goed gaat – dit vertel ik gewoon in reactie ook op de termijnen van de collega's –, maar dat we ons ook kritisch en kwetsbaar willen opstellen waar dat nodig is. Wij voelen ons dan vooral serieus geholpen door fracties die niet alleen per definitie, of haast dogmatisch, alles afkraken, maar daarentegen een constructief bedoelde kritische blik combineren met eigen goede suggesties. Over wat deze raads- en collegeperiode zal typeren blijven wij zeer positief, zonder blindstaren dus, maar dat positieve mag en moet benoemd worden. Er was in Gorinchem een grote beweging nodig om mee vooruit te komen, en dat gebeurt moedig, innovatief en verantwoord, doordacht beleid, gebouwd op visies die samen met de stad zijn gemaakt en die Gorinchem een frisse smoel zullen geven en klaar voor de toekomst maken. Het Innovatie- en afstudeercentrum en het groene woonproject Arkelsedijk illustreren dat voor ons in het bijzonder. Zelden zijn zo voortvarend visies en uitvoeringsplannen in werking gezet, terwijl er eindelijk ook een perspectief is voor schuldenreductie in Gorinchem.

Maar, voorzitter, als je inhaalt kun je niet in één keer afremmen. Begrijpelijk dat we daarom de eerstkomende jaren nog wat meer investeren dan 5 miljoen. En laten we op het punt van de schulden vooral zien dat we koersen op een schuld die in 2040 een kwart lager is dan bij de start van dit college, en dat in combinatie met zo ontzettend veel ontwikkelingen.

Voorzitter. Waar wij als Democraten Gorinchem minder in geslaagd zijn, vinden we, waar we graag werken aan een beter perspectief, is het samen doen in de raad. Het blijft complex. Gelukkig, vandaag elkaar ontmoeten voelt heel goed, maar als we kijken wat ons inhoudelijk verbindt, dan helpt dat ook. Zo noem ik als voorbeeld de aandachtspunten van de ChristenUnie/SGP, die wij delen, over schuldpreventie, 'menstruatie-armoede' en ontmoetingsplekken. Overigens zijn ten aanzien van onze eigen opmerkingen over ontmoetingsplekken terechte opmerkingen gemaakt door het college, dat wijst op de speelterreinen aan de Tiende Penninglaan en het Achillesveld, als het daarom gaat. Maar bij ons gaat het ook om kleine kansen met een groot effect, zoals gewone bankjes in de openbare ruimte.

Van GroenLinks begrijpen wij de zorg over de benodigde middelen voor duurzaamheid. De reserve van 5 miljoen is vast niet genoeg. We pleiten er echter voor, niet alleen voor Gorinchem, maar voor alle gemeenten, dat we niet hetzelfde laten gebeuren als bij de jeugdzorg. De Rijksoverheid legt grote ambities bij de gemeenten en daar horen wat ons betreft de benodigde middelen wel bij. Veel gemeenten hebben enorme moeite met een sluitende meerjarenbegroting door tekorten in de jeugdzorg. Eindelijk lijkt de regering nu overstag te komen op dit onderwerp. Laten we de nieuwe regering niet verleiden door de indruk te wekken dat gemeenten zelf geld over hebben over de enorme opgave op duurzaamheid. We willen eerst het Rijk over de brug zien komen, vandaar dat we de motie van GroenLinks op dit punt niet steunen. Ook veel inwoners maken zich overigens zorgen over de betaalbaarheid van de duurzaamheid, dus laat dat geld nou maar komen. We moeten ons niet leeg laten knippen door het Rijk.

Als het over relaties gaat, voorzitter, dan complimenteren wij ook door de jaren heen D66, die naar onze beleving pragmatisch in plaats van dogmatisch blijft kijken, hoewel: bij het HBO hoop ik dat ook, met goede ideeën, ook vanavond, denk ik, om de communicatie over het Cruyff Court op te pakken. En wat betreft de actualisatie van de laadpalen vind ik het in ieder geval sympathiek om te kijken of we daar beweging in kunnen maken. Overigens kunnen we niet met alle voorstellen van D66 instemmen, maar dat is puur omdat je nou eenmaal niet altijd elkaar vindt op de inhoud.

Wij hebben geen begrip voor de paniek die wij toch bij een deel van de oppositie waarnemen over de schuldenpositie. Juist van de VVD hopen wij eigenlijk dat ze ook meer begrijpen dat de uitgaven die we doen investeringen zijn en investeringen leveren maatschappelijk en financieel rendement op die onze stad juist broodnodig heeft. Vergelijk het maar met een huis: als je in de gelukkige omstandigheid verkeert dat je een eigen huis hebt, dan heb je meestal ook een aardige hypotheek en alleen aflossen, zonder te investeren, is meestal niet wat je wilt. Iedereen snapt eigenlijk dat dat niet zo slim is. Gelukkig kiest het college wel voor het onderhoudsbestendig maken van het huis dat Gorinchem heet. Daarnaast legt het college een degelijk plan neer om behalve te investeren de komende twintig jaar ook nog eens 70 miljoen euro af te lossen. Dat noemen wij krachtig. Het is de kracht die Gorinchem nodig heeft. Zo blijft dit huis niet alleen staan, maar woont men er graag, komt men er graag op bezoek en blijven de onderhoudskosten acceptabel. En voorzitter, als er dan fracties zijn die vinden dat we te veel investeren, te ambitieus zijn, geef dan ook concreet aan wat je niet nodig vindt. Laten we daar eerlijk in zijn. Niet investeren in wonen, mobiliteit, scholen, zegt u het maar. Wees daarin eerlijk.

Voorzitter, de moties en amendementen. Ik probeer er in sneltreinvaart vast een indruk van te geven.

Ten aanzien van de motie over de ingeschatte mee- en tegenvallers volgen wij de reactie in eerste termijn van het college. Die vinden we niet nodig.

‘Eerst laden, dan elektrisch rijden’, daar staan wij op zich positief tegenover. Ik wil nog wel ook de reflectie, vanwege het praktisch karakter van de motie, van het college erover horen.

‘Gedenk de martelaren’. Wij hopen eigenlijk dat deze motie aangehouden wordt, zodat ‘ie op het goede moment in relatie tot het initiatief dat loopt genomen wordt. Maar in principe staan wij er positief tegenover.

Dat geldt uiteraard ook voor de motie ‘Gidslijnen’, die wij bij dezen indienen, mede namens CDA, Stadsbelang en Partij van de Arbeid.

‘Meekoppelkans’, de motie van Gorcum Actief. Daar staan we positief tegenover.

Dat geldt ook voor de motie van ChristenUnie/SGP over het gedenkteken corona. Alleen hopen wij wel dat we ruimte geven voor de initiatiefnemer en dat het college dan daarop aanhaakt, zoals het college ook voorstelt op die manier de motie uit te leggen.

‘Duurzaamheid in woord en daad’, daarvan heb ik al verteld waarom we die niet steunen: omdat we vinden dat eerst het Rijk over de brug moet komen.

‘Een boom voor de toekomst’ van het CDA: prima. Ik zou alleen wel vragen of iemand die boom ook wil, want ja, je moet hem maar net kwijt willen als je toevallig net een plein hebt aangelegd. Het is de bedoeling dat je hem gaat onttelen, maar laat iemand ook kiezen of hij dat ook wil.

‘Luister nog een keer’ van D66, staan wij positief tegenover, over het Cruyff Court.

‘Herstel van de kunstwerken’, Gorcum Actief en Partij van de Arbeid, hebben wij mee ingediend.

Dat geldt ook voor de jaarlijkse wijkshow en – ik noem het maar even: – het wc-beleid van Stadsbelang.

Het ‘Werk maken van stages’ vond ik heel erg bedrijfsvoering, waar eigenlijk het college zich normaal gesproken maar weinig mee bemoeit. Laten wij er gewoon op sturen dat het voldoende gebeurt, maar niet voorschrijven wat voor mensen dat allemaal moeten gaan doen en hoe.

Het amendement ‘Blijk van waardering aan onze maatschappelijke partners’ van D66: wij willen liever daar kijken waar het incidenteel echt nodig is dan over de hele linie en structureel een ander effect neerzetten.

Voorzitter, afrondend. Het gaat vandaag om perspectief. Naast alle inhoud willen wij vooral verder werken aan een betrouwbare, luisterende overheid die samen met de mensen de stad maakt. Wij hebben dat goed aangevoeld, denk ik, door als eerste tegen grootschalige opvang van asielzoekers te zijn in de stad. Wij willen ons ook niet laten dwingen door hogere overheden. In die zin gaan er ook geen windturbines door onze strot geduwd worden als daar geen draagvlak voor is. Laten we hopen dat er ook eindelijk een geloofwaardige regering komt, die opgaven en middelen voor gemeenten in evenwicht brengt. Dan werken wij graag verder aan ons Gorinchem, dat niet alleen meegaat in de tijd, maar ook vooroploopt en vooral iedereen welkom heet.

Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Inmiddels zijn we compleet, want de raadsleden Mager, Hachhouch en Van Mourik zijn ook in ons midden. Wel goed, denk ik, om hen ook even fysiek en qua geluid te zien en te horen. Mevrouw Mager? Dat lukt nog niet. De heer Van Mourik. Volgens mij een prachtige afbeelding van Zweden?

De heer Van Mourik: Dat klopt inderdaad, maar ik zit er niet!

De voorzitter: Mevrouw Mager. Dat gaat nog niet helemaal goed. De heer Hachhouch.

De heer Hachhouch: Aanwezig.

De voorzitter: Ik probeer voor de laatste maal mevrouw Mager- Wel in de chat aangegeven, maar nog niet hier. Ik probeer het straks opnieuw.
Het woord is aan de heer Wientjes, fractie van de VVD.

De heer Wientjes: Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Dit is de laatste perspectiefnota van dit college en dat is fijn, want het wordt tijd voor een nieuwe aanpak. Het is ook fijn dat 'ie beleidsarm is en weinig perspectief geeft. Dat betekent dat we ook niet al te veel nieuwe gekke dingen gaan doen. Wat we hebben gezien, en we kijken een beetje terug omdat het de laatste is, is een hoop visies en plannen, vergezichten, af en toe ook wat wensdenken, prachtig, prachtig, maar de uitvoering is daar zwaar bij achtergebleven. De stad zou worden aangepakt en beter worden gemaakt, maar daar hebben we helaas heel weinig van kunnen zien. De boodschap vanuit mijn fractie is dan ook dat er veel plannen zijn gemaakt, dat er hele grote budgetten zijn ingeruimd en dat er weinig is uitgevoerd, wat heeft geresulteerd in een stad met een nieuwe berg schulden en de daarbij horende extra risico's, de risico's in alle grote plannen en investeringen die nog gedaan moeten worden. We zien de lastenverzwaring voor de inwoners dan ook op ons afkomen, en dat is wat wij als VVD per se niet willen. We zien op lange termijn een begrotingstekort verschijnen. De dekking wordt gehaald uit incidentele meevallers, een positief resultaat van de jaarrekening en wat geschraap op potjes in de marge, terwijl aan de uitgavenkant niet met eventuele tegenvallers wordt gecalculeerd en we weten allemaal dat met grote projecten, die ook nog eens over lange tijd lopen en ook nog eens een keer vertraagd zijn, die kosten meestal omhoog gaan. Een investeringsruimte die we hadden werd ineens een plafond, van een ruimte naar een beperking. De facto betekent het dat we tot in lengte van jaren niet meer dan 5 miljoen aan nieuwe plannen kunnen realiseren, als dat al lukt, want de risico's zijn groot. Die 5 miljoen staat dus elke keer weer onder druk. Zo komt die 5 miljoen elke keer nog eens in gevaar. Het betekent een grote claim die dit college legt op de toekomst.

Enkele observaties over de kostenkant, als u mij toestaat. Voor de RES, de energietransitie, is eigenlijk niks opgenomen en dat is raar, want gegeven de voorbereiding, het hele participatietraject – we horen adviseurs, enz., enz. –, zou je verwachten dat daar ook in de perspectiefnota iets over geschreven wordt. We zijn ook benieuwd naar de impact van de recente gerechtelijke uitspraken op dit gebied en verwachten dat we dat in dit debat, maar in ieder geval bij de begroting, op een of andere manier terug te zien.

Het sociaal domein, een constante zorg, ook voor mijn partij, is en blijft een groot risico. We weten dat deze wethouder daar uitermate zijn best op doet, daarmee hebben we hem al meerdere malen gecomplimenteerd en daar hou ik nu mee op, maar we moeten wel constateren dat dat een risico is en blijft, met grote financiële gevolgen, en dat dat dus één van de dingetjes op de stapel is waardoor we een gemeente zijn met stevige risico's aan de kostenkant.

Hetzelfde geldt eigenlijk voor de grote projecten. Waar ik achter ben gekomen is dat bij de begroting van deze projecten niet of nauwelijks rekening is gehouden met de inflatie, met kostenstijgingen en zaken als onvoorzien. Dat zit een beetje in ons systeem, dus dat kun je dit college niet kwalijk nemen, maar het is wel iets wat we zouden moeten veranderen. De VVD gaat in de komende tijd, en zeker in de volgende raadsperiode,

proberen dit hoog op de agenda te krijgen. Natuurlijk zijn die budgetten wel taakstellend, maar we weten ook dat in de loop der tijd die budgetten overschreden kunnen worden en dan kunnen ze nog zo taakstellend zijn, maar dan komt men toch bij de raad terug om meer geld. We moeten die projecten dus anders gaan calculeren. Maar er zit dus een risico in die projecten en daar besteedt het college naar onze mening te weinig aandacht aan.

Nu naar de toekomst, want dat is eigenlijk veel leuker en daar zijn we als VVD ook veel meer van, ook de toekomst op de wat langere termijn en op de grote lijnen. De VVD heeft al geconstateerd dat we veel hebben laten liggen en dat het zeker niet zoveel beter is geworden als dit college aan het begin in alle hoerastemming dat ze eindelijk aan de macht waren hebben doen geloven. Er is dus nog heel veel werk aan de winkel, en dat zit vooral ook in de basis. De basis van de start is niet op orde en daar is verdraaid weinig aan gedaan. Ik begin met drie woorden en dan nog eens een keer drie woorden: wonen, wonen, wonen en bereikbaarheid, bereikbaarheid, bereikbaarheid. Het realiseren van nieuwe woningen gaat ons inziens veel te langzaam. Stadsontwikkeling had veel, en moet in de toekomst veel hoger op de agenda. We hebben ons inziens een tweede woningbouwcorporatie nodig. Er móét wat gebeuren in die stad op het gebied van het wonen. Kijk naar vijf tot tien en vijftientig jaar: waar willen we staan, wat hebben we nodig, en ga dat realiseren.

Bereikbaarheid. Waar blijft de oost-westverbinding? De Concordiaweg, weten we, is niet houdbaar op termijn, als hij nu al houdbaar zou zijn trouwens. Het college heeft niks gedaan. De files in de stad zijn niet afgenomen. De fietspaden aanpassen aan de nieuwe tijd, de elektrische fiets, verbind de hotspots in de stad daar waar mensen naartoe gaan met heel veel regelmaat met goede fietsverbindingen. We weten dat de elektrische fiets steeds nog aan invloed en aan belangstelling zal toenemen. Het college heeft niks gedaan. Het vrachtverkeer in de stad: zorg dat auto's hun plek houden, heel belangrijk, maar zorg dat het zware verkeer uit die stad blijft.

Glasvezelnetwerk. In voorgaande jaren is er veel al over gesproken door onze partij. Niks aan gebeurd. Bij de burelen zijn ze bijna klaar.

De leefomgeving verrommelt. Dat is een constatering die ik vanochtend nog een keer heb gedaan met mijn tuinman, toen we samen in de tuin werkten, en die ook zei: ja, het staat vol met pispotjes. Nou weet ik niet of u allemaal weet wat pispotjes zijn, maar een beetje tuinier weet dat: dat zijn kleine plantjes die overal omheen draaien en zich via wortelstokken verspreiden. Als je ze in je tuin hebt, ben je nog niet jarig, en wij hebben ze in de gemeentetuinen all over. Het wordt slecht onderhouden. Doe daar wat aan. Hetzelfde geldt eigenlijk voor het ophalen van ons vuilnis. Het wordt duurder en het wordt er niet beter op.

Schoenmaker, hou je bij je leest, ook op het gebied van onderwijs. Basisonderwijs en middelbaar onderwijs is onze taak als gemeente. Dat is alles vanaf de lagere school tot en met VMBO en gymnasium, dus níét het MBO en níét het HBO. Natuurlijk moeten we een doorlopende leerlijn hebben, hartstikke goed plan, zijn we als VVD buitengewoon vóór, maar realiseer dat met de andere partijen die daarvoor verantwoordelijk zijn en ga niet alles zo nodig zelf doen. Niet onze taak, hou je bij je leest.

Dan nog even de voorzieningen in dat basisonderwijs, toch wel erg basis, vinden wij. Verdraaid slecht. In een artikel in Trouw afgelopen weekend komt duidelijk naar voren dat een heel aantal van onze scholen – het ging specifiek over Gorinchem – niet in

aanmerking kwam voor een landelijke subsidie. De boel is gewoon slecht georganiseerd, gebouwtjes van vijftig jaar oud, niet up to date. Werk aan de winkel. Niet gedaan. Hetzelfde geldt voor de energietransitie, waar draagvlak voor zou moeten komen. Daar gaan we nu pas aan werken.

Gelukkig, gelukkig, is er economisch herstel, en wel op eigen kracht. Dus ga daar mee door, zorg dat de plannen voor het kernwinkelgebied snel worden uitgevoerd. Goed idee. Ik zou af willen sluiten met iets wat eigenlijk al een hele tijd op de plank lag, en dat is het Vestingplan. Daar is ook verdraaid weinig, tot helemaal niks, aan gedaan.

Kortom, mevrouw de voorzitter, een lijst die nog niet eens volledig is, waarom ons college het naar onze mening niet zo goed heeft gedaan. Verdraaid jammer. En ik heb hier drie uitroepetekens achter getypt.

Tot zover mijn inbreng in tweede termijn, of wilt u dat ik nu nog door de amendementen en moties heen loop, of zullen we dat later doen?

De voorzitter: U heeft daar geen tijd meer voor.

De heer Wientjes: Heerlijk, dan hoeven we dat niet te doen!

De voorzitter: Goed. Even de presentie: mevrouw Mager?

Mevrouw Mager: Ja, excuus, maar ik ben aanwezig. Dank u.

De voorzitter: We moeten u nog even in beeld zien- Ja, helemaal goed. Dank u wel.

Naar aanleiding van de bijdrage van de heer Schefferlie van Democraten Gorinchem had ik nog verzuimd motie M2 te benoemen die is ingediend:

Motie M2: Gidslijnen naar de binnenstad van Gorinchem

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
constaterende dat:

- de Nederlandse staat het VN-verdrag Handicap heeft ondertekend dat sinds 2016 van kracht is;
- ex artikel 1 het voornoemd verdrag de doelstelling heeft om gelijkwaardigheid te creëren, mede door plekken toegankelijker te maken voor eenieder;
- Gorinchem vooralsnog geen gidslijnen heeft die lopen tot aan de binnenstad, maar slechts van station tot stadhuis;

overwegende dat:

- het gebrek aan gidslijnen de toegankelijkheid van Gorinchem voor blinden en slechtzienden in ernstige mate beperkt;
- deze beperking kan worden weggenomen door het aanleggen van de gidslijnen;
- het Gehandicaptenplatform een hoge prioriteit geeft aan het aanbrengen van de onderhavige gidslijnen;

draagt het college op:

- te onderzoeken hoe gidslijnen geplaatst kunnen worden die reiken van tenminste het stadhuis tot aan de binnenstad, en dit te doen in overleg met de Stichting Gorinchems Platform voor Gehandicaptenbeleid (hierna: Gehandicaptenplatform);
- in beeld te brengen of en hoe de gidslijnen en toegankelijkheidspunten (zoals OV-haltes) uitgebreid kunnen worden naar andere belangrijke publieke plaatsen zoals het ziekenhuis, de scholencampus en het Piazza bijvoorbeeld;
- de financiële dekking te vinden in het budget voor uitvoering coalitieakkoord dan wel uit een ander passend budget.

Dan zijn we nu bij de PvdA, de heer Oostrum.

De heer Oostrum: Dank u wel, voorzitter. Ik ben blij dat we in deze tweede termijn weer eens fysiek aanwezig kunnen zijn in onze raadzaal, hopelijk kunnen we dat na het zomerreces voortzetten voor alle sessies, en dan hopen we in zaal 7 ook weer de insprekers en andere belangstellenden te ontmoeten.

Na het lezen van tienduizend woorden van tien raadsfracties – wij misten helaas die van mevrouw Van Maaren – en daarna nog een kleine vierduizend van het college, reageer ik graag puntsgewijs op de andere fracties en op het college. .

Wij herkennen ons in de reactie van het college waar het de investeringen en de schuldpositie betreft. De afgelopen jaren zijn gebruikt om grote ambities om te zetten in noodzakelijke investeringen, of ten minste in de aanzet om die investeringen te plegen, en er zijn daarvoor bovendien reserves gevormd. Tegelijk zijn er ook met alle andere fracties erbij afspraken gemaakt over de afbouw van de schuldpositie. Overigens blijft de PvdA bij het standpunt dat tegenover de schulden, ook in eerdere periodes, steeds investeringen hebben gestaan in het belang van de stad en haar inwoners en die investeringen hebben mede geleid tot de regionale functies die we in Gorinchem, ook in het verleden, steeds hebben vervuld.

Wij missen helaas nog een reactie van het college op onze aandachtspunten op het gebied van mobiliteit, zoals de extra aandacht voor de mogelijke parkeerdruk in de Lingewijk, of alternatieve mobiliteit, een elektrisch busje vanaf het station langs de parkeergarages, en het bundelen van pakkettenbezorging, maar wellicht kan het college daar in tweede termijn nog iets van vinden.

Wij zien met Stadsbelang een stevige uitdaging in onze stad van tolerantie. Het regenboogpad voor het stadhuis is een prachtig symbool, maar zolang nog niet iedereen elkaar respecteert zoals we zijn, is er veel te doen. Gorinchem is een tolerante en inclusieve stad waar iedereen zichzelf moet kunnen zijn.

We zijn ook verheugd over de uitbreiding van het wijkgericht werken en als aanvulling daarop dienen we samen met Democraten Gorinchem en Stadsbelang een motie in over de wijkschouw, als verbinding met en tussen de wijkbewoners en om initiatieven van bewoners te faciliteren vanuit de houding ‘vertrouwen in de initiatiefnemers’. Wij gaan ervan uit dat het college hier nu ook de mooie en praktische invulling aan gaat geven.

De motie van Democraten Gorinchem over de Gidslijnen en de motie van Stadsbelang over de openbare toiletten hebben wij van harte mee ingediend. Ik wil nog wel wat aandacht vragen voor toiletten voor mindervaliden. Wij vinden de initiatieven van beide moties van belang in het kader van inclusief Gorinchem, maar onlangs wees een horecaondernemer mij op de goede afspraken die er zijn met het museum. Het toilet voor mindervaliden aldaar kan worden gebruikt, maar ’s avonds is daar de voordeur dicht en moet je via het oude stadhuis naar binnen, waar forse drempels zijn.

We zijn overigens blij met de steun vanuit het college voor onze motie voor het herstel van de representatieve staat van de kunstwerken in de openbare ruimte. Dank ook aan Gorcum Actief, Democraten Gorinchem, GroenLinks en Stadsbelang voor het mede indienen daarvan.

Wij delen de zorgen van andere partijen én van het college over de kosten van het sociaal domein, waarbij sprake is van het bijstellen van budgetten. Voor de Partij van de Arbeid staat voorop dat mensen die zorg en ondersteuning nodig hebben dat ook moeten krijgen.

He schrappen van het abonnementstarief door het Rijk zal daarbij zeker helpen en er zijn inmiddels zelfs mensen die de hulp tijdens de vakantie laten doorlopen, want, is de gedachte daarbij: de gemeente betaalt de hulp toch door.

De reactie van het college op de motie voor een corona-gedenkteken spreekt ons aan, evenals de motie trouwens. We horen graag of de fractie van ChristenUnie/SGP de motie wil aanpassen in de lijn zoals het college die voorstelt, en dan kunnen wij de motie steunen. Overigens constateert de ChristenUnie/SGP weinig nieuw beleid en dan hebben ze de afgelopen periode toch wel iets gemist, denk ik.

Met het CDA zijn wij benieuwd naar de zelfbewoningsplicht voor woningeigenaren. Is er in Gorinchem wel sprake van grote misstanden op dat gebied, behalve een paar bekende huisjesmelkers?

Wij willen de motie van het CDA 'Een boom voor de toekomst' graag steunen in het belang van meer vergroening van de stad in het kader van klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Voorzitter. Het college heeft een aantal zaken die door D66 zijn benoemd al beantwoord, zoals het voorkomen en bestrijden van kansenongelijkheid, subsidie voor de peuter- en kinderopvang en het HBO-initiatief. Het amendement 'Blijk van waardering' klinkt zeer sympathiek, maar de instellingen zijn door de gemeente en door het Rijk prima ondersteund en ontvangen wat ons betreft de gebruikelijke jaarlijkse indexeringen.

De andere moties, 'Eerst laden, dan elektrisch rijden', 'Luister nog eens' – een gesprek kan nooit kwaad, maar dat schept ook verwachtingen – en 'Werk maken van stages', daarvan zeggen wij: de bedoeling is goed, maar het klinkt heel formeel. We wachten de reacties van het college graag af en dan hoort u onze stemverklaring bij de stemmingen.

We zijn blij dat GroenLinks ook het goede werk en de inspanningen van het college ziet om in deze lastige tijden ambities waar te maken. Dat het financieel meerjarenperspectief tot het uiterste wordt benut, zien wij als een teken van efficiency. Er worden nu eenmaal forse investeringen gepleegd om de ambities van het college, en, niet te vergeten, ook die van deze gemeenteraad, een stap verder te brengen.

De motie 'Gedenk de martelaren' vraagt om een subsidie op te nemen in de begroting voor 2022. Wij vinden dat zeker een sympathieke motie, maar begrijpen dat het college dit nu nog te vroeg vindt. Daarbij is wat mij betreft in ieder geval GroenLinks op dit moment aan zet. Wilt u kijken of u de motie aanpast in de richting van 'onderzoek naar', of houdt u 'm aan tot de begroting voor 2022, als 'ie aangehouden mag worden?

De motie 'Duurzaamheid in woord en daad' lijkt ons ook wat aan de vroege kant. Wat ons betreft moet het Rijk eerst over de brug komen.

De motie 'Meekoppelkans Woelse Waard' van Gorcum Actief spreekt ons wel aan met het oog op de komende dijkversterking, maar de vraag is wel over welk bedrag het dan gaat en of het dan ook mogelijk is om die kans mee te pakken. We wachten uw reactie af, of u de lijn van het college overneemt om dat nader te bekijken en dan vervolgens een standpunt te bepalen.

Ten aanzien van de motie 'Ingeschatte mee- en tegenvallers' volgen wij het college.

Voorzitter. Ik nader het einde van de tweede termijn. Wij missen net als het Nederlands elftal initiatieven van de linker- en de rechterbuitenspelers. De VVD vindt dat er te veel geld wordt uitgegeven en dat de stad blijft zitten met een grote schuld, maar het lijkt op een voetbalwedstrijd, want wat nu gezegd wordt in de tweede termijn lijkt op een

herhaling van de eerste termijn, en wellicht zelfs in slow motion, vandaar dat u de tijd dreigt te overschrijden.

De SP heeft haar eerste termijn lekker dwars op papier gezet. Het leest wat lastig, maar we missen daarin toch ook even wat spitse aanvullingen om te kijken waar we op moeten reageren.

Voorzitter. Dan kom ik bij het amendement van D66 over een hogere indexering. Daar zijn we tegen. Stadsbelang, ‘Gastvrij Gorinchem’, daar zijn we voor. Democraten Gorinchem, de Gidslijnen, zijn wij voor, Cultuurstad en de wijkschouw, zijn wij uiteraard voor. Bij de motie van ChristenUnie/SGP over het gedenkteken kijken wij nog even naar de reactie van mevrouw Molengraaf. Het CDA krijgt onze steun en zullen wij voorstemmen. Bij de moties van D66 die wat later gekomen zijn kijken we toch ook eventjes wat het college daarvan vindt. Klinkt sympathiek, maar lastig. ‘Eerst laden, dan elektrisch rijden’ vraagt vooral fysieke ruimte en die is vrij beperkt in de binnenstad. En de motie ‘Werk maken van stages’ lijkt ons op dit moment wat formalistisch ingestoken. ‘Duurzaamheid in woord en daad’ van GroenLinks, daar zijn we dus tegen, omdat we vinden dat het Rijk eerst aan zet is. En we kijken even naar de reactie van de heer Van Breemen over de gedenkplaats martelaren en de uitleg van het college daarin. De ingeschatte mee- en tegenvallers, van Gorcum Actief, zijn we tegen. En wat betreft de meekoppelkansen Woelse Waard wachten wij even op de reactie van mevrouw Hamann. Ik laat het hierbij, voorzitter, met dank aan het college en het ambtelijk apparaat.

De voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat er een motie is ingediend met als onderwerp ‘Gorinchem Cultuur’, dat is motie M3, en een motie met als onderwerp ‘Wijkschouw zorgt voor verbinding’, en dat is motie M4.

Motie M3: Gorinchem Cultuurstad

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt voor:

- om eenmalig een budget van €20.000 beschikbaar te stellen voor het herstellen van achterstallig onderhoud van (beeldende) kunstwerken in de openbare ruimte;
- de kosten te dekken uit het budget restant uitvoering coalitieakkoord.

Motie M4: Wijkschouw zorgt voor verbinding

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt voor:

- om (ten minste) jaarlijks in elke wijk een wijkschouw te organiseren door de gemeente en Poort6, daarbij naast gebruikelijke partners ook bewoners en leden van de gemeenteraad uit te nodigen;
- om initiatieven van wijk- en buurtbewoners na globale beoordeling (bijvoorbeeld tijdens de wijkschouw) in principe goed te keuren op basis van globale beschrijving en budgettraming (akkoord, mits...);
- om na realisatie de inzet van financiële bijdragen van de gemeente voor het initiatief op basis van goed vertrouwen (c.q. is aannemelijk gemaakt dat het geld goed besteed is) te beoordelen.

Dan geef ik het woord aan de ChristenUnie/SGP, mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag beginnen met wat ik positieve dingen heb gevonden in de bijdragen van collega-fracties en het college. Wij

sluiten ons vanzelfsprekend graag aan bij de complimenten die gegeven zijn voor het noeste werk van de organisatie in toch een hele pittige periode.

Voorzitter. Uit de bijdragen van Stadsbelang en het CDA maak ik op dat zij enig realisme aan den dag weten te leggen voor het kritisch zijn op de dreigende overschrijding van het investeringsplafond. De oproep van het CDA om meegenomen te worden in de spannende keuzes delen wij.

Democraten Gorinchem wil de effecten van de korting van een ton op de peuter- en kinderopvang in kaart gebracht zien worden, en daar zijn wij het ook mee eens.

Het CDA mist wat betreft wonen het perspectief voor mensen op de korte termijn. Wij vragen ons ook af hoe het college en POORT6 nu aan het werk zijn als het gaat om betaalbare woningen voor starters, ouderen met een kleine beurs en mensen met een zorgbehoefte.

Het CDA is ook kritisch over de veiligheid rondom het coffeeshopbeleid en wij sluiten ons graag aan bij de wens om op beide thema's, dus het wonen en het coffeeshopbeleid, tot een plan van aanpak te komen.

Met de oppositiepartijen zijn wij het zeer eens dat het financiële beleid uiterst risicovol is. Verschillende fracties noemen ook de kosten die er aan gaan komen en waarmee geen risico is gehouden in deze perspectiefnota.

De constatering van D66 dat er eigenlijk gebrek is aan een herstelplan onderschrijven wij. En wat betreft GroenLinks denken wij dat het een goed punt is dat op citymarketing niet bezuinigd moet worden, maar dat het juist erg belangrijk is om daar nu op in te zetten.

Gorcum Actief kaart de belabberde communicatie met inwoners aan als het gaat om ontwikkelingen in de buurt en de manier waarop met klachten omgegaan wordt. Voorzitter, ik kan uit ervaring spreken als ik zeg dat hier in de Haarwijk groot ongenoegen over is.

De suggestie om naast meevallers ook toekomstige tegenvallers in beeld te brengen, spreekt ons aan, maar we vragen ons af of dat door de accountant kan gebeuren.

Wat betreft het college, reageert u, burgemeester, positief op onze motie 'gedenkteken'. U geeft daar graag uw eigen uitleg aan, namelijk 'op initiatief van de stad'. Ik ben daar wat dubbel over, als ik zie hoe makkelijk sommige initiatieven uit de stad worden afgeschoten. Ik zou daarom toch graag de oproep doen dat u zelf het gesprek opent. Ik weet dat er bij het Beatrixziekenhuis welwillendheid is en andere organisatie zullen vast ook mee willen denken. Ik zou het waarderen als u zelf het initiatief neemt om te peilen of hier positief tegen aangekeken wordt. Dat lijkt me vanuit uw rol als burgermoeder ook gewoon prima.

Wethouder Kraaijeveld is complimenteus over Avres en dat onderschrijven wij met een uitroepteken. Ze doen hun werk goed en binnen de financiële kaders. Er wordt ook heel positief meegedacht over ontwikkelingen op het gebied van uitkeringen, participatie en schuldenaanpak.

We willen u ook danken voor de reactie op onze suggestie voor de aanpak van 'menstruatie-armoede'. Dat was nog wel een gender-dingetje in onze fractie, moet ik zeggen, met alleen maar mannen. Het was een hele nieuwe ervaring.

De heer Oostrum: Bij ons helemaal niet!

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Nee, dat is toch wel bijzonder; zit ik misschien toch bij de verkeerde fractie! Nee, ik blijf!

Wethouder Van der Geest reageerde positief op onze suggestie over de doneringen. Daar zijn we blij mee. We zijn benieuwd of dat in Gorinchem ook zou werken.

Voorzitter. Als wij de bijdragen van de fracties en de beantwoording van het college even met een helikopterblik bekijken, valt eigenlijk op dat er een enorme breuklijn door de raad lijkt te lopen. Ik chargeer het even: de coalitiepartijen zijn in grote mate positief over het gevoerde beleid en maken zich nauwelijks zorgen over de schuldenberg die het college heeft gecreëerd en de oppositie ziet enorme financiële risico's en beleid dat er hortend en stotende achteraan komt, of zelfs ontbreekt.

Democraten Gorinchem lijkt te suggereren dat de sluitende begroting zo lastig is vanwege de oplopende kosten in het sociaal domein, en dat vinden wij een beetje een bliksemafleider, want de reserve sociaal domein is ingezet om de meerjarenbegroting sluitend te kunnen krijgen, dus lijkt ons dat de problemen ergens anders liggen en dat er gewoon te veel geld wordt uitgegeven.

In dat licht is de oproep van Stadsbelang om samen de schouders eronder te zetten en niet in lijnen van coalitie en oppositie te denken een bijzondere. Nu wil mijn fractie daar niet zuur over doen, maar het is wel wat laat na drieënhalf jaar enorme loyaliteit aan alles wat uit het college kwam, met nauwelijks oor en oog voor de oppositie, die toch 12 van de 25 zetels bezet.

Wethouder Van Zanten van Stadsbelang geeft nog eens stellig aan dat het college vierkant achter het gevoerde beleid staat, waarbij voor de komende vijf raadsperioden dit college het geld heeft opgemaakt. In de komende raadsperiode is er totaal 10 miljoen beschikbaar als investeringsbudget tegen 80 miljoen opgelopen schuld in drie jaar. Dat is wel een schril contrast. En de wethouder wuift onze bezwaren weg, net als de afgelopen drieënhalf jaar. Dus voorlopig wat ons betreft weinig reden om de vlag uit te steken over de oproep van Stadsbelang.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie-

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Even los van het feit dat een groot deel van de schuldenpositie er altijd geweest is en dat we nu juist voor het eerst een perspectief bieden om dat af te bouwen, ben ik vooral nieuwsgierig of mevrouw Molengraaf ook een beeld kan schetsen van de investeringen die eigenlijk niet nodig zijn, of die zij niet had gewild, zodat Gorinchem behalve het angstbeeld over de situatie ook doorkrijgt wat voor u niet nodig zou zijn.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Nou ja, je kunt natuurlijk ook op een andere manier investeren: het concept van sparen voor dingen, dus eerst beleid en kijken wat je nodig hebt. Dat zien we heel erg bij De Nieuwe Doelen: eerst was er 10 miljoen, daar is 3 miljoen van verdwenen, er is nog 7 miljoen van over, maar beleid is er nog niet. We hebben natuurlijk de klankbordgroep gehad, en dat was echt een drama.

De heer Schefferlie: Een mooi onderwerp, De Nieuwe Doelen, waarvan wij ons van het begin af aan afvroegen of je dat wel moet gaan aanbesteden in coronatijd, maar goed, we

gaan dat als afzonderlijk onderwerp zien. Ik vind echter dat u wat afleidt van de vraag. Het gaat om de investeringen die al wel zijn gedaan en daarvan vraag ik u, als u dat allemaal veel te veel vindt-, geef dan in Gorinchem [..00:44:11..], of er niet in mobiliteit, geïnvesteerd wordt en niet in wonen, waarvan je hier en daar hoort “het gaat te langzaam”, terwijl ik denk “wat kan er nog sneller?”, maar wonen, mobiliteit, zorg, noem maar op, ik wil heel graag weten wat voor u dan minder hoeft.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Nou, ik denk dat sommige bedragen, bij de scholen bijvoorbeeld, allemaal veel hoger zijn uitgevallen, terwijl we eigenlijk nog helemaal geen plan hebben voor wat daar nou concreet voor moet gebeuren. Het zou nog hoger uit kunnen vallen, maar het kan ook zijn dat er, net als bij De Nieuwe Doelen, minder geld voor nodig is. De kosten voor de veerboten zijn ook aardig uit de hand gelopen en zo zijn er talloze voorbeelden waarvan je ook zou kunnen zeggen: maak nou eerst beleid en kijk wat je daar aan geld voor nodig hebt. Maar dat is allemaal gewoon al vastgezet in de begroting. Dát is volgens mij het probleem. En dan refereer ik ook even aan de heer Oostrum, die zei “ja, dat hebben we in het verleden ook altijd zo gedaan, het zijn allemaal investeringen in de stad”, maar in het verleden hadden we grondbezit en daar kreeg je gewoon geld uit. Dus je kon schulden maken, omdat je wist dat daar ook dekking tegenover stond. Dat hebben we nu gewoon niet meer.

De heer Schefferlie: Voorzitter, als laatste zou ik er toch heel graag op willen wijzen dat, als u nou bijvoorbeeld het onderwijs noemt, het juist de ChristenUnie/SGP is geweest die heeft voorgesteld daarin flink te investeren, om het binnenklimaat van die scholen te verbeteren. Er lijkt ook helemaal niemand aanwezig die zegt “nou, die duurzaamheidsverbeteringen in de onderwijshuisvesting, dat hoeft niet”. En iedereen begrijpt volgens mij dat de aanbesteding van de veerboten gewoon in de markt nu eenmaal niet anders ligt dan die was. En zegt u dan: we hoeven die veerboten niet? Dat hoeft u nu niet te zeggen hoor, maar ik mis toch in uw schets wat realisme, in de zin door eerlijk te zijn wat dan niet had gehoeven, sterker nog: u doet juist zelf voorstellen, ook in de afgelopen jaren, die die plus mee opbouwen, zoals het voorbeeld dat ik net gaf over het binnenklimaat.

Dank u wel.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Nou, een laatste reactie hierop, want ik weet niet of dit allemaal van mijn tijd af gaat-

De voorzitter: Nee, die krijgt u er bij mij van mij!

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Dat is heel genereus. Ik denk dat hier gewoon weer de tegenstelling naar voren komt waarbij wij zeggen “eerst beleid, dan geld” en waarbij de coalitie erg zit op “eerst geld en dan het beleid erbij”. Dat is een andere manier van kijken naar de zaken.

De heer Schefferlie: Voorzitter, ik maak me een beetje onbetrouwbaar als ik nu toch weer-

De voorzitter: Heeft u een vraag? Want een interruptie is een korte vraag, hebben wij recent weer als voorzitters gehoord.

De heer Schefferlie: Zeker, dan stel ik hem in een vraag: of mevrouw Molengraaf ook kennis heeft genomen van alle visies die er op de genoemde onderwerpen van wonen, mobiliteit et cetera zijn vastgesteld, als basis voor beleid natuurlijk.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Grotendeels heb ik daar kennis van genomen, ja. Dat zijn visies, en daar kun je niet in wonen.

De voorzitter: Vervolgt u uw betoog.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik kom dan gelijk op de klankbordsessie die we deze week hebben gehad over de resultaten van de uitvraag ten aanzien van De Nieuwe Doelen. Ik was daar eerlijk gezegd ontsteld over. Wat daaruit voor mij bleek was dat de wethouder eigenzinnig alle waarschuwingen tot nu toe in de wind geslagen heeft. Eerst moest er voor 10 miljoen verbouwd worden, zodat alles erin gezet kon worden, dat bleek, zoals door velen al aangegeven, niet haalbaar, toen is er afgeschaald naar 7 miljoen en werd er gevraagd om een bod vanuit de stad. Meerdere partijen hebben daarover waarschuwingen geuit, maar de wethouder zette door. In de klankbordsessie werd met een schemaatje met gekleurde smileys geïnformeerd dat geen van de plannen voldeed en mochten suggesties door de klankbordgroep worden gedaan voor de Europese aanbesteding die men nu wil gaan doen. Maar wij willen dat de wethouder terugkomt naar de raad, nu zijn plan eigenlijk in duigen gevallen is, ons behoorlijk informeert en de raad laat beslissen over een vervolgproces, want dat hoort niet in een klankbordsessie afgekaart te worden.

Ongemak ervaren wij ook bij de beantwoording van wethouder Van Doesburg over onze opmerkingen over de buurthuizen en wijkontmoetingsplekken. Wij vragen ons af of de wethouder in de gaten heeft wat het betekent dat er nu maatschappelijke huur gerekend wordt, die minimaal drie keer zo hoog is als voorheen. Dat is niet alleen voor organisaties als Syndion, Philadelphia en ASVZ te gek, maar ook bijvoorbeeld voor de kaartclub. Schiet dit niet aan z'n doel voorbij? Als er geen inloop meer is in de Rozenobel en het Natuurcentrum, dagbestedingsplekken daar ook vertrekken, tot verdriet van de mensen die het daar goed naar hun zin hadden, wat levert dit dan op? Dan blijft er in de Haar- en Gildenwijk weinig over.

Wat betreft de klachtenafhandeling, vragen wij ons af hoe dat gemeten is. De conclusie dat deze snel en passend is, wordt door velen, onder wie ikzelf, niet altijd zo ervaren. De rechtvaardiging van de subsidioloog gaat voorbij aan de vraag die gesteld is: is het geld zonder deze persoon ook niet gewoon binnen te halen?

Wij zijn ook steeds minder gerust op de RES 1.0. Zoals we eerder in een proces gepleit hebben voor een plan B, lijkt dat nu ook aan de orde te zijn. Het lijkt er toch sterk op dat de plannen voor windmolens geen haalbare kaart zullen zijn voor Gorinchem. Molenlanden houdt de boot af en de regelgeving wordt steeds strenger. Door het college en de coalitiepartijen worden successen geclaimd die alleen nog maar op papier staan. Het IAC levert 'samen kracht' op, wat dat ook moge zijn. Een stapel stenen is echter nog geen succes, dat moet heel goed worden gemanaged. Er wordt geschermd met allerlei visies, strategieën en plannen, maar eigenlijk is tot nu toe weinig concreets en zichtbaars bereikt, waarbij de kans dat alles duurder uitpakt nog zeer reëel is. U begrijpt dus dat wij kritisch zijn en blijven op deze perspectiefnota.

Voorzitter, dan ga ik naar de moties en amendementen. Over het amendement van D66 over de indexering moeten wij nog even nadenken en daarop wachten wij ook de reactie van het college verder af.

Heel onbeschaamd ga ik maar even op onze eigen motie in. Zonet heb ik een oproep aan de burgemeester gedaan om toch te kijken of ze hiervoor initiatief kan nemen met de partners uit de stad. Ik hoop dat ze daar positief op reageert.

Wat betreft de motie van Stadsbelang, ‘een toilet voor iedereen’, vroegen wij ons nog even af wat de genderinclusiviteit daarvan is. Volgens mij heb je gewoon een toilet, en dat kan door iedereen gebruikt worden. Dus ik vroeg me even af hoe dat eruit zag. Als we daar meer duidelijkheid over hebben, zullen we nadenken over wat wij daarvan vinden. Overigens was het toilet ook al vernieuwd, dus misschien moet daar ook naar gekeken worden als we meer toiletten gaan plaatsen.

De motie ‘Gidslijnen’ van Democraten Gorinchem, daar zijn we het mee eens.

Van de motie ‘Wijkschouw’ begrijpen we dat daar initiatieven uit moeten komen. Op zich vinden we dat prima, maar dat vervolgens niet al te kritisch bekeken wordt hoe dat financieel verder allemaal zit – dat begrijpen wij er althans uit, maar misschien hebben we dat verkeerd begrepen –, vinden wij toch wel een beetje riskant. Dat zou een reden kunnen zijn waarom wij toch tegen de motie stemmen.

Met de motie ‘Gorinchem Cultuurstad’ zijn we het eens.

‘Een boom voor de toekomst’: volgens mij is het gewoon een goed plan om meer bomen te planten, en om iedere huiseigenaar of tuinbezitter een boom te geven, wat dan als je geen tuin hebt? Wij vinden dat een beetje een ongelukkige motie en vragen ons ook af hoeveel geld er nou nog in het overschot van het coalitieakkoord zit dat we daar dit soort plannen voor gaan bedenken.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter-

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik hoor mevrouw Molengraaf zeggen “wat nou als je geen tuin hebt?”, maar dan is het toch juist goed om te kijken waar we wel kunnen vergroenen voor in ieder geval degenen die daar wel de mogelijkheid toe hebben? Ik zou dat graag wat positiever willen benaderen.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik denk dat je misschien meer bereikt door gewoon voor dat geld overal bomen neer te zetten waar iedereen van kan genieten in plaats van alleen tuineigenaren. Maar goed, dat is onze visie hierop.

De motie van D66 voor de aanpassingen van het Cruyff Court, onder andere lichtmasten, daar zijn we voor.

‘Werk maken van stages’, ja, daar wordt gesproken over een stagebureau, een coördinator in dienst nemen; daar aarzelen wij nog wat over.

De derde, ‘Eerst laden, dan elektrisch’, zijn wij het mee eens.

We zijn het eens met beide moties van GroenLinks.

We zijn het eens met de motie van Gorcum Actief voor de meekoppelkansen.

Zoals ik al heb aangegeven in mijn bijdrage, lijkt de geaccordeerde inschatting van meen- en tegenvallers door de accountant ons niet realistisch. Dus daar zijn we tegen.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. U hebt een motie ingediend met als onderwerp ‘Gedenkteken coronapandemie’, en dat is motie M5:

Motie M5: Gedenkteken coronapandemie

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt voor:

te komen tot een gedenkteken ter herdenking van de coronapandemie en haar gevolgen, waarvan de kosten verwerkt worden in de begroting.

Mevrouw Van Oversteeg heeft nu het woord voor de tweede termijn.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, dank u wel, en ook dank aan het college voor de beantwoording van de vragen en de toezeggingen op enkele vlakken die wij hadden gevraagd. Op een aantal thema's vragen wij in deze tweede termijn nog wat meer aandacht, of hebben we onvoldoende antwoord gehad; daarop zouden we graag nog wat verduidelijking willen. Afsluiten zal ik met onze reactie op verschillende moties.

Allereerst het investeringsplafond, een onderwerp dat bij vrijwel elke fractie terugkomt, en daarbij maakt het niet eens zo heel veel uit of je van een coalitiepartij of een oppositiepartij bent. Ik hoorde net mevrouw Molengraaf naar onze bijdrage verwijzen en vanaf deze plek willen wij daar graag nog even wat aandacht voor vragen. Wij hadden gevraagd om nog wat verdere stappen en ons mee te nemen als raad in de manier waarop we dat proces richting de begrotingsbehandeling van november ingaan. Bij andere fracties heb ik vergelijkbare geluiden gehoord en ik hoop dan ook op een breed draagvlak voor het gesprek dat wij voorstellen. Ik dank de wethouder voor de toezegging om met een raadsinformatiebrief ons daarin mee te nemen. Maar ik vraag daarbij nog wel om een wat nadere aanscherping.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Voorzitter, mag ik daar een vraag over stellen?

De voorzitter: Mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Uit de bijdrage van het CDA had ik dat niet zo begrepen, maar nu hoor ik van mevrouw Van Oversteeg dat er een gesprek komt. Aan wat voor soort gesprek denkt u dan?

Mevrouw Van Oversteeg: Nou, dat is exact het vervolg waaraan ik wilde beginnen. In de beantwoording heb ik gezien dat we daarover wat meer geïnformeerd worden en wat ons betreft kan dat nog wel wat verder gaan, namelijk via een gesprek waarin we met elkaar eventueel keuzes kunnen maken op het moment dat die dekking niet uitpakt zoals we hopen. Vanuit deze positie wil ik benadrukken dat wij waarde hechten aan de afspraak die we over dat investeringsplafond hebben gemaakt en dat we er daarom alles aan willen doen om dat ook na te komen richting die begrotingsbehandeling. Dus daar zie ik ons als raad graag in meegenomen en ik hoop dat de wethouder deze aanscherping toe zal willen zeggen.

Vervolgens het onderwerp wonen. Ook daarover heb ik meerdere fracties het woord horen voeren. Wat ons betreft is dat ook echt een hot item voor onze stad. In de eerste termijn heb ik daarover wat zorgen geuit en ik vind het jammer dat er in het antwoord van

het college met geen woord over wordt gerept. Ik zou het waarderen als dit in tweede termijn wel wat meer aan de orde zou kunnen komen. Daar zie ik naar uit.

Een ander inhoudelijk punt dat wij in onze bijdrage hebben aangehaald is het coffeeshopbeleid. Vanuit het CDA hebben we ook daar wat zorgen over geuit. Ik waardeer het antwoord van het college op welke wijze dat zorgvuldig wordt aangepakt, maar we zouden ook graag een wat inhoudelijker standpunt horen.

We hebben onze zorgen geuit ten aanzien van leefbaarheid, veiligheid in het algemeen en het verkeer en wij horen graag of het college deze zorgen onderschrijft en of dit vervolgens ook aan bod komt in het proces dat wordt geschetst.

Ten slotte, voorzitter, dank ook voor de antwoorden op de lobby, die ook wat breder wordt beantwoord dan de vraag die ik had gesteld. Ik maak hieruit op dat ons college Gorinchem stevig in verschillende netwerken profileert en daarin ook een goed geluid laat horen vanuit een houding die gericht is op samenwerking. Dat vind ik heel inspirerend, dus dank daarvoor.

Vervolgens de moties. Allereerst de motie van Stadsbelang 'Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen'. Deze motie heeft onze steun. Mooi om dit ook gezamenlijk op te pakken met de partners in de stad.

De volgende motie, 'Gidslijnen', is ingediend door Democraten Gorinchem en namens het CDA dienen wij die graag mede in, omdat we toegankelijkheid voor iedereen vinden gelden. Dat vraagt dus ook om een extra stapje dat wij als gemeente kunnen zetten, en dat helpen wij hiermee graag zetten.

De volgende motie is van de Partij van de Arbeid, 'Gorinchem Cultuurstad'. Ook die heeft onze steun. Goed om een extra impuls te geven en het incidentele karakter van de motie past daarbij.

Over de motie van de Partij van de Arbeid over de wijkschouw heb ik nog een vraag. Wij zien hier namelijk een positieve lijn, ook in relatie met Right to challenge, waarvoor wij ook al verschillende keren aandacht hebben gevraagd. Wij vragen ons af of de Partij van de Arbeid ook dit daaronder verstaat. Zo ja, dan zou dat ook van harte onze steun kunnen krijgen.

De heer Oostrum: Mag ik daar bij wijze van interruptie op reageren, voorzitter?

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Oostrum: Ik kreeg ook van de ChristenUnie/SGP al een vraag over deze motie. Het is onze bedoeling, en daarom staat er ook 'Wijkschouw zorgt voor verbinding', om alle verbindingen die je maar kunt maken, ook echt te maken, dus tussen ambtenaren en de bewoners, ook tussen de bewoners onderling, tussen de initiatiefnemers en andere bewoners, en zeker Right to challenge zit daar wat mij betreft in. Als de bewoners roepen "laat mij de straat zelf onderhouden", of "laat mij zelf een boom planten" op een plek waar het beter uitkomt, dan is het de bedoeling om dat echt zo laagdrempelig mogelijk te doen en om ook de afrekening aan het eind op basis van vertrouwen in de initiatiefnemer en op basis van redelijkheid te doen, dus om te kijken van: is het bedrag dat gevraagd wordt een redelijk bedrag en past het werk dat ervoor gedaan is redelijk bij het bedrag dat gevraagd wordt? Kortom, het antwoord op uw vraag is 'ja', het antwoord op de vraag van ChristenUnie/SGP eigenlijk ook.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel. Alleen maar enthousiaste geluiden van onze kant dat dit op deze manier ook samen met inwoners wordt opgepakt, zodat we dat initiatief ook zo goed mogelijk kunnen benutten.

De laatst ingediende motie van ChristenUnie/SGP gaat over het gedenkteken naar aanleiding van corona. Ook die steunen we, want dat vinden we een heel goed idee.

Vervolgens onze motie 'Een boom voor iedereen'. Die wordt door Democraten Gorinchem mede ingediend, maar ik hoorde de heer Schefferlie zich daarbij wel afvragen of iemand nou zo'n boom wil. Ik heb laatst een digitaal kijkje in uw tuin mogen nemen, meneer Schefferlie, en als er érgens een boom in kan en wat tegels uitgewipt kunnen worden, dan is het wel in de tuin van huize Schefferlie!

De heer Schefferlie: Ja, het is waar, ik kan er niks anders van maken. Ik heb er heel per ongeluk een plein aangelegd, maar daar gaan we wat aan doen.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel!

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter-

De voorzitter: Meneer Wientjes.

De heer Wientjes: Ik wil even over die boom verder bomen. De motie komt mij over als buitengewoon pietluttig en "goh, laten we ook eens wat doen". Dat zou jammer zijn, want ik neem aan dat het CDA dat als serieuze partij toch anders bedoelt. Leg me nou eens uit wat we precies met die bomen gaan doen, wie er wel en niet voor in aanmerking komt, hoeveel bomen u verwacht weg te zetten en wat het gaat kosten. Denkt u niet dat heel veel mensen al bomen in de tuin hebben en er helemaal geen boom bij *willen* hebben? En wat voor effect gaat het hebben op ons milieu? Daar heeft u allemaal over nagedacht, want u bent een serieuze partij en ik weet dat u dit soort moties goed voorbereidt.

Mevrouw Van Oversteeg: Dank u wel voor de complimenten. Wij hebben er inderdaad over nagedacht. Ik kan me niet helemaal een voorstelling maken van uw tuin, maar ik hoorde dat u er hard in bezig bent, dus ik zou zeggen: wellicht ook een aandeel voor u hierin. Voor de uitvoering willen we het eigenlijk niet al te ingewikkeld maken, want je zou ook kunnen nadenken over de vraag of je het over de wijken zou willen verdelen en op welke manier dan, maar we laten het vooral aan het college om dat op een slimme manier te doen. We willen hiermee een aanzet geven om als inwoners, met z'n allen, en daar zijn wij natuurlijk ook onderdeel van, een bijdrage te kunnen leveren aan een groene leefomgeving in het kader van klimaatadaptatie, in het kader van het voorkomen van hittestress. Al dat soort zaken dragen daaraan bij en hiermee willen we dat een duwtje in de rug geven. Wij beseffen dat dit slechts een kleine stap is, maar wel een stap die wellicht voor heel veel inwoners toegankelijk is en die ook een vervolg geeft op onze mooie hoge plaats in het NK Tegelwippen. Dus ik zie dat in die zin als een mooie stimulans.

De heer Wientjes: Mag ik daar nog kort op reageren?

De voorzitter: Als u een vraag heeft, kan dat.

De heer Wientjes: Het blijkt dus dat het toch een beetje symboolpolitiek is en dat er niet zo goed over is nagedacht. Dat vinden wij jammer. Ik vind het gewoon een raar plan, het is niet onderbouwd, het is een idee van “daar doen we het milieu goed mee”, zonder te weten-

De voorzitter: Wat is uw vraag, meneer Wientjes? Een interruptie is een korte vraag.

De heer Wientjes: De vraag is dat er geen vraag is, maar dat ik het een slechte motie vind, en dat mag ik aan het eind van zo’n interruptie zeggen, mevrouw de voorzitter.

Mevrouw Van Oversteeg: Nou, voorzitter, dan rest mij om te bestrijden wat de heer Wientjes aangaf. Hij is van harte uitgenodigd om hierin mee te doen, maar als hij ervoor kiest om hierin geen positief signaal uit te stralen, dan is dat natuurlijk helemaal aan hem. Vervolgens de motie van D66 over elektrisch rijden. Daar heb ik nog een vraag over, ook richting het college, omdat ik onvoldoende in beeld heb in hoeverre dit een probleem is. Gebeurt het vaak dat een laadpaal niet binnen redelijke afstand van de woning wordt gerealiseerd, ja of nee? Dat is een vraag die nog openstaat, voordat ik kan aangeven wat we daarvan vinden.

Vervolgens ook een koppeling over het Cruyff Court. Ik zie in de motie vooral gesproken worden over lichtmasten, maar gaat het ook nog over wat meer ideeën? Dat is eigenlijk een vraag die wij hebben. Ik zie de heer Tekir overigens knikken, dus ik ga ervan uit dat het antwoord hierop ‘ja’ is. Wij vinden het namelijk ook heel erg belangrijk dat het gesprek op gang komt, en niet enkel over lichtmasten, want als daarvan eerder al is aangegeven dat dat geen haalbare kaart is, dan vinden we dat we elkaar daarvoor niet aan het lijntje moeten houden. Maar gaat het over meer ideeën, dan heeft het zeker onze steun om daarover met elkaar het gesprek aan te gaan.

Vervolgens de motie die ik zag over stages. Daarvan vraag ik me af in hoeverre dat nu al gebeurt, dus daar wacht ik even nog wat duiding van het college op af.

En dan heb ik nog een klein rijtje over. Allereerst de motie van GroenLinks over duurzaamheid, een heel brede motie. Ik zag ook dat we nog afwachten wat we daarin aan middelen van het Rijk krijgen en bovendien hebben we hier ook al 5 miljoen voor gereserveerd.

De motie over de martelaren vinden wij heel erg sympathiek, om ook in gesprek te blijven en daarvoor geld te reserveren. Maar ik begreep ook dat er vanuit initiatiefnemers nog het een en ander aan uitwerking moet gebeuren, dus ik vraag me af of we het zien zitten om daar bijvoorbeeld in het najaar, in ieder geval na de zomer, eens met elkaar het gesprek over te voeren, bijvoorbeeld door middel van een I&O, zodat we ook een beeld hebben van de totale investering die wordt gevraagd.

De heer Van Breemen: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Zoals ik geloof ik in mijn eerste termijn al had aangegeven, heb ik in maart al om een I&O gevraagd. Het is het college blijkbaar niet gelukt om dat te organiseren. Maar ik zou zeggen: ga vooral een keer met de initiatiefnemers praten, want ze zijn heel ver met een mooi plan. Ik zal in mijn tweede termijn vertellen waarom ik denk dat het goed is om ons daar nu aan te committeren en niet pas in september.

Mevrouw Van Oversteeg: Ik hoor dat u in maart om een I&O had gevraagd, maar dat dat tot op heden nog niet is gelukt. Ik ben niet op de hoogte van de redenen waarom dat niet is gelukt, maar ik zou daarin graag wel het gesprek willen vervolgen, juist ook om met elkaar te kijken wat nou die totale investering is en wat dat betekent voor ons als gemeente. Dus ik houd me aanbevolen voor een dergelijk gesprek.

Vervolgens zien we nog twee moties van Gorcum Actief. De eerste gaat over de accountant, die steunen we niet omdat we dat niet de taak van de accountant vinden. De laatste motie gaat over de meekoppelkansen. Het gesprek hierover voeren vinden we goed, om te kijken wat zou kunnen, maar we willen hier wel een winstwaarschuwing geven, gelet op de schuldpositie.

Dank u wel.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter-

De voorzitter: Meneer Wientjes.

De heer Wientjes: Ik wil nog even terug naar de accountant, want er wordt gezegd dat dat niet de taak van de accountant is. Ik zou willen vragen wat dan wél de taak van de accountant is, als dit er niet bij hoort.

Mevrouw Van Oversteeg: De motie vraagt om een lijstje met mee- en tegenvallers te bekijken. Het lijkt me dat we op dit moment via de accountantscontrole e.d. al voldoende beeld hebben van onze financiële situatie.

De heer Wientjes: Dat was niet mijn vraag. Mijn vraag was wat in de ogen van het CDA dan wél de taak van de accountant is.

Mevrouw Van Oversteeg: Om daarin de controle uit te voeren, zoals die netjes jaarlijks wordt gedaan en hierin wordt gevraagd om een lijst daarin te maken, maar wij vertrouwen erop dat wij hierin voldoende worden meegenomen en dat we daarvan ook in de begroting een uitwerking zien.

De heer Wientjes: De taak van de accountant is om te controleren, maar ook om ons te adviseren en om inschattingen over risico's te geven. Dus dit valt onder de taken van de accountant.

De voorzitter: Waarvan akte. Ik constateer dat we met de bijdrage van mevrouw Van Oversteeg motie M6 te pakken hebben, die ik voor het gemak maar even 'Een boom voor in de tuin' noem.

Mevrouw Van Oversteeg: 'Een boom voor iedereen' luidt de titel.

De voorzitter: Prima.

Motie M6: Een boom voor iedereen

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
verzoekt het college:

1. de inwoners van Gorinchem een boom voor in de tuin te schenken. Hiermee een positieve bijdrage te leveren aan een prettigere leefomgeving. Vergroening van ons woongebied verhoogt biodiversiteit (vogels, bijen en vlinders) en het biedt een gezonder leefklimaat;

2. de financiering hiervoor te reserveren vanuit het budget uitvoering restant coalitieakkoord.

Dan de SP, mevrouw Dansen.

Mevrouw Dansen: Dank u wel, voorzitter. We zijn heel blij dat we weer in deze zaal kunnen zitten, met allemaal mensen onder elkaar in plaats van via die akelige schermpjes, want het geeft mij nooit het gevoel dat je politiek bedrijft als je voor zo'n schermpje zit. Het geeft mij helaas ook niet het gevoel dat we politiek bedrijven als we onze eerste termijn schriftelijk indienen en daarop ook een schriftelijke reactie krijgen. We hebben echt zitten te twijfelen of we dat wel willen en of we daaraan mee zouden doen, maar ja, daardoor zou je jezelf helemaal buitenspel zetten. Maar ik wil hier en nu wel zeggen dat we daar eens diep over zullen moeten nadenken, want ik denk echt dat we het politieke ambacht, om het maar zo te noemen, aan het uithollen zijn op deze manier.

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie: daar wil ik me graag bij aansluiten.

Mevrouw Dansen: Daar ben ik heel blij mee, dank je wel! Ik wilde nog zeggen dat we hier ook zitten uit respect voor onze kiezers, en dat zal voor iedereen gelden. Maar laten we dit asjeblieft niet meer doen.

Van het feit dat de SP geen vragen heeft gesteld, maar een politiek statement heeft afgegeven, heeft het college overigens gebruikgemaakt om maar niet te reageren op wat wij in eerste termijn hebben ingebracht, met uitzondering van de wethouder voor financiën, die aangeeft dat hij het niet met ons eens is, en laat ons dat nu niet verbazen! Een perspectiefnota met bezuinigingen die 'ruimtebieders' heten, waarin tegenvallers onvindbaar zijn, het college consequent buiten de investeringsruimte gaat en zó schuift met tekorten dat we er ver in de toekomst nog last van zullen hebben: dat is in ieder geval onze samenvatting van deze perspectiefnota. Het is ook nog een open-eindverhaal. Er is een stuk opgetuigd dat globaal een aantal zogenaamde autonome ontwikkelingen bevat. Vervolgens worden cijfers aangevuld met een aantal zaken als tariefs- en belastingwijzigingen – waarover we nog moeten beslissen hè?, ik bedoel: dat is wel al een stuk dekking – en bezuinigingen, 'ruimtegevers', waarover ook nog niet beslist is. Onze conclusie is dat, als de raad daarmee instemt, het college de toestemming van de raad binnen heeft en de raad daarna maar moet afwachten wat het college over een paar maanden uit de hoge hoed tovert van de begroting. Het is een mistige aangelegenheid die het college ons voorlegt en in het verkeer is dan het adagium: bij mist, hou afstand. Dat gaan wij doen. Wij stemmen tegen.

Dan wil ik het nog eventjes over de moties hebben. De eerste motie gaat over een toilet voor iedereen. Ook de SP heeft in het verleden aandacht gevraagd voor het gebrek aan openbare toiletten, openbare toiletten waar ook dames op kunnen, dus niet alleen van die griezelige dingen voor mannen. Het is eigenlijk wel schandalig – ik kan natuurlijk overal wel iets onaardigs over zeggen, maar in dit geval moet ik het wel even kwijt – dat er zo lang van alles over gezegd is, ook een motie in 2019, volgens mij van Stadsbelang, en dat er nog altijd geen beleid voor is gemaakt. Schande.

De 'Gidslijnen voor de binnenstad' is een sympathieke motie van Democraten Gorinchem, maar volgens mij lagen er gidslijnen, in ieder geval van het station naar het

stadhuis. Ik kan me voorstellen dat ze verder moeten naar de stad, maar het is niet dat ze er niet zijn, want ik kan me herinneren dat Trix van der Torren daar indertijd nog veel aandacht voor gevraagd heeft-

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Dat klopt, maar als ik me enigszins probeer te verplaatsen in blinden/slechtzienden, is het natuurlijk wel fijn dat je niet al je lol zoekt in het stadhuis, maar dat je ook verder kunt naar de binnenstad vanuit het station.

Mevrouw Dansen: Ik ben het daar wel mee eens, voorzitter.

Dan de motie van de PvdA, 'Gorinchem Cultuurstad'. Aan de ene kant denk ik dat een bedrag van 20.000 euro een druppel op een gloeiende plaat is, want ik weet wel ongeveer wat er staat en wat eraan gedaan moet worden, maar ik heb ook een vraag over waar dat van betaald moet worden. Ik zie hier namelijk dat de kosten gedekt zouden moeten worden uit het budget restant uitvoering coalitieakkoord, dat ook door het CDA overigens gebruikt wordt als dekking voor de bomenmotie, waar ik dadelijk nog op terugkom. Wat is dat eigenlijk voor budget, wat zit er nog in en waarom is het er nog? Ik bedoel: als we zoveel schulden maken, kun je je toch afvragen waarom er nog een potje is waar van alles in zit. Ik wil graag weten wat dat voor potje is en waarom dat voor dit soort dingen ingezet kan worden.

Dan komt de PvdA met een motie 'Wijkschouw'. Ik heb het voordeel dat ik al een eeuwigheid in de raad zit, dus ik weet dat we dat vroeger deden als raad. Het is dus niet zo dat u dat bedacht hebt, al wordt dat gesuggereerd in de motie. U suggereert dat we dat *weer* moeten gaan doen, en dat lijkt me een goed idee, maar maak dan ook een motie waarin dat volkomen duidelijk is.

De heer Oostrum: Voorzitter, bij wijze van interruptie: als u een eeuwigheid in de raad zit, zit ik er waarschijnlijk al twee eeuwen. Dat ziet u niet aan mij, ik zie dat overigens ook niet aan u-

Mevrouw Dansen: Die opmerking laat ik aan u!

De heer Oostrum: De wijkschouwen gebeurden vroeger inderdaad jaarlijks in alle wijken, en dat is de inspiratie geweest-

De voorzitter: En wat is uw vraag?

De heer Oostrum: Nee, het was een antwoord op een vraag.

Mevrouw Dansen: Nee, wat ik stelde geen vraag! Ik zei alleen dat ik houd van moties waarin dingen staan zoals ze zijn, en dat was in dit geval niet zo.

Dan de ChristenUnie/SGP met het gedenkteken voor de coronapandemie. Ik kan me daar wat bij voorstellen, al vind ik zelf dat Nederland intussen erg vol komt te staan met gedenktekens. Ik snap hem ook niet helemaal, maar ik denk vooral: zullen we niet wachten tot het over is, voordat we het over een gedenkteken gaan hebben? Ik vind hem dus wat prematuur.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Voorzitter, mag ik daar even op reageren? Die overweging heb ik namelijk zelf ook gehad, zal ik u eerlijk zeggen, maar als we naar de cijfers van vandaag kijken, denk ik dat het nog wel een eeuwigheid kan duren voordat het over is. Tegelijkertijd neemt het aantal dodelijke slachtoffers en van mensen die er langdurig gevolgen van ervaren wel af, dankzij de vaccinaties denk ik, maar daar krijg ik vast een aantal reacties op, dus ik zeg het heel voorzichtig. Dus ja, wachten tot het over is, daarvan heb ik op een gegeven moment toch besloten dat ik dat niet verstandig vind en dat het goed is om dat leed nu te erkennen. Wat je je daarbij moet voorstellen, weet ik zelf ook nog niet zo goed. Het kan van alles zijn, maar ik ga ervan uit dat er vanuit de organisaties en vanuit de stad best goede ideeën zullen komen. Dat zou ik niet willen voorschrijven. Ik hoop dat dit een antwoord is op wat u stelt.

Mevrouw Dansen: Dank voor de beantwoording, maar ik vrees dat wij er niet anders over gaan denken.

Dan komt de motie van het CDA, een heel bijzondere motie. Het CDA is tegenwoordig kampioen in het bedenken van moties om dingen weg te geven, al zijn het maar feestjes aan het eind van corona, wat we ook nog niet bereikt hebben. Maar in dit geval vinden we de motie ook een beetje gek. Ten eerste de financiering via dat bijzondere potje, waar ik zojuist al iets over heb gezegd, maar daar weet het CDA vast alles van, dus dat hoor ik graag. Maar ook vragen die al eerder gesteld zijn: hoe zit dat met mensen zonder tuin, wat voor bomen gaat u weggeven, wat moet dat kosten? Nou ja, ik ben niet echt overtuigd, om het maar even zo te zeggen.

Dan krijgen we de motie van D66, 'Eerst laden, dan elektrisch rijden'. Ook een hele sympathieke motie, maar toch heb ik er ook wel een aantal opmerkingen bij. Want komen die laadpalen dan alleen voor de deuren van koophuizen, of ook voor de deuren van huurhuizen, en hoe doe je dat dan met flatgebouwen? En realiseert D66 zich dat hiermee de bezitters van een elektrische auto, meestal geen mensen met een kleine beurs, bevoordeeld worden? Ik hoor er graag nog wat meer over.

De ideeën over de Cruyff Court vinden we heel sympathiek en daar kunnen we ons wel wat bij voorstellen. Tenslotte: als er niet geluisterd wordt naar jongeren, moet dat wel gebeuren. Dat ben ik helemaal met u eens.

'Werk maken met stages', wederom een buitengewoon sympathieke motie, maar het gaat alleen over stagiaires van verschillende niveaus, achtergronden en richtingen. Waarom niet over stagiaires met een handicap, waarvan je je ook af kunt vragen of het voor hen wel zo makkelijk is om een plek te vinden. Dus mocht u dat willen aanvullen-

De heer Tekir: Voorzitter, daarop wil ik meteen reageren: het is volstrekt terecht en dat is ook de bedoeling, stagiaires uit allerlei hoeken, en met name de kwetsbaren die moeilijk aan een stageplek komen.

Mevrouw Dansen: Oké, maar ik constateer wel dat het er niet staat.

'Duurzaamheid in woord en daad' van GroenLinks, die willen wij natuurlijk graag ondersteunen. We zijn net als GroenLinks verbaasd dat daarvoor nog geen dekking geregeld is, vooral omdat ik mij herinner dat een van de argumenten bij de verkoop van de Eneco-aandelen was dat een gedeelte uitgegeven zou worden aan duurzaamheidsmaatregelen. Misschien heeft de wethouder daar nog een antwoord op.

De motie ‘Gedenk de martelaren’ vind ik een beetje lastig. De SP is altijd voorstander geweest van het Open Kathedraalplan, vooral omdat het een initiatief was met een toepassing voor de ramen, zonder dat het direct een religieuze toepassing was. Nu lijkt het dat wel te zijn en daar zijn wij wat minder voor-

De heer Van Breemen: Voorzitter, bij wijze van interruptie: behalve dat ik hier en daar misschien een religieuze signatuur heb, op welke manier ziet u de gedenkplaats voor de Martelaren van Gorinchem nu als religieus? Volgens mij is het een historische gedenkplaats met een parkachtige omgeving die niets met religie te maken heeft, minder nog dan iets wat je een kathedraal noemt dunkt mij.

Mevrouw Dansen: Dat kan een hele leuke discussie zijn, maar ik heb op een openbare lagere school gezeten en ik had nog nooit van de martelaren gehoord totdat ik 12 was, want daar hebben ze het op openbare scholen niet over, dat doen ze, vrees ik, alleen maar op katholieke basisscholen. Dus voor mij heeft ‘Gedenk de martelaren’ een religieuze bijklank.

De heer Van Breemen: Voorzitter, toch nog een poging. Misschien heeft de titel die religieuze bijklank, maar dat heeft het plan natuurlijk niet. Volgens mij is het een gemis van elk geschiedenisonderwijs dat je deze episode uit de Nederlandse geschiedenis niet benoemt, want de godsdienststrijd in de tachtigjarige oorlog is volgens mij een historisch punt, dat ook in Gorinchem historisch herdacht kan worden op deze mooie manier.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter-

De voorzitter: De heer Wientjes.

De heer Wientjes: Mag ik daar de vraag aan toevoegen: zou mevrouw Dansen het niet goed vinden dat juist doordat dit monument er komt, wat buitengewoon charmant is, dat zou bijdragen aan een verbreding van het onderwijs, juist ook op de openbare scholen?

Mevrouw Dansen: Ik hoop dat dit niet van mijn tijd af gaat-

De voorzitter: Die krijgt u erbij.

Mevrouw Dansen: Buitengewoon origineel en daar wil ik graag een keertje met u over in discussie, maar het is niet wat ik bedoel. Het is meer dat, als je een religieus getint monument neer gaat zetten, ik vind dat je dat niet van overheidsgeld moet doen, maar op een andere manier moet financieren. Dat zou de VVD toch met me eens moeten zijn.

De heer Wientjes: De VVD is ook niet van dat soort dingen, maar is het mevrouw Dansen nog niet duidelijk dat het niet religieus is, maar geschiedenis en een deel van het historisch erfgoed van onze stad?

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Voorzitter, misschien mag ik daar ook wat op aanvullen-

De voorzitter: Mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: -maar dan uit onverdachte hoek, denk ik, namelijk de protestantse gezindte: dat wij het wel een goed idee vinden, ook al gaat het over een niet zo heel erg fraaie actie uit ook onze geschiedenis. Dus wie weet, helpt het.

Mevrouw Dansen: Als ik zoveel bevlogen reacties hoor, denk ik dat wij er nog even over moeten nadenken. Dat zullen we dan ook doen. Zo ben ik dan ook wel weer.

De motie van Gorcum Actief over het inschatten van de mee- en tegenvallers, nou ja, we zijn het daar voor een groot deel mee eens. We denken alleen dat het college het er niet mee eens zal zijn en dat de coalitie het er niet mee eens zal zijn, dus het is waarschijnlijk een beetje een verloren zaak, maar we ondersteunen hem.

Dat geldt níét voor de motie 'Meekoppelkans Woelse Waard', want daar zien wij wat minder nut in, omdat het iets is waar dan weer helaas meer geld in moet, en dan wil ik eerst zien of er geld voor is.

Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan D66, de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Voordat ik inga op de perspectiefnota, wil ik graag stilstaan bij de aanslag op het vrije woord deze week. Een ongekennde schok die ons allen weer herinnert aan het belang van de rechtsstaat. Nu leven we zolang als maar kan mee met Peter R. de Vries.

Dan de perspectiefnota. Voorzitter, als er één oproep is die D66 bij deze nota luid en duidelijk gedaan wil hebben, dan is dat wel: herstel, herstel en nog eens herstel. Zoals in onze eerste termijn ook al benoemd, zitten wij niet alleen in een gezondheidscrisis. Maatschappelijke en economische gevolgen van anderhalf jaar stilstand zijn net zo urgent. D66 had daarom nu liefst een beleidsrijke perspectiefnota gezien, eentje die een radicaal herstelplan bevat voor 2022 en verder. Wat dat betreft schrikken wij er ook niet van als wij een keertje door het investeringsplafond schieten, zolang die investeringen maar waardevol zijn voor de stad. En natuurlijk houden we wel scherp in de gaten of de structurele lasten die ermee gemoeid zijn dan ook houdbaar zijn.

Terug naar onze oproep voor herstel. Om die nog enigszins kracht bij te zetten dienen wij vooralsnog het enige amendement op deze perspectiefnota in, om in 2022 een blijk van waardering te geven aan de gesubsidieerde instellingen, oftewel onze maatschappelijke partners, zoals zij in het amendement zijn genoemd. Zij hebben tenslotte gedurende de pandemie al de nodige klappen moeten opvangen en zullen zich dus moeten herstellen. Om dat herstel een duw in de rug te geven stellen wij voor om eenmalig de index op hetzelfde niveau te brengen als de prijsindex, namelijk 1,3%. Hoewel het hier gaat om een verhoging van slechts 0,15%, ontvangen hiermee alle gesubsidieerde instellingen wel een extraatje. Die blijk van waardering is wat ons betreft het minste wat we kunnen laten zien. De financiële begrotingsruimte in 2022 is in ieder geval ruimschoots voldoende en tot mijn collega Schefferlie zou ik willen zeggen, om hem toch nog even over de streep te willen trekken, dat de klappen van corona echt wel over de hele linie zijn gevallen. Daarom vraagt het wat ons betreft nu ook een actie over de hele linie.

Dan de moties die we willen indienen. Allereerst 'Eerst laden, dan elektrisch rijden'. Wij krijgen de laatste tijd steeds vaker signalen dat onze laadinfrastructuur niet meer aansluit op het tempo van elektrisch rijden. Als we dan kijken naar het beleid omtrent het laden,

verbaast dat ons ook niet, want het beleid stamt nog uit 2014 en de transitie naar elektrisch rijden gaat zo hard dat je op dit vlak al heel snel achterhaald bent. Daarom stellen we voor om het beleid omtrent het elektrisch laden te actualiseren en daarbij in ieder geval de bottlenecks die genoemd zijn in de motie aan te pakken. Voor een toelichting verwijs ik naar de motie.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter-

De voorzitter: Ga uw gang.

De heer Wientjes: Dank u. Richting D66: interessant, een goede analyse. Elektrisch rijden is de toekomst, hoewel er natuurlijk ook nog andere dingen in komen, maar heeft u ook nagedacht over hoe het rijmt met ons parkeerbeleid, hoe het met de parkeermogelijkheden is en hoe we dat voor elkaar krijgen in gebieden waar inderdaad het parkeren wat verder is dan waar je woont, de huurwoningen in de buitenwijk? Het vraagt nogal wat infrastructuur. Gekscherend heb ik heel vroeger wel eens gezegd dat opladen heel makkelijk is, want je gaat naar de Gamma, koopt daar zes verlengsnoeren en koppelt die aan elkaar, maar dat is natuurlijk te flauw. Maar ik zou graag het antwoord op die andere vraag weten: hoe past het in ons parkeerbeleid, hoe gaan we dat doen?

De heer Tekir: Ja, goeie vraag, dank u wel. Het vraagt natuurlijk om een gedegen en serieuze actualisering van dit beleid, waarbij ook rekening dient te worden gehouden met het parkeerplan. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat het voor iedereen mogelijkheden biedt. Als het gaat om parkeren op een openbare parkeerplaats voor een woning, betekent dat wat ons betreft ook niet dat je die parkeerplaats vervolgens claimt. Het is 'sec' het laden waarvoor het bedoeld is. Er zijn in den lande allerlei creatieve middelen om dat ook gerealiseerd te krijgen. Dus een prima aandachtspunt, maar goed, het is aan het college om die motie verder uit te werken, dus daartoe roepen we dan ook op. Dat beleid zal wel geactualiseerd moeten worden. En richting mevrouw Dansen: uiteraard zou dat ook moeten gelden voor de huurwoningen waar dat praktisch ook geregeld kan worden.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter, nog een verdere verduidelijkingsvraag. U heeft het over actualiseren en dat betekent dat je het gaat aanpassen. Mag ik uw motie zo lezen, dat u eerst gaat onderzoeken en dan gaat actualiseren?

De heer Tekir: Sterker nog: ik denk dat eerst een verkenning, een onderzoek, of hoe je het ook wilt noemen, hieraan vooraf zal moeten gaan, dat we niet vanaf het stadhuis, of vanuit de gemeenteraad, het beleid zomaar gaan actualiseren, dus: ja, dat zal moeten. Het vraagt om een gedegen voorbereiding en vervolgens een nieuw voorstel, maar dat het geactualiseerd moet worden is ons wel duidelijk en dat blijkt ook echt uit de signalen die we krijgen. Het criterium van 300 meter werkt in de praktijk gewoon niet meer. Het tempo van elektrisch rijden gaat zo hard, dat we echt met een antwoord daarop moeten komen als we dat verder willen stimuleren, en dat willen wij heel graag.

De heer Bahlmann: Voorzitter, een interruptie alstublieft. Is ook nagedacht over de mogelijkheid van smart grids, dus laadpleinen in plaats van het voor de deur neer te zetten? Want als je voor elke deur een laadpaal gaat neerzetten, krijg je overal laadpalen

en ik denk niet dat dat een gewenste situatie is. Je kunt wel kijken naar smart grids en laadpleinen, waardoor je alles bij één kern krijgt. Dat lijkt me een beter idee.

De heer Tekir: Waar we absoluut niet voor pleiten, is voor iedere deur een laadpaal. Als dat onduidelijk was, wil ik dat bij dezen herstellen. Het gaat erom dat je vanaf een woning tijdelijk een laadvoorziening kunt aanleggen bij een openbare parkeerplaats en die dan ook weghaalt als je klaar bent met laden. Maar nogmaals: die uitwerking is echt aan het college. Er zijn voorbeelden in den lande waar we volgens mij nu niet verder op in moeten gaan, maar het is niet de bedoeling dat het per se voor iedere woning komt. Tot zover. Dan ga ik door met de andere moties, voorzitter-

De voorzitter: Dat lijkt me verstandig, ja, want we hebben er nu wel heel veel tijd aan besteed.

De heer Tekir: Ja, maar ik hoop niet dat dat allemaal van mijn tijd af gaat.

De voorzitter: Nee, die tijd krijgt u erbij.

De heer Wientjes: Mag ik nog een vraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Nou, een korte vraag dan, en dat is dan de laatste op dit onderwerp.

De heer Wientjes: Altijd kort. Snelladen bij benzinestations, is dat niet de oplossing, moeten we dat niet ook meenemen?

De heer Tekir: Dat is vast een deel van de oplossing, maar ook die benzinestations liggen niet voor iedereen om de hoek.

Ik vervolg met de andere moties. De motie omtrent stages zal u bekend in de oren klinken, aangezien D66 hiervoor de afgelopen jaren meermaals aandacht heeft gevraagd. Onontbeerlijk voor kansen op de arbeidsmarkt. Als gemeente hebben we daarin ook een voorbeeldrol te vervullen. Wij zijn van mening dat we daar nu genoeg over hebben gepraat. Het is nu tijd voor actie, temeer daar het aantal nieuwe stagiaires bij de gemeente sterk achteruit loopt. De motie ‘Werk maken van stages’ roept daarom ook op om een stagebeleid te ontwikkelen waarin we bijvoorbeeld ambities opnemen omtrent aantallen en afspiegeling van de maatschappij. We hebben zelf even rond gegoogeld en gemerkt dat eigenlijk iedere zichzelf respecterende gemeente wel een stagebeleid heeft. We hopen dat het college het belang hiervan met ons deelt. Richting de SP wil ik nogmaals bevestigen dat het ons gaat om een goede weerspiegeling van de stad, om stagiaires uit allerlei windrichtingen, zonder daarin iemand tekort te willen doen.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Mag ik daar een vraag over stellen, voorzitter?

De voorzitter: Ga uw gang.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik had de vraag in mijn bijdrage al gesteld, maar die heeft de heer Tekir misschien gemist. U spreekt in de motie ook over een toegewijd stagebureau – ik weet even niet wat ik daar precies bij moet denken –, of een stagecoördinator om dit stagebeleid tot een succes te maken. Dus u vraagt wel iets meer dan “maak een stagebeleid”.

De heer Tekir: Ja, daarbij refereren we eigenlijk aan het stagebureau dat het college al van plan was op te zetten. Dat is, hebben wij begrepen, een keer ook uitgezet in de vorm van een stageopdracht. Het verbaast ons niet dat dat niet aanslaat, want stages zijn geen consultancyopdrachten. Daar krijg je een aanvraag voor en de stagiaire en de opleiding hebben daar ook wensen bij. Kortom, dat is dus al een wens om dat stagebureau op te richten van het college en wij vragen eigenlijk ook om dat dan ook serieus te doen en niet af te doen met een stageopdracht die vervolgens niet aanslaat.

Dan de laatste motie die wij willen indienen. We zijn de laatste tijd weer vaker op pad, zoals u allen, en daarbij hebben we signalen opgevangen van enkele jongeren die actief gebruikmaken van het Cruyff Court. Het schijnt dat zij in 2020 al een keer een aanvraag hebben gedaan, die is afgewezen. De belangrijkste wens die zij hebben is het plaatsen van lichtmasten, net zoals bij de tennisvereniging aan de overkant, zodat er ook buiten de zomermaanden in de avonduren gevoetbald kan worden. Ze hebben ook andere ideeën en daarover willen zij graag nog een keer in gesprek. Daartoe roept deze motie op, niet meer en niet minder. Als het even kan, zou ik zeggen: voer die ideeën ook meteen uit.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter, mag ik over die motie, die wij sympathiek vinden trouwens, en we zijn ook een grote fan van Cruyff, eens vragen: hoeveel Cruyff Courts hebben we in de stad?

De heer Tekir: Eén.

De heer Wientjes: Wordt er op andere plaatsen nog gevoetbald à la Cruyff Court-achtige omstandigheden?

De heer Tekir: Jazeker, maar in die omvang is dat allemaal in verenigingsverband en daar zijn al lichtmasten te vinden, maar in die omvang in de vrije ruimte niet.

De heer Wientjes: We vinden uw motie goed, maar we zouden willen dat het niet alleen tot de Cruyff Courts beperkt blijft. Kijk ook of er andere plekken zijn waar misschien zo'n zelfde vraag heerst. En moeten we niet behalve naar de jongeren – buitengewoon interessant en belangrijk –, ook naar de omwonenden luisteren? Stel bijvoorbeeld dat we daar lichtmasten neerzetten en je hebt maar net je slaapkamerraam daar, waar tot midden in de nacht wordt gevoetbald. Het is een beetje burgerlijke zorgelijkheid, maar die moeten we toch wel ook nemen. Vindt u dat ook?

De heer Tekir: Uiteraard zal er een eindstip moeten zijn, tot wanneer die lichtmasten aan staan. Ten aanzien van uw suggestie: interessant, zou ik willen zeggen. De motie 'Wijkschouw', die wij ook sympathiek vinden, daar zijn we ook blij mee, brengt hopelijk dit soort dingen ook aan het licht naar ideeën en wensen die elders in de stad leven.

Er zijn nog heel wat andere moties ingediend. Veel daarvan steunen wij, dat zal ook later in de avond blijken. Ik weet niet of ik in verband met de tijd nu aan al die moties toe kom, maar eentje roept bij ons wel vraagtekens op, en dat is de motie van de Partij van de Arbeid om een bedrag van 20.000 euro beschikbaar te stellen voor het onderhoud van kunstwerken. Op zich natuurlijk een sympathieke motie. D66 heeft in het verleden ook zelf gevraagd om dat achterstallig onderhoud weg te werken. Maar wat ons verbaast, is dat het college op navraag van D66 eerst laat weten dat de nieuwe maatregelen voldoende

zijn, maar nu er een motie van de Partij van de Arbeid ligt is dat niet meer het geval en ligt er een positief advies. Hoe kan dat?, vraag je je dan wel af. Wat mij betreft is het heel simpel: of de maatregelen die door het college in de raadsinformatiebrief zijn genoemd zijn niet voldoende en zijn nu extra middelen nodig – dan horen we dat graag –, of de maatregelen van het college zijn voldoende en er zijn vooralsnog geen extra middelen nodig. Dat laatste heeft D66 in ieder geval als schriftelijke reactie mogen ontvangen, dus graag verheldering op dit punt. Het is ook gewoon verwarrend dat er verschillende conclusies worden gedeeld.

De voorzitter: De heer Oostrum wil graag even reageren op uw vraag.

De heer Oostrum: Ja, ik ga ervan uit dat de vraag aan mij als opsteller van de motie was gericht-

De heer Tekir: Nee.

De heer Oostrum: Als het aan de wethouder is, zwijg ik uiteraard.

De voorzitter: Het lijkt mij ook dat de wethouder aan zet is.

De heer Tekir: De reactie die wij ontvingen was afkomstig van de organisatie, c.q. het college, ja.

In eerste termijn hebben wij verder gevraagd naar de status van de middelen die voor het HBO gereserveerd staan. Het college schrijft in de eerste termijn dat op dit moment 60.000 euro gereserveerd staat op grond van het raadsvoorstel. Vraag is: welk raadsvoorstel bedoelt u daarmee? Want het voorstel over het HBO is, zoals we weten, niet in stemming gebracht. Of bedoelt u het raadsvoorstel voor deze perspectiefnota? Het gaat er ons in ieder geval om dat we die middelen ook na vandaag gereserveerd houden voor dit doel, ondanks dat het raadsvoorstel voor het HBO niet in stemming is gebracht. Kunt u dit omwille van de duidelijkheid nog eens bevestigen?

Als ik nog tijd heb, ga ik heel kort de moties langs. De motie van Stadsbelang over toiletten voor iedereen dienen wij mee in. Die oproep is in het verleden inderdaad ook al een paar keer gedaan, maar het mag wel wat beter geborgd worden. Sterk vinden wij dat het nu ook is gekoppeld aan de gebiedsontwikkeling.

De motie ‘Gidslijnen’ van Democraten Gorinchem sluit helemaal aan bij de toegankelijkheidsambitie die D66 nastreeft, dus die steunen we.

Over de motie over de kunstwerken heb ik net om opheldering gevraagd.

De motie ‘Wijkschouw’ is ook al even tussen neus en lippen genoemd. Een prima motie. Wij hebben eerder ook al opgeroepen om dat echt stadsbreed te doen. Hopelijk voorkomt het ook dat wij stoeptegelachtige moties in de raad moeten brengen, want die wijkschouw levert dan hopelijk wel op dat er kordaat opgetreden kan worden voor praktische acties die gewenst zijn.

Dan ‘Gedenkteken corona’ van ChristenUnie/SGP: sympathiek en waardevol. De enige suggestie die wij willen doen is: wel graag nadat de pandemie achter de rug is.

Dan de motie van het CDA over de bomen, ‘Bomen voor iedereen’. Alles voor iedereen, dan heb je ons al bijna mee, zou ik willen zeggen tegen het CDA. Bij deze motie hebben wij nog wel twijfels over de uitvoering, maar goed, net zoals bij alle andere moties staat

of valt zoiets met de uitwerking van het college, dus we wachten even af of het college daar een haalbaar plan in ziet. Wij merken ook dat deze motie in den lande vaker door het CDA is ingediend, dus ik ga ervan uit dat er al goede voorbeelden zijn van andere colleges die hieraan handen en voeten hebben gegeven. Maak daar ook vooral gebruik van. Een suggestie die ik persoonlijk zou willen doen: laten we dan asjeblieft ook fruitbomen planten, want daar hebben we er zo weinig van in Gorinchem. In mijn tuin, moet ik zeggen, staan twee vijgenbomen-

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Maar dan heb je gelijk het probleem te pakken, want als ik een walnootboom achter in mijn tuin laat zetten op kosten van de gemeente, dan eet ik dus wel al die walnoten op.

De heer Tekir: Eet smakelijk!

De voorzitter: Goed, we zijn bijna aan het diner toe, dus ik stel voor snel verder te gaan.

De heer Tekir: Mijn tuin is inmiddels vol, dus mijn boom schenk ik meteen aan mijn rechterbuurman, de heer Schefferlie.

De heer Wientjes: Ik heb nog een vraag over die bomen. Het is buitengewoon sympathiek om fruitbomen te willen, maar het is niet eenvoudig om daar goed fruit van te krijgen, daarvoor zul je iets moeten doen, en wat met fruit ook gebeurt, is-

De voorzitter: We gaan nu wel heel erg ver buiten de orde!

De heer Wientjes: Daar komt de vraag: bent u niet bang dat ook de ratten ervan mee gaan eten?

De voorzitter: Ik stel voor dat de heer Tekir verder gaat met de behandeling van de moties en amendementen.

De heer Tekir: Ik stel voor dat ik die suggestie volg!

‘Duurzaamheid in woord en daad’: wij wachten even de reactie van het college af. We steunen de gedachte achter deze motie wel, maar we zijn benieuwd of hier niet al een reserve voor bestaat. Ik meen mij een reserve duurzaamheid te herinneren, maar dat hoor ik graag van het college.

‘Gedenk de martelaren’, ook een sympathieke motie. Wat ons wel even de wenkbrauwen deed fronsen was dat één raam al 176.000 euro kost. Dat staat in het plan, dat we ook konden googelen, en dat plan gaat uit van vier ramen, dus meer dan zeven ton, terwijl de motie refereert aan een bedrag van anderhalve ton. We zijn er dus nog lang niet. Wij willen graag voorkomen dat we bij de initiatiefnemers onrealistische verwachtingen gaan scheppen. Op dat punt zouden we graag nog een reactie willen ontvangen.

De heer Van Breemen: Voorzitter, misschien bij wijze van interruptie: als u terugkijkt naar het vorige plan, daar gaf de gemeente ook anderhalve ton op een plan dat geloof ik een miljoen kostte.

De heer Tekir: Ja, dat is mislukt.

De heer Van Breemen: Niet vanwege het geld, maar vanwege allerlei ruimtelijke inpassingsproblemen. Het gaat er hier niet om dat de gemeente Gorinchem het hele plan gaat financieren, het gaat erom dat de stichting druk bezig is met het zoeken naar financiering en dat het zou helpen als de gemeente Gorinchem zich daar A. aan committeert, en B. er ook wat geld tegenover zet. Als u niet alleen gegoogeld had, maar ook gebeld, had u van de initiatiefnemers kunnen horen dat ze dat nu juist heel erg hard nodig hebben, om mensen die heel veel geld hebben voor dit soort projecten over de brug te krijgen.

De heer Tekir: Nogmaals, we vinden het een sympathieke motie, alleen roept het kostenplaatje wel vraagtekens op. Datgene wat we doen, ook als we ons eraan committeren, moet wel realistisch en haalbaar zijn. Dus dat is iets waar we ons nog graag op willen bezinnen.

Dan de moties van Gorcum Actief. Dat van die mee- en tegenvallers: volgens mij gebeurt dat al in zowel de perspectiefnota als de begroting, in de paragraaf Weerstandsvermogen bijvoorbeeld, maar ook op dit punt wachten we nog wel de reactie van het college af.

De motie 'Meekoppelkansen' vinden we waardevol. Het gaat uit van het combineren van werk met werk en dat vraagt op z'n minst om een verkenning, dus dat steunen we.

Volgens mij heb ik dan alles gehad. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik noem even het amendement en de moties die zijn ingediend:

Amendement A1: Blijk van waardering aan onze maatschappelijke partners

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt het volgende amendement voor:

ten aanzien van de gesubsidieerde instellingen een stijging van 1,3% (index) aan te houden.

Motie M7: Eerst laden, dan elektrisch rijden

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
verzoekt het college van B&W:

- het beleid ten aanzien van elektrisch rijden in de tweede helft van 2021 te actualiseren;
- daarbij in ieder geval te verkennen op welke wijze:
 - het afstandscriterium van 300 meter voor openbare oplaadpunten versoepeld kan worden;
 - het laden op een openbare parkeerplaats voor de woning mogelijk gemaakt kan worden.

Motie M8: Werk maken van stages

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
verzoekt het college van B&W:

- als toekomstgerichte investering een structureel integraal stagebeleid te ontwikkelen verankerd als onderdeel in het HR-beleid, waarbij de invulling van de stageplekken / stagiair(e)s de diversiteit van de inwoners van onze stad weerspiegelt, zodat stagiair(e)s van verschillende niveaus, achtergronden en richtingen optimaal kunnen worden begeleid;
- in dit stagebeleid afspraken te maken over aantallen stageplekken per niveau en per afdeling waardoor de continuïteit en de diversiteit van de instroom van jongeren, en de kwaliteit van de begeleiding worden geborgd;
- een toegewijd stagebureau / stagecoördinator in de arm te nemen om deze een belangrijke rol te geven in de uitvoer van het stagebeleid om dit tot een succes te maken;
- dit stagebeleid in 2022 in te laten gaan.

Motie M9: Luister nog eens naar de ideeën voor het Cruyff Court

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
verzoekt het college van B&W:

- nog eens in gesprek te gaan met de jongeren die in 2020 een aanvraag hebben gedaan om het gebruik van de Cruyff Court te verbeteren, waaronder het plaatsen van lichtmasten;
- de ideeën te verkennen, bij voorkeur in overleg met de jongeren uit te voeren en hierover in de tweede helft van 2021 te rapporteren aan de gemeenteraad.

Dan gaan we nu naar GroenLinks, de heer Van Breemen.

De heer Van Breemen: Ja, voorzitter, dank u wel. Als onze fractie de eerste termijn van de raad en de antwoorden van het college daarop leest, ontstaat er eigenlijk een algemeen beeld, en dat is al vaker geschetst: de coalitiepartijen zijn blij met dit ambitieuze college en de oppositie maakt zich zorgen over zowel de inhoud als de financiën. Het is een herkenbare lijn uit de afgelopen jaren en ook die wordt nu doorgezet.

GroenLinks is blij te zien dat inmiddels ook bij Stadsbelang en bij het CDA met enige zorg gekeken wordt naar de financiën, blijkend uit hun bijdragen in eerste termijn. Wat GroenLinks betreft zijn die zorgen nodig. Het college geeft zonder moeite miljoenen uit, maar als je de droge cijfers bekijkt, leidt dat dan toch wel tot zorgen. Laat ik vooropstellen: GroenLinks is zeker niet tegen een ambitieus gemeentelijk beleid met grote visies en lef om te investeren. In die zin kunnen wij het college ook zeker complimenteren met zaken als de mobiliteitsvisie en de duurzaamheidsplannen in de RES. Helaas blijkt die laatste overigens een beetje té ambitieus voor veel partijen in deze raad. Ambitieuze en met lef investeren is geen ongezonde grondhouding, maar daar hoort behalve realisering van je ambities ook een verantwoord begrotingsbeleid bij. Het college zegt heel dapper in het antwoord op de vraag of het college te veel geld uitgeeft 'nee'. Onze fractie had overigens niet anders verwacht. Het zou best gek zijn als het college zelf toegeeft dat het te veel geld uitgeeft. Maar als je de hele perspectiefnota goed bekijkt en niet alleen het getalletje onder de streep, dan moet je toch concluderen dat het antwoord op die vraag op z'n minst 'nee, maar...' zou moeten zijn, of in elk geval een stuk genuanceerder dan 'nee'.

In de bijdrage van de fractie Democraten Gorinchem vraagt zij om aandacht voor de slachtoffers van de Toeslagenaffaire en onze fractie deelt die oproep. Het is de grootste schande van de Rijksoverheid van de laatste jaren en alle steken die men daar nu nog steeds laat vallen maken de pijn alleen maar groter. Wij hebben begrepen van ouders dat zij erg te spreken zijn over de aanpak van Avres en van de gemeente Gorinchem, waarvoor onze complimenten richting het college, maar alstublieft college: let erop dat je daarin niet achter de feiten aan gaat lopen. Vertrouwen komt immers te voet en gaat te paard. Laat deze lokale overheid dan maar degene zijn die het vertrouwen dat het Rijk galopperend achter de horizon heeft doen verdwijnen, stapje voor stapje weer wat gaat herstellen.

Onze fractie heeft getwijfeld om in eerste termijn wat te zeggen over de zogenaamde menstruatie-armoede, maar helaas heeft dat de eindredactie van de duizend woorden niet gehaald. Daarom zijn wij blij dat de ChristenUnie/SGP-fractie het wel benoemd heeft. Het is echt een schrijnende situatie dat meisjes en vrouwen zich ziek melden op school of het werk, louter omdat ze de menstruatieproducten niet kunnen betalen. Het zou mooi zijn, en wij zijn ook blij dat het college in die richting wil meedenken, als de gemeente

met Avres en met de voedselbank meer aandacht hieraan zouden kunnen gaan besteden en we zouden het ook toejuichen als de gemeente hierin niet achterover leunt en afwacht tot de voedselbank signalen op begint te vangen, maar hierin actief gaat onderzoeken of extra ondersteuning nodig is. In Rotterdam doen ze het via de Rotterdampas. Nou, in Gorinchem hebben we geen Gorcumpas, helaas, zou ik bijna zeggen, maar het zou mooi zijn als we dit op een andere manier toch actief zouden kunnen aanpakken in Gorinchem. Meer aandacht overigens ook verdient de Stichting Leergeld in onze gemeente. Onze fractie krijgt nog te vaak geluiden te horen dat mensen geen idee hebben dat het überhaupt bestaat en dat het sociaal team, scholen, of het zwembad in verband met zwemlessen, ouders hier niet, of te weinig, op wijzen. Wij zouden graag van de wethouder een toezegging horen dat hier meer aandacht aan besteed wordt, door ons en door onze maatschappelijke partners.

Dan kom ik bij de motie over de gedenkplaats voor de martelaren. Wij verbazen ons een beetje over het antwoord van het college hierop. Het college staat er in principe positief tegenover, zo bleek ook al uit de RIB in het voorjaar, maar wil wel voor een dubbeltje op de eerste rang zitten, want, zo eindigt diezelfde RIB: er is geen ruimte in de gemeentelijke financiën. Nu de contouren van de begroting voor volgend jaar worden getekend in deze perspectiefnota, geeft het college aan dat het inderdaad tijd is om na te gaan denken over een financiële bijdrage, maar toch ontraadt het college de motie. Die gedachtegang kunnen wij niet helemaal volgen. Het college zal ook weten – dat zei ik net al in antwoord op de heer Tekir – dat een dergelijk plan altijd meer financiers kan trekken als de gemeente zich er al aan heeft gecommitteerd. De aanvragers zijn heel druk bezig met het zoeken van draagvlak bij bijvoorbeeld omwonenden en het oplossen van problemen die in die gesprekken naar boven komen. Ze timmeren hard aan de weg om een mooi project, dat behalve een gedenkplaats ook een ruimtelijke opwaardering van het gebied in zich heeft, te verwezenlijken. Het is dan jammer dat het college zich nu ineens achter de financiële huishouding verschuilt, met ook de implicatie dat zoiets structureel is. Dat is namelijk niet wat de stichting vraagt. Ze willen een soort startkapitaal, zodat de dingen in gang kunnen worden gezet, en dat vroegen ze overigens ook bij het vorige initiatief. Wij zijn van mening dat juist nu, bij het vaststellen van de perspectiefnota, het moment is als gemeente uit te spreken dat we ons financieel willen verbinden aan dit mooie project, maar niet financieel in de zin van “wij leggen meteen een heel bedrag op tafel”. Daarom heb ik dat ook niet opgenomen in de motie. Ik heb gevraagd van “goh, college, ga nou eens in het opwerken van de begroting kijken welk bedrag je daarvoor kunt reserveren”, en het tweede denkstreepje van het dictum: “ga de voorwaarden daarvoor uitwerken”. Dat is volgens mij precies waarvan het college zegt “goh, geef ons nou de tijd om dat te gaan doen”. Die tijd wil ik ze graag geven, maar ik vind het wel heel logisch om bij de vaststelling van de perspectiefnota te zeggen “hé, college, het perspectief voor het jaar 2022 komt eraan, dat gaat u uitwerken in de begroting, en neem daarin nou ook iets op voor die martelaren”. Wat mij betreft gaat het college daarover ook in gesprek met de stichting, om met elkaar te kijken wat een goede bijdrage is die A. past binnen onze begroting en B. de stichting helpt om te realiseren wat ze van plan zijn.

Dan het antwoord van het college op de subsidioloog-

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, mag ik nog een vraag stellen?

De voorzitter: Zeker.

Mevrouw Van Oversteeg: In mijn tweede termijn heb ik aangegeven dat ik dan graag het gesprek voer over het initiatief rondom de martelaren. Deelt de heer Van Breemen de mening dat dat dan ook mooi zou zijn als je kijkt naar de uitleg die hij geeft over “laten we perspectief daarop plaatsen”, om daar dan, bijvoorbeeld door middel van I&O, over door te praten?

De heer Van Breemen: Ja, zeker, het lijkt mij heel goed om de stichting uit te nodigen om haar plan nog een keer goed te presenteren en met elkaar in gesprek te gaan over de aanwinst die ik in ieder geval zie voor Gorinchem. Wat mij betreft is een I&O hierover in het najaar, in opwerking naar die begrotingsraad, een hele goede suggestie, absoluut.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Wij steunen het ook, voorzitter. Het zou goed zijn.

De heer Van Breemen: Dank.

Dan de subsidioloog. Ik was daarover aan het vertellen dat het antwoord van het college al ongeveer net zo vaag was als de RIB die we daarover onlangs gehad hebben. De vraag die concreet nog steeds hangt aan het college is: hoeveel van die subsidies zouden niet binnengehaald zijn als we niet die subsidioloog hadden? Het is mooi dat hij geadviseerd, gecoördineerd en opgesteld heeft, maar wat als hij er nou niet was: hadden we dan heel veel tonnen gemist?

Het is teleurstellend dat het college blijft zeggen dat ze geen ruimte ziet om meer te doen op het gebied van duurzaamheid zolang het Rijk niet over de brug komt. Voorzitter. Ten eerste moeten we geld hebben om überhaupt iets te doen, niet om ‘meer’ te doen, en zelfs dat geld is er nu niet. En ten tweede heeft de VNG met het Rijk al lang afgesproken dat ze met geld over de brug gaan komen. Dus waarom zouden we nu afwachten? Laat de duurzaamheid nu geen sluitpost van de begroting zijn. Juist nu moeten er grote stappen, en dus grote investeringen, gedaan worden en dat kan niet als het college gaat zitten wachten totdat er eindelijk eens nieuws uit Den Haag komt. Er zit inderdaad – het college wijst er terecht op – 5 miljoen in de duurzaamheidsreserve, maar het college weet net zo goed als GroenLinks dat dat bij lange na niet genoeg is om de RES, de warmtetransitievisie en het klimaatadaptatieplan uit te voeren-

De heer Schefferlie: Voorzitter, bij wijze van interruptie. Ik ben heel benieuwd of u niet de angst deelt dat ‘Den Haag’ het jeugdzorgtrucje gaat uithalen, zeker als gemeenten laten zien dat in allerlei gaten en hoeken nog meer eigen middelen gevonden kunnen worden. Denkt u nu echt niet, ook met ons, dat we daar eerst eens gewoon, ja een signaal krijgen dat er niet alleen zaken gevraagd worden, maar dat we ook die middelen daarvoor krijgen?

De heer Van Breemen: Dat deel ik en daarom heb ik ook al een aantal keren gezegd dat ik vind dat het Rijk over de brug moet komen en dat dat ook een belangrijke voorwaarde is om überhaupt alle duurzaamheidsambities die het Rijk, mede namens ons wat GroenLinks betreft, in allerlei klimaatakkoorden neerlegt, te verwezenlijken. Alleen, ik vind het niet realistisch om te zeggen “we wachten eerst even tot het Rijk met iets komt en dan komen wij zelf ook”. Ik zou daar eerder initiatief in nemen dan dat uw fractie dat doet.

De heer Schefferlie: Een deel van de oppositie zegt “maak nou eerst duidelijk voordat je gelden raamt en zo, want het doet zoveel met de financiën” en ik denk zelf dat wat wij als duurzaamheidsambities ons echt kunnen voorstellen, dat het een op een samenhangt met wat het Rijk daartegenover stelt. En dat mis je dan een beetje als je het nu al gaat prognosticeren, zonder dat we weten wat we ons echt kunnen veroorloven.

De heer Van Breemen: Dat klopt, maar ik denk dat een aantal ambities die wij zelf gesteld hebben al vastliggen en daar is nu ook geen geld voor opgenomen in deze perspectiefnota. Wat mij betreft moeten we dat wel gewoon doen, omdat– en dan wordt het meer een financiële beschouwing – als je nu de perspectiefnota ziet, die sluit nauwelijks en dan wordt aan het eind gezegd: maar we hebben ook nog de RES en de duurzaamheidsovergangen. Als dat er nog bij komt, sluit het perspectief niet meer, en dat vind ik een zorgelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat we dadelijk zeggen “o ja, nou hebben we geen geld meer voor duurzaamheid”, wil ik graag nu dat teken geven van “goh, zet dat nou in de begroting”.

De heer Schefferlie: Een kleine geruststelling is misschien nog dat we ook gezien hebben dat alle bedragen die door de meeste gemeenten al worden ingeboekt op structurele extra middelen voor de jeugdzorg, gelukkig nog niet zijn meegerekend. Ik hoop vooral dat we daar nog wel zicht houden op ruimte. Maar het risico is volgens mij erg groot, als wij laten zien dat het ook kan zonder middelen uit Den Haag, dat we ze weer niet krijgen. Vandaar dat wij daar een beetje van mening over verschillen.

De heer Van Breemen: Nou, voorzitter, tot slot denk ik op dit punt: ik zeg niet dat wij het zonder middelen van Den Haag moeten gaan doen. Ik blijf herhalen dat natuurlijk Den Haag over de brug moet komen, maar ik vind dat ook Gorinchem over de brug moet komen, en dat kunnen we vast weergeven in de begroting. Dat is wat ik vraag in deze motie. Wij moeten niet zelf alle ambities gaan zitten uitvoeren. Er komt geld vanuit het Rijk, dat weten we, en de vraag die ik stel is: “goh, zet nou in je begroting wat wij daarvoor over hebben”.

De voorzitter: Ik denk dat beide invalshoeken nu helder zijn. U kunt uw betoog vervolgen.

De heer Van Breemen: Dank.

Tot slot, voordat ik bij het amendement en de moties kom, nog over citymarketing. We zijn blij te horen dat het college met ons het belang van Gorinchem Citymarketing onderschrijft, maar het punt dat wij maakten is dat de taakstelling die het college hen heeft opgelegd niet lukte voor corona, niet gelukt is tijdens corona en in onze ogen ook niet gaat lukken na corona. Dus daarom nogmaals onze oproep: stop met die heilloze weg, laat de taakstelling die ze ineens op hun bordje hebben gekregen varen en investeer gewoon in GCM, zoals het hoort.

Dan, voorzitter, de moties en het amendement. Het amendement van D66 klinkt erg sympathiek, maar het is wel een ‘grote stappen, snel thuis’-maatregel en wij weten niet helemaal zeker of dit nu het effect bereikt wat je zou willen bereiken.

De heer Tekir: Voorzitter, bij wijze van interruptie: wat zou het effect zijn wat GroenLinks zou willen bereiken?

De heer Van Breemen: Nou ja, ú dient het amendement in, ik niet.

De heer Tekir: Sorry, hier begrijp ik niets van.

De heer Van Breemen: U vraagt aan mij wat het effect van uw eigen amendement is.

De heer Tekir: Nee. Het effect van het amendement heb ik geprobeerd toe te lichten: het bieden van een duw in de rug aan die instellingen die wij zien als maatschappelijke partners, om ze te laten herstellen na een coronapandemie. Dat is het effect dat wij in de volle linie willen bieden.

De heer Van Breemen: En ik zeg: ik denk niet dat dit de manier is om dat effect te bereiken.

De heer Tekir: Wat zou volgens u wel de manier zijn?

De heer Van Breemen: Nou, wat meer maatwerk. Iedereen die wij maar als maatschappelijke partner zien meenemen in deze indexatie is nogal over de grove korrel.

De heer Tekir: Maar bent u het niet met ons eens dat gedurende de coronapandemie sportverenigingen, welzijnsinstellingen en culturele instellingen allemaal op hun gat hebben gelegen, allemaal de nadelen, ook financieel, van de pandemie hebben ondervonden?

De heer Van Breemen: Dat ben ik met u eens.

De heer Tekir: Dan snap ik niet waarom je per se maatwerk zou willen toepassen, als je ziet dat over de hele linie die instellingen allemaal de nadelen van de coronapandemie hebben ondervonden.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Maar voorzitter-

De voorzitter: Het gaat over doel en middel-

Mevrouw Molengraaf-Vullers: -ik heb daar nog wel een vraag over-

De voorzitter: En niet iedereen is het ermee eens om een bepaald middel toe te passen. Mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik probeer ook heel erg de gedachtelijn van de heer Tekir te volgen, en die kan ik best wel volgen, maar volgens mij vergeet je dat veel van deze instellingen al gecompenseerd zijn. Daar hebben we zelf ook in de raad op aangedrongen, dat er compensatie zou zijn. En wat je nu beoogt – zo heb ik de motie tenminste gelezen – is een soort extraatje door die indexatie te verhogen, waarbij ik me juist heel erg kan voorstellen dat je naar maatwerk zou moeten kijken. Volgens mij vergeet de heer Tekir dat er al compensatie is geweest.

De heer Tekir: Dat is iets wat we zeker niet vergeten. Die coronacompensaties zijn verleend in het jaar 2020 en 2021. Waar we vanavond voor bij elkaar zijn is het jaar 2022 en verder. Dat zien wij hopelijk als een periode van herstel, wat we dus willen stimuleren. Dat is iets anders dan de compensatie die we in het verleden hebben geleverd.

De voorzitter: De heer Van Breemen vervolgt zijn betoog.

De heer Van Breemen: Dank u.

Dan kom ik bij een aantal moties waarvan de algemene noemer eigenlijk is: het is jammer dat dit nodig is, of weer nodig is. De motie van Stadsbelang over openbare toiletten bijvoorbeeld: hoe vaak hebben we het daar in deze raad wel niet over gehad? Maar blijkbaar nog steeds niet genoeg, want er moet weer een motie over worden ingediend. Het is toch jammer dat het college die aansporing steeds maar weer nodig heeft, maar wij zullen hem wel steunen.

Hetzelfde geldt voor de motie van Democraten Gorinchem. We herinneren ons misschien allemaal nog wel de foto's van de heer Van Zanten en mevrouw Melissant die in een rolstoel door de stad geduwd worden, om te zien welke belemmeringen er allemaal zijn. Dat was in 2018 en nu nog steeds blijkt het nodig om daar een motie over in te dienen, maar ook die zullen wij steunen.

De motie van de PvdA, 'Gorinchem Cultuurstad', hebben wij mede ingediend.

Dan de motie 'Wijkschouw', ook alweer zo eentje waar we het al heel vaak over gehad hebben. Mevrouw Hamann heeft het er ongeveer elke raadsvergadering over dat er een wijkschouw moet komen, maar blijkbaar is het toch weer nodig om er een motie over in te dienen. Ik vind ook dat het zo is, dus ik steun de motie, maar ook hiervoor geldt: wanneer gaat het college nou eens luisteren?

Dan de motie van ChristenUnie/SGP. Daar zijn wij erg voorstander van en ik steun heel erg de oproep van mevrouw Molengraaf om daarin niet faciliterend, maar initiërend bezig te zijn. Ik denk dat de gemeente Gorinchem met partners als bijvoorbeeld Rivas, maar er zijn er ongetwijfeld veel meer, daar als initiatiefnemers een goede plek kunnen hebben.

Dan kom ik bij de motie van het CDA, 'Een boom voor de toekomst'. U zou denken: daar sprint GroenLinks natuurlijk vol blijdschap op, en hij lijkt op het eerste oog ook erg sympathiek, maar de conclusie van de heer Wientjes dat het toch een beetje symboolpolitiek is delen wij. Sommige mensen willen geen boom in hun tuin, zonder namen te noemen, sommige mensen hebben al een boom in hun tuinen sommigen, zoals ik, hebben überhaupt geen tuin. Onze fractie is ervan overtuigd dat er genoeg plekken in Gorinchem zijn waar je extra bomen kunt planten. Het is wat ons betreft echt een beetje vreemd, als je als gemeente amper aan je eigen terugplantverplichtingen voldoet na kap, om dan nu ineens bomen uit te gaan delen. Wat ons betreft zou het mooi zijn om met het geld dat de CDA- fractie hiervoor wil reserveren naar Gorinchem Natuurlijk Groen of de Stichting Steenbreek te gaan en met hen in gesprek te gaan om te kijken hoe er iets kan worden gedaan dat wel bijdraagt aan de verduurzaming van Gorinchem. Dit is een beetje een losse-flodderplan.

De heer Wientjes: Mevrouw de voorzitter, mag ik een vraag aan de heer Van Breemen stellen? Zou de heer Van Breemen het met mij ook zo'n goed plan vinden als het CDA

zijn motie zou intrekken en heel erg juichend zou opstaan en zeggen “laten we aan het Gorcumse openbaar groen hard gaan werken en daar ook vooral veel bomen in zetten”?

De heer Van Breemen: Volgens mij suggereerde ik dat door met Gorinchem Natuurlijk Groen in gesprek te gaan en dat te gaan doen. Ik hoop dat mijn subtiele, en uw iets meer expliciete, oproep gehoord worden door de CDA-fractie.

Mevrouw Van Oversteeg: Voorzitter, mag ik daarop reageren? Ik heb het gehoord, maar ik voel me niet verleid door de heer Wientjes om mijn motie daarin in te trekken. Wij vinden het juist een hele goede stap in de goede richting, die wij goed kunnen gebruiken.

De heer Wientjes: Ik probeerde u niet te verleiden, ik zou niet durven, maar ik probeerde het via de heer Van Breemen te doen en dat lukt nu een beetje hoop ik.

De voorzitter: Volgens mij is het mislukt. De heer Van Breemen.

De heer Van Breemen: Ja, nog een aantal moties, voorzitter.

De motie ‘Elektrisch laden’ steunen we. Het beleid is toe aan een update.

De motie over het Cruyff Court steunen we in principe ook. In gesprek gaan is prima, maar dat schept wel verwachtingen natuurlijk, dus daar moet je aan de voorkant goed mee omgaan. En er zijn meer van dit soort veldjes. In de Gildenwijk ligt er ook nog eentje bij de Gildenweg, daar zou je volgens mij hetzelfde kunnen doen, zonder dat ik daar meteen pleit voor lichtmasten overigens.

De motie over stages steun ik ook. Het is belangrijk om hier als gemeente je verantwoordelijkheid in te nemen, met de aanvulling dat het ook om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt gaat.

Dan de motie van Gorcum Actief over het lijstje van de accountant, zoals ik het maar even zal noemen. Wat ons betreft is het niet een taak van de accountant om een lijstje te gaan goedkeuren met allerlei verwachtingen en plannen die misschien wel of niet werkelijkheid gaan worden. Ik ben het wel eens met de opmerking die ermee geplaatst wordt, namelijk: maak nou eens beter inzichtelijk wat er allemaal op ons af komt en breng dat realistisch in beeld. Daarom dienen wij bijvoorbeeld de motie over duurzaamheid in. Maar dit is wat ons betreft niet de oplossing.

In dezelfde lijn als onze motie duurzaamheid is, denk ik, de motie over de Woelse Waard. Het wordt wel genoemd, maar er wordt geen geld voor gereserveerd, dus laten we dat wel gaan doen. Daarom steun ik deze motie.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan constateer ik dat er weer twee moties bij komen:.

Motie M10: Bedrag voor Stichting Gedenkplaats Gorcumse Martelaren

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
roept het college op:

- bij het opwerken van de begroting 2022 een bedrag te reserveren, die een gemeentelijke bijdrage kan zijn voor de Stichting Gedenkplaats Gorcumse Martelaren;
- de voorwaarden voor deze bijdrage vóór de begrotingsbehandeling uit te werken en te delen met de gemeenteraad.

Motie M11: Duurzaamheid in woord én daad

De raad van de gemeente Gorinchem,

in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
roept het college op:
bij het opwerken van de begroting 2022 een realistisch bedrag te reserveren voor de kosten van de opgaven op het gebied van duurzaamheid.

Dan geef ik nu Gorcum Actief het woord, mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel, voorzitter. Eerst van een papiertje en dan hoop ik tijd te hebben om te reageren op de moties.

Het college heeft dit keer uitgebreid kunnen reageren op al onze vragen, opmerkingen, moties en ideeën. Bij de perspectiefnota komt van alles voorbij, elke keer weer, maar het gaat uiteraard hoofdzakelijk over de financiën van de gemeente en daarbij hebben wij als gemeenteraad een bijzondere taak. In deze perspectiefnota geeft het college toe dat het geld op is en de schulden zullen toenemen. Meerderen zijn mij voorgegaan vanavond om dat te melden. Maar dan vind ik het wat al te gemakkelijk van de wethouder dat hij onze constatering met een simpel ‘onjuist’ afdoet. Ik citeer nu: “De accountant is er niet voor om lijstjes mee- en tegenvallers te maken.” Velen van jullie hebben vanavond al iets gezegd over deze motie en over de lijstjes, maar volgens mij is de accountant van ons, van de gemeenteraad, en moet hij dus de controlerende rol die wij hebben ondersteunen, als wij dat verzoeken. Het is dus aan ons om dat te kiezen en niet aan het college, en evenmin aan de accountant zelf. Het is gewoon onze keus. Het is ook onze keus als wij voor de begroting 2022 een risicoanalyse willen laten opstellen. Dat is helemaal niet zo gek. Het is een extra check, zodat wij een beetje weten waar we de komende jaren aan toe zijn. We gaan immers straks wel een andere periode in. Het is de intentie van onze motie, die ik nu zeker in stemming zal laten brengen. Er worden grote investeringen gedaan die nog niet zijn gerealiseerd, we weten dus ook niet wat de kosten gaan worden als het allemaal anders uitpakt. Het hoeft misschien niet, maar het kan wel. Zo is het met meevallers en zo is het ook met tegenvallers. Die van 2020 zijn bekend, die van '21 nog niet, maar toch wordt daar nu al een voorschot op genomen. De investeringsruimte van 5 miljoen is nu een plafond. Terecht vroegen ook andere partijen of dat plafond wordt overschreden, maar dat valt nu nog niet helemaal te voorspellen. Vaststaat dat iedere medaille een keerzijde heeft. Als de wethouder een voorschot neemt op meevallers, willen we ook graag weten hoe het zit met de risico's. Dat we daarvoor een beroep doen op onze eigen accountant, is niet vreemd.

Wij spraken in ons betoogje over “schoonmaker, blijf bij je leest”. Er worden grote investeringen gedaan, maar basistaken van de gemeente zijn verwaarloosd. Het uitgangspunt dat de stad schoon, heel en veilig moet zijn wordt niet gehaald. We zijn daarom blij dat het college erkent dat de kunstwerken in de openbare ruimte er beroerd bij staan en onze tweede motie hiervoor wil aanbevelen. Samen met de Partij van de Arbeid hebben we ons hier sterk voor gemaakt. Er is dus meer nodig dan alleen maar een beetje onderhoud.

De andere basistaak van de gemeente is goed omgaan met je eigen inwoners. Het antwoord van wethouder Van Doesburg dat er een dashboard dienstverlening bestaat en dat er projectmanagers actief zijn, verbaast me zeer. Dat noemen wij nou net doen alsof er geen probleem is, terwijl hele groepen inwoners toch echt heel erg boos zijn op de gemeente. Het gaat vaak over verkeer. Wethouder Van der Geest zegt “daar gaan wij niet

over als wij niet de opdrachtgever zijn”. Dat noemen wij de kop in het zand steken, want de gemeente verleent immers de vergunningen aan die opdrachtgevers, en dan heeft de gemeente wel degelijk een verantwoordelijkheid. Bovendien zijn het de eigen inwoners die een afspraak willen maken met de wethouder, het gesprek willen voeren, informatie vragen en niet krijgen, inwoners die in twee jaar tijd al met vier verschillende projectmanagers te maken hebben gehad en elke keer weer opnieuw moeten uitleggen waar het over gaat en van het kastje naar de muur worden gestuurd. Voorzitter, hier gaat echt heel veel mis. Ik ben benieuwd of dat allemaal wordt meegenomen in het dashboard. Wij vragen dus of wij enige verbetering mogen verwachten op dit punt.

Voordat ik inga op de moties, wil ik nog een opmerking maken over de sessie die geweest is over De Nieuwe Doelen. Mevrouw Molengraaf heeft het er eerder al over gehad. Ik vraag de wethouder of er toch nog een mogelijkheid is om de gemeenteraad te informeren over de dingen die gedaan zijn, onder geheimhouding natuurlijk, want het is heel gevoelige informatie. Nu weten wij helemaal niks, we hebben alleen maar smileys gezien, in allerlei kleuren.

Nu ga ik even in op de moties. Bij sommige moties wacht ik de reactie van het college even af.

Bij onze motie ‘Meekoppelkans Woelse Waard’ is het misschien goed even uit te leggen dat het erom gaat dat de wethouder kijkt wat er aan mogelijkheden is. Wij begrijpen dat er geen geld meer is om het hele ding te doen, maar wellicht dat er een laarzenpad kan langs de rivier. Dat is in elk geval iets en dan is het openbaar en kunnen mensen daar gaan wandelen.

De meeste moties vind ik heel erg sympathiek en kunnen wij waarschijnlijk wel steunen. De motie over de bomen is inderdaad wel een beetje symboolpolitiek, maar het is natuurlijk wel goed om bomen te planten. Dus wij zijn het wel eens met de heer Wientjes. Misschien kan de gemeente wat accenten leggen op het gebied van bomen planten, maar er is ook een idee van mevrouw Molengraaf voor een herdenkings-iets in verband met corona, die overigens – dit in reactie op mevrouw Dansen – nooit over zal gaan. Dat gaan wij niet meer meemaken, dat dat over gaat. Dus corona blijft, maar we kunnen wel herdenken, want er zijn heel veel slachtoffers gevallen. Dus herdenken is goed, maar waarom kunnen we die twee ideeën niet koppelen en maken we een coronabos, met bomen om de coronaslachtoffers te herdenken? Het is maar een gedachte. We dienen er ook het klimaat nog mee én het is ook nog goed tegen hittestress.

De motie over de Martelaren van Gorinchem steunen wij van harte, met daarbij de opmerking dat martelaren misschien niet zo’n religieuze term is, want martelaren zijn natuurlijk van alle gezindten en alle tijden, maar dat wij wel moeite hebben met ‘kathedraal’. Waarom heet dat in godsnaam ‘kathedraal’? Dat vind ik wel een katholieke-

De heer Van Breemen: Zo heet het niet meer, dus dat probleem is opgelost.

Mevrouw Hamann: Oké; als het niet meer zo heet, goed dan. Verder weet ik dat de gemeente in het verleden wel degelijk financiële steun had verleend aan dit project en zelfs een raam had gekocht ten bedrage van-, ik weet niet meer hoeveel. Ik vraag mij af: staat dat bedrag er nog van de gemeente, of is dit nu weer een nieuw initiatief?

De heer Van Breemen: Bij wijze van interruptie een toelichting: dat bedrag stond er inderdaad, maar dat is teruggevloeid naar de algemene middelen toen de Stichting Open Kathedraal ophield te bestaan. Nu is er de Stichting Gedenkplaats Martelaren van Gorinchem – het is dus geen ‘kathedraal’ meer – en die vraagt nu opnieuw om geld. Dat geld was inderdaad gereserveerd, maar staat nu formeel niet meer gereserveerd.

Mevrouw Hamann: Oké, maar wij steunen de motie toch.

De motie ‘Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen’ hebben wij mede ingediend.

De motie ‘Gidslijnen’: ja, goed als de mensen naar de stad kunnen.

‘Wijkschouw’, daar hebben we het vaak over gehad, en even om het geheugen van de heer Oostrum op te frissen: vroeger was het vaak ’s avonds. Dan is het in het voorjaar best lang licht en dan kun je ’s avonds nog een hele fietstocht maken door de stad en van alles bekijken. Wij zijn daar zeker voor.

Met de motie over duurzaamheid heb ik wel een probleempje. We hebben inderdaad dat geld gereserveerd, 5 miljoen, en we hebben bij de vaststelling van de RES 1.0 raadsbreed, en ook samen met Molenlanden, een motie aangenomen om een brandbrief te sturen aan provincie en Rijk waarin wij duidelijkheid vragen aan de provincie omtrent het Groene Hart-beleid en aan het Rijk van “kom nou eens over de brug, of laat ons in elk geval weten wat jullie gaan doen”. Nou, dat zal nu allemaal wel van de kabinetsformatie afhangen, want wij weten nog steeds niks. Dus ik wacht dat eigenlijk liever even af, want het kan niet zo zijn dat wij dat allemaal zelf moeten gaan betalen.

De heer Van Breemen: Voorzitter, mag ik aan mevrouw Hamann vragen of het Rijk alles moet betalen?

Mevrouw Hamann: Het Rijk betaalt nu ook heel erg veel aan subsidies voor windturbines en alles. Het is volgens mij een maatje te groot voor de gemeente om dat te gaan doen.

De heer Van Breemen: Misschien moet ik mijn vraag anders stellen. Is mevrouw Hamann van mening dat het Rijk aan de lat staat voor de gehele energietransitie, of is dat een samenwerking van het Rijk, de provincies, de waterschappen en de gemeenten?

Mevrouw Hamann: Ja, dat zal samenwerking zijn, maar wij hebben dus die 5 miljoen en we hebben in de gemeente zat te doen op het gebied van isoleren en alles, en POORT6, en noem maar op, dus ja-

De heer Van Breemen: Precies, en daarvoor is nu geen geld gereserveerd. Dat is de hele reden waarom ik nu deze motie indien.

Mevrouw Hamann: Ja, maar het kan toch niet zo zijn dat de gemeente de huizen van POORT6 gaat isoleren? Nou, ik wacht het antwoord van de wethouder graag af.

‘Elektrisch rijden’, ja, zeker. Ik woon in de Haarwijk, ook daar veel elektrische auto’s en die hebben een app waarmee je dan bij een laadpaal terecht kan. En dan bellen ze bij mij aan: “Everdien, alle laadpalen zijn bezet, waar moet ik nou met mijn elektrische auto heen?” Dan zeg ik: neem een fiets. Maar goed, er is een ernstig tekort aan elektrische oplaadplekken. Misschien is dat van die pleinen, wat de heer Bahlmann zei, een goed idee, want als ze allemaal in de straat komen, krijgen ze weer ruzie over die

parkeerplaatsen. Het is altijd gedoe, dus daar moet je mee uitkijken. Maar we steunen de motie.

‘Stageplekken’, ook sympathiek en goed.

Bij ‘indexering’, dat ben ik met mevrouw Molengraaf eens, moet je eigenlijk even kijken of verenigingen inderdaad zo gedupeerd zijn, of niet, want sommige zijn dat misschien wel helemaal niet.

De motie ‘Cruyff Court’, ook goed. Licht erop, en duidelijk zijn naar die mensen toe, dat is allemaal goed.

Tot zover mijn bijdrage. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik constateer dat er weer twee moties bij zijn gekomen:

Motie M12: Balans mee- en tegenvallers

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt voor:

voor de begroting van 2022 een overzicht op te stellen van te verwachten mee- en tegenvallers, geaccordeerd door de accountant, zodat een realistisch beeld ontstaat van de financiële situatie van de gemeente Gorinchem..

Motie M13: Meekoppelkansen Woelse Waard

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
stelt voor:

de meekoppelkansen voor de Woelse Waard bij de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg uit te werken tot een lijstje mogelijkheden en dit voor de behandeling van de begroting 2022 voor te leggen aan de gemeenteraad.

Dan geef ik raadslid Van Maaren het woord.

Mevrouw Van Maaren: Ja, de hekkensluis. Maar voorzitter, en alle anderen: dank voor alle informatie en fijn dat we weer fysiek live zijn.

Het is bijzonder om terug te lezen hoe een zelfde beleid of perspectief verschillend wordt ervaren: van trots tot zorgwekkend, tot tijd voor iets nieuws. Gelukkig staat onze stad voor tolerantie, dus worden alle zienswijzen met liefde door het college omarmd. Democraten Gorinchem meldde dat beleid gemaakt zou moeten worden op onderling vertrouwen en gedeeld eigenaarschap. Dat is iets wat ik volledig onderschrijf, maar wat ik niet altijd ervaar. Bij de behandeling van de moties zal ik dit gevoel nog eens onderbouwen. Maar het geldt ook bij waarschuwen in debatten tijdens de raad, bijvoorbeeld bij het plaatsen van windturbines, maar ook bij de te krappe budgettering met betrekking tot het Gilde. Kritische noten werden in de wind geslagen, maar ten onrechte, zien we in de afgelopen weken. Een tegengeluid kan als negatief worden ervaren, maar de optimale situatie kan soms ook in het midden liggen. Democratie is toch hoor en wederhoor en daaruit een gebalanceerde conclusie maken? De laatste jaren zijn vele ideeën gelanceerd, reserveringen gemaakt, maar echt concrete plannen worden naar ons idee op diverse terreinen gemist en/of op de lange termijn geschoven. Concrete plannen die wel door de raad zijn gekomen blijken snel na besluitvorming toch weer grote onzekerheden en/of financiële risico's met zich mee te brengen, zoals recent RES en IAC. Het gevoel van controle door het college op grote thema's wordt naar ons gevoel gemist. Denk daarbij aan ook aan cultuur in het specifieke geval van het Grote Podium. Door het

ontbreken van concreet beleid hangen de perspectiefnota en de daarbij behorende langlopende cijfers deels als los zand aan elkaar. We kunnen door gebrek aan financiële inhoud moeilijk onze risico's en kansen voor Gorinchem in de toekomst bepalen. Dit wordt ook gevoed door wereldwijde ontwikkelingen in nieuwe economische systemen en verhoudingen. Al eerder gemeld: het is veel koorddanssen zonder vangnet. In het verleden zijn er meermaals discussies geweest over "beleid volgt geld", of andersom. Eerlijk gezegd had ik destijds geen uitgesproken mening, maar voor een goede, betrouwbare risicoanalyse onderschrijf ik meer en meer 'geld volgt beleid'. Het geeft meer grip op financiën, zeker op de middellange termijn.

Een zorgelijk gevolg door het huidige beleid is aangekaart door ChristenUnie/SGP en Gorcum Actief: dat op dit moment geen gebruik kan worden gemaakt van de meekoppelkansen bij de dijkversterking Gorinchem-Waardenburg. Wel wordt daar in de toekomst nog naar gekeken. Je verlangt soms weer terug naar de besluitvorming via het trechtermodel, de ouderen onder ons wel bekend, waarin de raad gezamenlijk keuzes maakt wat wel en wat niet gedaan gaat worden met de beschikbare gelden ten opzichte van bepaalde schuldgradaties. We kunnen niet alles, we willen wel zoveel mogelijk, maar wel altijd onder een financieel duurzame begroting.

De moties. De sympathieke moties 'Gastvrij Gorinchem' en 'Gidslijnen' wil ik extra belichten. 'Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen' door Stadsbelang. Zoals u bekend, ben ik al minimaal drie jaar bezig voor meer aandacht voor beschikbaarheid en reinheid van openbare toiletten, dit door het voeren van gesprekken, het stellen van publieke vragen, et cetera. Er worden inmiddels stapjes gemaakt. Het is logisch dat in de stappen die het college maakt ook de kosten moeten worden meegewogen. Aan de andere kant zien wij de beschikbaarheid van openbare toiletten als taak van de overheid. Om de wens van Democraten Gorinchem naar onderling vertrouwen door te trekken, zou ik, maar ook u, deze motie, hoe sympathiek ook, eigenlijk overbodig moeten verklaren, omdat het toiletprobleem in Gorinchem door alle eerdere acties van fracties op het netvlies van de wethouder zou moeten staan. Mocht dit niet het geval zijn en deze motie toch noodzakelijk zijn voor het maken van beleid met betrekking tot de beschikbaarheid van openbare en schone toiletten, dan hoor ik dat graag van de wethouder.

Hetzelfde geldt eigenlijk voor de motie 'Gidslijnen naar de binnenstad van Gorinchem' van Democraten Gorinchem. Het is triest dat deze motie moet worden ingediend omdat het college geen stappen heeft ondernomen om verzoeken vanuit diverse organisaties op te pakken. Hetzelfde, maar niet in deze motie vermeld, geldt eigenlijk ook voor de bewegwijzering naar bepaalde monumenten en/of organisaties. Een bekend voorbeeld voor u en mij is: al zou ik bij de VVV gaan werken, dan word ik eigenlijk naar het oude stadhuis verwezen, terwijl we al drie jaar op de Groenmarkt gevestigd zijn. Als we nog lang wachten, hoeven we het nieuwe bordje niet meer op te hangen en zijn we misschien weer terug op de Grote Markt. Wethouder, u verdient op dit punt een brevetje van teleurstelling, omdat u in de afgelopen jaren niet in staat blijkt dit soort punten op te pakken. College, waarom worden deze punten benoemd in deze moties en niet via de reguliere kanalen opgepakt en eventueel uitgevoerd? Graag een reactie. Mocht u deze moties toch noodzakelijk achten, want die kans is groot, dan beloof ik u dat ik in de begrotingsraad misschien wel met vijftig moties kom om verbeterpunten in Gorinchem

onder de aandacht te brengen en uitgevoerd te krijgen. Dus u bent gewaarschuwd. Ik ga niet verklappen of dit serieus of een grapje is.

De motie ‘Wijkschouw zorgt voor verbinding’ klinkt goed en sympathiek, maar is dit ter vervanging van de klankbordgroep van de wijk, waarin gemeente, politie, bewoners en woningorganisaties al met elkaar worden verbonden? Als dit nog bestaat, waarom wordt dit niet onder de klankbordgroep geplaatst? Zo niet, om dit te laten slagen is het allereerst belangrijk om te weten waarom de klankbordgroep geen succes meer is, zodat deze motie wel kans van slagen heeft.

‘Gorinchem Cultuurstad’, zeker steunen we deze. Ook dit is een motie over iets wat door het college al opgepakt had kunnen worden, omdat het probleem al meerdere maken bij het ambtelijk apparaat is aangekaart.

De motie van GroenLinks, ‘Duurzaamheidsopgave opnemen in de begroting’, steunen wij. Het sluit aan bij onze zorgen over mogelijk onbekende posten bij grote thema’s.

De motie over het Cruyff Court steunen wij ook van harte, evenals het project met betrekking tot de martelaren, een stukje trieste geschiedenis dat in de vorm van ramen wel zichtbaar blijft voor de toekomst.

Een beetje bijzonder vind ik wel de reactie van het college op de motie van ChristenUnie/SGP met betrekking tot het gedenkteken coronapandemie. De raad vertegenwoordigt de stad, dus als een partij met een motie als deze komt, vertegenwoordigt dat initiatief ook altijd een deel vanuit de stad. Misschien heb ik het verkeerd uitgelegd hoor, maar zo las ik het. ‘Ieder huisje heeft zijn kruisje’ is een bekend spreekwoord, en ja: bij velen is er nu een specifiek coronakruisje. We kunnen niet zeggen dat een pandemie nooit meer mag terugkomen, maar wij mogen de effecten, ook op de lange termijn, niet vergeten. Laat dit niet een cofinancieringsproject onthouden.

Voorzitter, dit is mijn visie. Ik denk dat wel duidelijk is hoe ik erin sta. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van de tweede termijn van de fracties. Er zijn de nodige moties en één amendement ingediend, die allemaal in iBabs worden opgenomen, degenen die in deze zaal aanwezig zijn krijgen ze ook op schrift, zodat u zich daarop kunt beraden. Wij gaan nu schorsen tot zeven uur. Dan volgt de tweede termijn van het college. In de tussentijd kunt u een maaltijd gebruiken. Ik schors de vergadering (17.20 uur).

6. Schorsing

De voorzitter: Goedenavond, dames en heren, leden van de raad, mensen thuis. Wij zijn bezig met de raadsvergadering over de perspectiefnota en de eerste en de tweede termijn van de fracties hebben we gehad. Nu is het college aan zet. Het woord is allereerst aan de wethouder voor financiën, de heer Van Zanten.

7. Reactie college

Wethouder Van Zanten: Dank u wel, voorzitter. De leden van de raad ook bedankt voor hun bijdragen in tweede termijn. Ik zal er met een aantal noties op ingaan en verder de moties, c.q. amendementen bespreken.

Starten wil ik met de vraag die vanuit het CDA gekomen is om betrokken te worden bij de begroting en de wijze waarop wij de risico's die er liggen denken te gaan oplossen. De zorgen die het CDA daarover tot uitdrukking heeft gebracht delen wij. Wij hebben er ook al een RIB op toegezegd, maar kennelijk wordt dat nog niet voldoende gevonden. Wij hebben eens nagegaan wat we hier in de tijd aan zouden kunnen doen en geconstateerd dat er tussen de septembercirculaire en de start van de begrotingsbehandeling slechts een paar weken ruimte is. Wij zijn bereid in dat tijdraam een I&O te houden om dit verder met de raad te bespreken.

Een aantal zaken zijn gezegd over De Nieuwe Doelen. We hebben, ook in de klankbordgroep, gehoord wat u wilt en vandaag is dat nog een paar keer aan de orde geweest. Ik ben voornemens a.s. dinsdag in het college een duiding te geven aan wat gezegd is in de klankbordgroep en vandaag in de raad, en dan komen we daarop uiteraard bij u terug.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik dénk dat ik blij ben met de toezegging van de wethouder, maar ik wil dat even checken. U gaat in het college bespreken wat door de klankbordgroep is uitgesproken, maar daar ben ik juist een beetje bang voor, want een klankbordgroep is een klankbordgroep, meer niet, dus dat kan wat mij betreft nooit richtinggevend zijn als het niet ook eerst in de raad is geweest. Dus ik ben wel even benieuwd wat de status is van de dingen die in de klankbordgroep gezegd zijn.

Wethouder Van Zanten: Die status is precies zoals mevrouw Molengraaf die verwoordt, vandaar dat we hiermee eerst teruggaan naar het college en dan gaan wij ons beraden op de manier waarop we hiermee verder omgaan richting de raad. Dus u hoort van ons.

Ik kom bij een aantal moties en amendementen, voor zover ik daarover iets te zeggen heb. De eerste is de motie 'Gorinchem Cultuurstad' van de Partij van de Arbeid c.s. De heer Tekir heeft daar nog een verduidelijkende vraag over gesteld, zo van: waarom wordt nu wel positief geadviseerd over de motie, terwijl in het antwoord in eerste termijn een ander verhaal is gehouden en ook in de RIB iets anders is gesteld? Daar kan ik duidelijk over zijn. Met de maatregelen die het college heeft gecommuniceerd verwachten wij een wezenlijk verschil te maken in het structureel onderhoud, dus het onderhoud dat normaal gebeurt wat verbeteren. Maar met deze extra impuls kunnen we ook een inhaalslag maken met betrekking tot achterstallig onderhoud. Dat is het verschil. Daarom spreekt de motie, die naar ons idee overigens een amendement zou zijn, maar ik heb begrepen dat u daar nog op terugkomt-

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Voorzitter, dank u wel. Het ging even om de informatie die wij op navraag ambtelijk hebben vernomen naar aanleiding van de raadsinformatiebrief. De vraag die wij daarin hebben gesteld was of de maatregelen die het college in de raadsinformatiebrief aankondigt voldoende zijn om het achterstallig onderhoud op niveau te brengen. Het antwoord daarop was 'ja'. Als er nu een ander licht op de zaak schijnt, hoor ik dat graag van de wethouder, maar nu blijft het zo wel vaag.

Wethouder Van Zanten: Ik ben daar niet bij geweest en ik weet niet op welke wijze zaken gecommuniceerd zijn naar u, maar zoals ik het nu vertel, is het antwoord niet 'ja', maar 'nee'.

De heer Tekir: Om het te verduidelijken: het is een mailwisseling waarbij de wethouder zelf ook is meegenomen. Ik vind het opmerkelijk dat ik hem op z'n eigen mail moet gaan wijzen.

Wethouder Van Zanten: De inhoud daarvan staat mij niet volledig op het netvlies, maar het is wel zoals ik net zeg. We kunnen daarover hakketakken, maar het is zoals het is. Met de maatregelen die wij voorgesteld hebben verwachten wij een wezenlijk verschil te maken in het normale, structurele onderhoud. Op het punt van het achterstallig onderhoud kunnen we eigenlijk niet veel doen. Met het extra geld dat uw raad hopelijk bereid is beschikbaar te stellen kunnen we ook een inhaalslag maken naar achterstallig onderhoud. Dat is het antwoord waar de heer Tekir het mee moet doen.

De heer Tekir: Voorzitter, als ik nog even het woord mag. Het gaat mij niet om gehakketak, het gaat mij erom dat duidelijk is wat nu voorligt. Die duidelijkheid geeft u nu wel, maar wij worden in verwarring gebracht op het moment dat wij verschillende informatie ontvangen. Maar goed, u corrigeert dat nu, en dat maakt het voor ons wel gemakkelijker om zo'n motie af te wegen, want kennelijk komt het achterstallig onderhoud pas met deze motie op niveau en was dat met de acties die u in de raadsinformatiebrief aankondigde niet het geval.

Wethouder Van Zanten: Ja, dat is juist.

Dan kom ik bij het amendement van D66, 'Blijk van waardering'. De heer Tekir wil daarin de systematiek van indexering inzetten om instellingen wat extra ruimte in het budget te geven. In eerste termijn hebben wij het amendement ontraden, en dat doen we nog steeds, want we vinden niet dat we de systematiek van indexeren op deze manier moeten gaan inzetten. Dat doen we dus niet, we houden gewoon vast aan de systematiek van indexeren zoals we die al sinds jaar en dag volgen.

Ik kom vervolgens bij de motie van de fractie van GroenLinks over de Martelaren van Gorinchem. Volgens mij zitten we daar heel dicht bij elkaar. Ik wil kort toelichten wat ons beweegt om het te doen zoals we hebben aangegeven in de eerste termijn. We hebben al het signaal afgegeven dat we positief staan tegenover de ontwikkeling, maar het punt is dat er ook afspraken zijn gemaakt met de initiatiefnemers over hoe zij in beeld gaan brengen waar we financieel op zouden moeten rekenen. Dat is eigenlijk nog niet ingevuld, vandaar dat we op dit moment zoiets hadden van: ja, dan moeten we de motie misschien maar ontraden. De initiatiefnemers zijn nog gewoon bezig om dat in beeld te brengen. U vraagt om bij de begroting een bedrag mee te nemen, en dat was toch al de bedoeling. Als u dit een goede uitleg vindt, wil ik eigenlijk gewoon positief adviseren over deze motie.

De heer Van Breemen: Voorzitter, bij wijze van interruptie: ja, dat was de precies de bedoeling. Het plan is om in ieder geval een deel van de gedenkplaats vandaag over 366 dagen te openen, want dan is het 450 jaar geleden dat ze verhangen zijn. Daarom leek het mij logisch om het op te nemen in de begroting. Dat is precies wat de motie ook vraagt.

Ik laat het verder zeker aan het college om met de initiatiefnemers in gesprek te gaan over voorwaarden en dat soort zaken, want dat lijkt me uw taak.

Wethouder Van Zanten: Ja, dank u wel. Misschien nog een kleine geschiedkundige toelichting: wij kennen 1572 ook als het jaar van de start van de staatkundige vorming in Nederland. Daar wordt volgend jaar heel veel aandacht aan besteed. Er is ook een consortium van steden 1572, waar ook de gemeente Gorinchem aan deelneemt. Ik denk dat ook in allerlei andere vormen van gedenken van dat jaar de martelaren heel prominent naar voren zullen komen. Ik begrijp dat het voor de stichting mooi is om het gedenkteken volgend jaar gerealiseerd te hebben, maar wetend wat er gaat gebeuren zal dat nog een hele uitdaging blijken. Maar goed, de toezegging blijft overeind staan.

Naar aanleiding van de motie van Gorcum Actief 'Balans mee- en tegenvallers' zou ik een heel lang verhaal kunnen houden, maar wij vinden dit voorstel gewoon niet zinvol. We hebben immers een begroting waarin zaken afgewogen worden en daar zit ook een risicoparagraaf in, zodat plussen en minnen vanzelf naar voren komen. Er is geen behoefte om daar nog apart lijstjes van te maken. Wij zien er ook de zin niet van in, dus deze motie ontraden wij.

De heer Wientjes: Als interruptie, mevrouw de voorzitter-

De voorzitter: De heer Wientjes.

De heer Wientjes: De wethouder maakt daar een cruciale fout wat mij betreft. Hij haalt het weerstandsvermogen en onze begroting waar het projecten betreft door elkaar. Projecten calculeer je, daar hang je een prijs aan en vervolgens ga je proberen het daarvoor uit te voeren. Wat aan die prijs vaak ontbreekt is het inschatten en incalculeren van eventuele risico's en alles wat daarmee samenhangt. Dat is een liquiditeitsaangelegenheid, een begrotingsaangelegenheid, waar het weerstandsvermogen een kengetal is, een cijfer dat uit die begroting komt. Dus eerst moet je daaraan in die begroting de nodige aandacht besteed hebben. Daarom pleiten wij ervoor om dat juist wel te doen. En ten tweede: de wethouder gaat niet over de accountant, daar gaat de raad over. De wethouder zal zo'n lijstje moeten maken als wij daarom vragen, dus stem daarom alstublieft voor, en dan vragen wij de accountant: kijk daar eens naar en geef daar eens een oordeel over. Dat is onder andere een van de functies van de accountant. Dus ik corrigeer de wethouder op een aantal dingen en moedig iedereen aan om dit te doen.

Wethouder Van Zanten: Heel bijzonder, dat de heer Wientjes de belangen van mevrouw Hamann in dezen waarneemt. Ik neem daar kennis van. Ik heb het betoog van de heer Wientjes in de eerste, en herhaalde in de tweede termijn, gehoord. Wij hebben een bepaalde systematiek van begroten die we volgen en daar past wat mij betreft het maken van dit soort lijstjes niet bij. Nogmaals: we hebben een risicoparagraaf en daarin worden zaken in beeld gebracht. Het lijkt ons gewoon prima om de systematiek te volgen zoals we dat al jaren doen. Dus wij adviseren negatief.

De voorzitter: De heer Wientjes.

De heer Wientjes: Ja, de wethouder herhaalt zijn betoog, en dat is nu juist het betoog dat hij niet moet geven, want hij gaat daar niet over.

Wethouder Van Zanten: Nou ja, ik heb in ieder geval de opvatting van het college hierover weergegeven. Wij ontraden de motie en als de raad er anders over besluit, horen we dat wel. Ik blijf even buiten de discussie wat de rol van de accountant in dezen is. Dat is mijn standpunt, voorzitter, en daar wil ik het maar bij laten.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u, voorzitter. De heer Wientjes heeft al een beetje het gras voor mijn voeten weggemaaid, maar dat is niet erg, want we zijn het hierover helemaal eens.

De voorzitter: Kunt u meteen uw vraag stellen?

Mevrouw Hamann: Om het inschatten van mee- en tegenvallers af te doen met lijstjes en zo, vind ik een beetje flauw, want het is eigenlijk een soort risicoanalyse die er nu niet is. We willen graag een inschatting hebben en brengen de motie ook in stemming. Wij zijn het hierover niet eens met de wethouder, denk ik.

De voorzitter: Dank u wel. De wethouder vervolgt zijn betoog.

Wethouder Van Zanten: We kunnen er een welles-nietes-spel over blijven spelen, maar dat wil ik maar niet doen. Ik blijft bij het standpunt zoals zojuist ingenomen.

Dan komt er nog een laatste motie voor mijn rekening en die gaat over meekoppelkansen in de Woelse Waard. Daarvan hebben we in de eerste termijn aangegeven dat we in deze fase de financiële ruimte niet hebben om daarop in te gaan, maar we hebben wel toegezegd dat we bij de begroting zullen kijken wat de financiële ruimte is en als er financiële ruimte is, willen we natuurlijk bezien wat we al dan niet kunnen gaan doen in de Woelse Waard. Wij zien meekoppelkansen, maar we zien ook mogelijkheden voor onszelf om in de Woelse Waard die belangrijke zaken aan te brengen die nu op de agenda staan. In die zin kunnen we ook wel meegaan met de motie, als mevrouw Hamann er genoegen mee neemt dat wij daar in het kader van de begroting, en als er ruimte is, verder op terugkomen.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Het gaat ons erom dat we, misschien wel ruimschoots voor de begroting, als dat kan, een lijstje hebben met mogelijkheden en daaraan gekoppeld kosten. Dan kunnen we kijken wat er misschien wel en niet kan. Alleen openstelling zou al een plus zijn. Zo zitten wij er een beetje in.

Wethouder Van Zanten: Dat is op zich prima. Ik moet mevrouw Hamann er wel op wijzen, wat ik daarstraks al zei, dat we tot de begrotingsbehandeling maar een hele korte periode hebben dat we zicht hebben op wat de financiële mogelijkheden zijn, maar we zullen kijken hoe we die ruimte ook met uw vraag kunnen vullen.

Mevrouw Hamann: Is goed. Fijn, dank u wel.

Wethouder Van Zanten: Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van Doesburg.

Wethouder Van Doesburg: Dank u wel, voorzitter. Ik ga in op een aantal opmerkingen dan wel vragen die naar voren gebracht zijn en die, althans naar mijn inschatting, om een reactie vragen, en dan op de twee moties die ik kan behandelen.

Even een reactie op de opmerking van de VVD over wonen, wonen, wonen – in die drieslag ging het. Op zich is het natuurlijk een feit dat de woonopgave in Nederland heel belangrijk is. Het college vindt wel dat wonen, wonen, wonen niet eenzijdig benaderd moet worden, maar in samenhang met heel veel andere grote opgaven in de stad: duurzaamheid, openbare ruimte, maar zeker ook mobiliteit, die u noemde. In die zin zijn we dat eens. Er is wel degelijk invulling gegeven aan die opgave. Tussen 2018 en 2021 is het aantal van 950 woningen aan de woningvoorraad in Gorinchem toegevoegd. Daarmee zijn we verder gekomen dan de prognose van de provincie en in die zin is Gorinchem een positieve uitzondering, want dat is geen enkele andere gemeente in ons land gelukt.

Door zowel de Partij van de Arbeid als het CDA is een vraag gesteld over de zelfbewoningsplicht. Daarbij moet ik ook even zeggen dat mevrouw Van Oversteeg helemaal gelijk had dat ik dat in de eerste termijn niet helemaal volledig heb beantwoord – excuses daarvoor. We hebben daar wel degelijk informatie over en die is ook met u gedeeld. Op 11 maart 2021 hebben we een I&O over wonen gehad en de uitvoering van het actieprogramma. Daarin hebben we twee instrumenten met u besproken en de conclusie daarvan is geweest dat we de zelfbewoningsplicht en het anti-speculatiebeding gaan onderzoeken. We hebben daar echt oog voor en daarover zullen we aan u rapporteren.

Zowel door ChristenUnie/SGP als door Democraten Gorinchem is gevraagd om de effecten van de ruimtegever die we in de kinderopvang gevonden hebben van een ton te monitoren. Dat zeg ik zeker toe. Wij verwachten daar overigens geen enkel probleem. Deze ruimtegever is heel zorgvuldig afgestemd met de Stichting Gorinchemse Kindcentra. Er zijn twee budgetten onderwijsachterstandenbeleid waaruit vroeg- en voorschoolse educatie ook gefinancierd kunnen worden en die ruimte is er, dus wij denken gewoon vanuit die budgetten heel goed aan die belangrijke doelstellingen te kunnen voldoen.

Door ChristenUnie/SGP is een vraag gesteld over de buurthuizen. Ik vertaal die vraag zo: is het nou wel een goed idee om maatschappelijke huur daar in te voeren, zorgt dat er niet voor dat het voor partijen te duur wordt en dat ze dan wegrennen? Nee, want daar wordt zorgvuldig naar gekeken. Er zijn twee dingen belangrijk: die buurthuizen moeten goed duurzaam te beheren zijn, maar nog belangrijker: ze moeten de doelen behalen die we met z'n allen gesteld hebben, en dan gaat het over ontmoeting en laagdrempeligheid: je moet daar binnen kunnen komen. Dat geldt ook voor kleine clubjes die daar een koffietje willen drinken. We zijn in goed overleg met die besturen en we hebben ook een uitgebreide reactie gekregen, want deze vragen zijn ook eerder gesteld per mail, van de vrijwilligers die de besturen dragen voor die buurthuizen en die juist aangeven dat er met dit beleid een duurzamer model komt dat eigenlijk tot meer bezoek leidt en tot het beter bereiken van die doelstellingen. Dus wij hebben er wel vertrouwen in dat dat heel goed loopt.

Een volgende vraag werd door ChristenUnie/SGP, maar ook andere partijen, gesteld over de subsidioloog.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ja, voorzitter, nog even over het vorige punt betreffende de wijk- en buurthuizen. Inderdaad had ik die vraag al via de mail gesteld, want ik vond het belangrijk genoeg om het ook nog in de raad te berde te brengen. Ik ben blij met de beantwoording tot nu toe, maar ik denk ook dat het misschien wel goed zou zijn – en dat geef ik maar als suggestie mee – om daar nog eens een keer aandacht aan te besteden, want het is best een grote verandering. Ik hoor tegengestelde geluiden en ik kan niet goed uitmaken wat nou precies klopt, dus ik ga ook niet zeggen dat wat u zegt niet klopt, of wat anderen zeggen niet klopt. Maar misschien is het wel goed om ons mee te nemen in deze ontwikkeling, van: wat gaat er daar dan allemaal wel en hoe gaat dat nu functioneren?

Wethouder Van Doesburg: Dat verzoek begrijp ik en daar ga ik ook zeker in mee. We moeten dat gewoon heel goed volgen en u daar ook goed over informeren. Dus dat zeg ik u toe.

De subsidioloog. In eerste termijn is naar mijn mening wel degelijk antwoord gegeven op de vraag die daarover was gesteld, namelijk: wat is de toegevoegde waarde van een subsidioloog? In 2/3de van alle aanvragen speelt die een rol en dat betekent ook dat je tegelijkertijd niet kunt aangeven wat dan precies de toegevoegde waarde van deze subsidioloog is uitgedrukt in geld. Want het is niet zo dat die subsidieaanvragen, daarom heb je nou juist deze functie ook nodig, eenvoudig zijn. Het is vaak een samenspel van inhoudelijke ambtenaren, enz., met de subsidioloog, en die komen in gezamenlijkheid tot een betere aanvraag dan wanneer er geen subsidioloog zou zijn. Daarnaast speelt de subsidioloog ook nog een rol bij ingewikkelde lobbytrajecten, met name ook richting Europa, want dat is nog een slagje complexer dan de lokale of landelijke subsidies, maar daar geldt wel weer bij dat er termijnen zijn, echt tranches, waar je wel of niet in kunt stappen. Zo'n tranche breekt eigenlijk volgend jaar pas weer aan, dus dan kunnen we die subsidioloog nog veel effectiever gaan inzetten. Gezien ook de positieve effecten in andere gemeenten waarmee we gesprekken hebben gevoerd – wat levert dat nou op hè?, plat gezegd, en dat is gewoon heel positief –, zou ik het vertrouwen willen vragen om hier nog langer mee door te gaan, om dat ook te kunnen aantonen.

De heer Van Breemen: Voorzitter-

De voorzitter: De heer Van Breemen.

De heer Van Breemen: De wethouder zei dat bij andere gemeenten is gevraagd wat dat nou oplevert. Konden zij wel een concreet antwoord geven, behalve dan: ja, hij is betrokken bij 2/3de van de aanvragen?

Wethouder Van Doesburg: Nou, dat zeiden ze niet hoor, dat konden ze niet zo duidelijk als wij schetsen, maar Capelle aan den IJssel bijvoorbeeld, dacht ik – het is lastig, want je kunt niet zomaar gemeenten vergelijken –, die had toevallig een heel groot ontwikkeltraject lopen dat in aanmerking kwam voor Europese subsidies, en die had 20 miljoen binnen weten te halen. Dus dat is wel een lekker antwoord. Wij dachten niet “o, dat gaan wij dus ook elk jaar doen”, zo enthousiast waren wij niet, maar we zien zeker

wel kansen. Juist bij dat soort grote Europese trajecten gaat die meerwaarde zich echt uitbetalen.

Dan was er een vraag over het omgaan met klachten. Door Gorcum Actief werd een opmerking gemaakt over: ja, u geeft een antwoord over dashboards en zo, dat zegt toch niets over de klachten? Nee, dat zegt absoluut helemaal niets over individuele klachten en ons standpunt is ook heel eenvoudig: elke individuele klacht is er één te veel. Wat het dashboard wel zegt, en wat ook de jaarrekening over de klachtenafhandeling zegt, is dat we in ieder geval geen bijzondere toename in klachten zien, ondanks een heftig coronajaar en veel grote projecten die lopen. Het dashboard dienstverlening laat zien dat er over het algemeen heel veel tevredenheid is over onze dienstverlening. Maar wij zijn er ons echt wel van bewust dat wij niet foutloos opereren en dat dingen soms in de communicatie niet optimaal gaan, en dat is nog een eufemisme. Natuurlijk is dat zo en elke keer dat het gebeurt is een keer te veel. Wij proberen daarvan te leren en het steeds weer beter te doen. Dus weet dat wij elke inwoner heel serieus nemen, de klachten van die inwoners ook en dat wij voortdurend streven naar verbetering hiervan.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u, voorzitter. Het gaat ons natuurlijk niet om dienstverlening op het gebied van rijbewijs, paspoort e.d., want daarover zijn mensen heel tevreden; de complimenten voor die afdelingen, dat gaat allemaal goed. Het gaat erover dat, als er bouwwerkzaamheden zijn in de buurt, of iets te doen is op het gebied van verkeer, je wel bij de gemeente kunt aankloppen, maar nul op het rekest krijgt. Ik ben blij van de wethouder te horen dat daarop actie zal worden ondernomen en wij zijn benieuwd hoe dat gaat uitpakken.

De voorzitter: Mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ja, voorzitter, ik heb daar nog een vraag over, want het is voor mij niet helemaal duidelijk. In de eerste beantwoording stond dat onderzoek naar de tevredenheid oplevert dat men heel tevreden is over de klachtenafhandeling. Ik vroeg me af hoe dat onderzoek dan gedaan is, want ook daarbij krijg ik een soort stereo-ervaring. Vanuit het stadhuis wordt gezegd dat uit onderzoek na onderzoek blijkt dat iedereen heel tevreden is – goed, er worden wel eens foutjes gemaakt, maar over het algemeen is iedereen heel tevreden –, maar ik woon toevallig in de Haarwijk, vlakbij allerlei ontwikkelingen die daar de laatste tijd zijn, ik zit ook in verschillende appgroepjes, en daar hoor ik iets heel anders, en dat is niet mals. Dus ik vroeg me even af: hoe is die tevredenheid dan gemeten?

Wethouder Van Doesburg: Ik noem verschillende voorbeelden, misschien zaai ik daar verwarring mee en dat is helemaal niet de bedoeling. Er is een dashboard dienstverlening dat uitspraken doet over allerlei vormen van dienstverlening die we hebben, dat gaat niet alleen maar over het niveau van de uitgiftebalies, er is een burgerpeiling die een indruk geeft van hoe het met de tevredenheid zit en als het gaat over de klachtenprocedures: daarin wordt met steekproeven en protocollen gewoon bekeken hoe met klachten is omgegaan, of het aantal klachten toeneemt of niet, op welke afdelingen, hoe de afhandeling daarvan is, enz. Maar ik ben het helemaal met u eens: dit is statistiek en er

zijn allerlei uitspraken over de waarde van statistieken gedaan. Ik ben ook inwoner van deze stad, ik woon in de Tolsteeg en ik ben ook niet altijd blij met hoe het loopt. Ik denk dat dat voor heel veel mensen geldt en ik wil dus helemaal niet de suggestie wekken dat wij hier achterover leunen en denken dat we het zo fantastisch doen, want het uitgangspunt is echt: elk klacht is er één te veel. En ja, het gebeurt wel eens dat op projecten een projectleider wisselt en meestal is dat tijdelijk ook een verstorende factor, en daarna hoop je dat het anders, of beter gaat en dat het goed komt. Natuurlijk maken wij fouten, maar wij streven echt oprecht voortdurend naar verbetering daarvan.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Voorzitter, mag ik daar nog even op aanvullen?

De voorzitter: Als u nog een vraag heeft, kan dat.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ik heb eigenlijk alleen een aanvulling. Ik wil de wethouder er zeker niet van betichten dat hij doet alsof er allemaal niks aan de hand is, maar ik was oprecht benieuwd hoe zo'n meting nou plaatsvindt. Want je kunt inderdaad statistisch alles voor elkaar hebben en toch inwoners hebben die niet tevreden zijn. Wat ik gewoon heel veel terug hoor is dat, als mensen klachten hebben en ze melden die bij de gemeente, er altijd andere partijen bij zijn betrokken en dan krijg je het 'van het kastje naar de muur'-effect. Dat is wel iets waar je volgens mij serieus naar zou moeten willen kijken. Dat wil ik eigenlijk meegeven.

Wethouder Van Doesburg: Dat signaal is gehoord en dat neem ik mee, want aan het sturen van het kastje naar de muur willen wij ook helemaal niet doen. Ik beloof dat te onderzoeken.

Dan ben ik volgens mij toe aan de twee moties waarover ik iets mag zeggen. Allereerst de motie 'Wijkschouw'. Het is, denk ik, goed als we met elkaar de wijk in gaan. Dat is, kort gezegd, de strekking hiervan. In de gesprekken heb ik gehoord dat hier eigenlijk al heel lang heel veel behoefte aan bestaat. Dus laat ik dan vooral degene zijn die hier positief adviseert. Bij dezen.

Dan is er een motie over de stages vanuit D66. In de eerste plaats wil ik daarover zeggen dat het beeld dat geschetst werd naar mijn idee niet helemaal klopt, bijvoorbeeld dat er een afname zou zijn van het aantal stageplekken in de organisatie. Dat is niet het geval. We zijn eerder aangemoedigd door D66, zou je kunnen zeggen, en dat heeft ook z'n effect gehad. Het stagebeleid is echt verankerd in het HR-beleid en er wordt van alles vorm gegeven. Alles wat in die motie staat gebeurt eigenlijk, zou je kunnen zeggen, en ook op een overtuigende manier. Wat niet gebeurt, is het tweede punt uit de motie, dat wij ook nog specifiek aantallen per afdeling en per niveau, enz., gaan vastleggen. Dat is ook waar we niet voor zouden willen zijn, want dan vrezen wij dat je te veel gaat afregelen op detailniveau. Dat zouden we niet willen. Ik heb een wedervraag aan de indiener van deze motie. Vanuit de ambtelijke organisatie krijgen wij echt terug dat het tweede punt uit deze motie niet gaat werken, omdat het te dwingend wordt, want je wilt namelijk ook stagiaires de aandacht geven die ze verdienen en ze heel goed kunnen begeleiden. Dat is namelijk het doel van die stages. Als het tweede punt eruit zou mogen, zou ik wel deze motie gewoon-, als we het opnieuw als een steun in de rug kunnen zien om vorm te kunnen blijven geven aan dit belangrijke stagebeleid en om aan te geven dat het echt in beweging is en dat er wat mee gebeurd is. In augustus start dat stagebureau waarom u vraagt en ja,

dat wordt door een stagiaire opgezet en begeleid, maar die stagiaire wordt ook heel professioneel begeleid door ambtenaren van de afdeling HR, en die continuïteit blijft erin omdat steeds een begeleid stagiaire die coördinatie zal blijven doen. Dus dat is een goede ontwikkeling. Maar de overige punten die u noemt mogen wat ons betreft echt onderdeel van beleid worden. Dat wil ik graag gezegd hebben.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Van Maaren.

Mevrouw Van Maaren: Dank u wel voor de beantwoording, maar ik heb nog een vraag aan de wethouder met betrekking tot die wijkschouw. In mijn betoog had ik gevraagd of dat in een klankbordgroep kan worden meegenomen, omdat het niet meer de functie heeft die ik, zeg maar, vanuit het verleden ken, omdat het een beetje een dubbeling is voor mijn gevoel, maar misschien heb ik daarin geen gelijk.

Wethouder Van Doesburg: Ik moet bekennen dat ik niet weet hoe dat ging in die klankbordgroepconstructie. Wat mij betreft is elke constructie bespreekbaar.

Mevrouw Van Maaren: Nou, je had in elke wijk, en in Gorinchem-Oost bestaat die volgens mij nog, een klankbordgroep waar, zeg maar, politie, gemeente, bewoners bij elkaar zitten om dingen te ondernemen in de wijk, of te bespreken, of bij het ambtelijk apparaat neer te leggen ter verbetering. Maar het is daar een beetje stil omheen, dus misschien is dat in de loop der jaren niet meer werkbaar. Ik weet het eerlijk gezegd ook niet.

Wethouder Van Doesburg: Nu snap ik de vraag beter. Het is juist goed om dat aan de wijkschouw te verbinden, want de verschillende klankbordgroepen die er zijn, of die er waren, zijn soms afhankelijk van enthousiaste vrijwilligers, en dan dooft dat weer een beetje, of laait het weer een beetje op. Die zullen juist gebaat zijn bij de wijkschouw en de ontmoeting met raadsleden en ambtelijk. Mijn antwoord is dan: je moet dat juist met elkaar verbinden, om daar weer de goede energie in te krijgen.

Mevrouw Van Maaren: Prima, dank u wel.

De voorzitter: De heer Tekir, interruptie.

De heer Tekir: Dank u wel, voorzitter. Fijn in ieder geval dat het belangrijkste punt, de ambitie om tot stagebeleid te komen, positief wordt geadviseerd. Als het schrappen van punt 2 ons dichterbij die ambitie brengt, dan kan ik inmiddels ook vanuit de fractie aangeven dat dat akkoord is. We zullen dan bij dezen punt 2 uit de motie schrappen. We verwachten dan wel een klinkend, ambitieus stagebeleid. Daarmee wensen we de wethouder heel veel succes.

Wethouder Van Doesburg: Dank u wel, voorzitter. Dan is daarmee ook het advies positief, zonder enig voorbehoud.

De voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik het woord geven aan mevrouw Dansen voor een interruptie op wethouder Van Zanten.

Mevrouw Dansen: De reden waarom deze interruptie aan de late kant komt is dat ik een vraag had gesteld in mijn tweede termijn en ik aan het wachten was of de wethouder hem zou beantwoorden, wat hij niet deed. Mijn vraag was: wat is nou precies dat potje budget restant uitvoering coalitieakkoord waar de coalitie zo vrolijk uit put met motie M3 en motie M6, hoeveel zit daar nog in en waaróm zit er nog wat in?

Wethouder Van Zanten: Mevrouw Dansen heeft gelijk. Ik had het wel op mijn lijstje staan, maar heb dat even over het hoofd gezien. Dat coalitiepotje zou bij u bekend moeten zijn, want volgens mij is dat al een keer opgenomen als concreet item in de perspectiefnota 2019. Pin me daar niet op vast, maar in ieder geval heeft het in een voorgaande perspectiefnota gestaan. In de kern gaat het om ruimte die in de begroting is gereserveerd om een aantal zaken uit het coalitieakkoord, of zaken die daaraan op te hangen zijn, mogelijk te maken. Dat is eigenlijk de situatie.

Mevrouw Dansen: Dus dat betekent dat alleen de coalitie daarvan gebruik kan maken?

Wethouder Van Zanten: Nee hoor, helemaal niet. Als er nog ruimte in het potje zit die gehangen kan worden aan het coalitieakkoord, is dat budget op zich beschikbaar voor de raad. Zo is het in de stukken terechtgekomen.

Mevrouw Dansen: Maar dan moet het wel binnen het coalitieakkoord passen, neem ik aan?

Wethouder Van Zanten: Ja.

Voorzitter. De heer Tekir heeft mij nog gevraagd iets meer duiding te geven op het verhaal over het onderhoud aan kunst. Ik heb de tekst van hem gekregen waar het over gaat, en dat is inderdaad het antwoord op de raadsvragen die gesteld zijn in de technische behandeling.

De voorzitter: Nu wil ik toch even ingrijpen, want u heeft uw termijn gehad.

Wethouder Van Zanten: Ik wil het ook wel bilateraal afdoen met de heer Tekir.

De voorzitter: Ja, dat zou ik doen, want u heeft uw termijn gehad. Wat er parallel aan deze vergadering gebeurt interesseert me niet.

Wethouder Van Zanten: Helemaal goed. Dank u wel.

De voorzitter: Goed. Wethouder Kraaijeveld heeft het woord.

Wethouder Kraaijeveld: Dank u wel, voorzitter. Mooi om hier weer te kunnen staan. Het is nog een beetje wennen, maar gelukkig hebben we de heer Van Breemen hier als representant van de hele raad, denken we dan maar.

Dank voor de reflecties die ik heb gehoord, ook ten aanzien van het sociaal domein, en ook wat we bijvoorbeeld terugkrijgen van hoe we de aanpak met gedupeerden van de toeslagenaffaire doen. Fijn om dat ook terug te mogen krijgen. We proberen inderdaad alles wat in ons vermogen ligt te doen en als dat een stukje herstel van vertrouwen kan geven, zou dat natuurlijk erg prettig zijn. Het zijn indrukwekkende gesprekken, kan ik u wel zeggen.

De Regionale Energiestrategie hoorde ik terug. Logisch, mevrouw Molengraaf, dat ik ook de zorgen hoor. Er gebeurt natuurlijk wat in de stad, het betekent ook een grote betrokkenheid in de stad en daar hebben we ook zeker oog voor. Ook richting mevrouw Van Maaren: uiteraard nemen we die zaken serieus en willen we die dus ook verder op gaan pakken. Ik snap dan ook wel de vraag van: nou, dat zijn grote opgaven, als raad stel je een ambitie vast en hoe gaan we dat dan in tien jaar tijd met elkaar realiseren? En dat is er één. We hebben ook nog een klimaatadaptatie die eraan komt en een transitievisie warmte na de zomer. Die komen beide naar u toe om te bespreken en dat zijn grote opgaven. Dat pakken wij als college waar het kan, binnen onze mogelijkheden, zoveel mogelijk op. U heeft daarvoor eerder een beleidsplan duurzaamheid vastgesteld en in die lijn hebben we bijvoorbeeld 150.000 euro per jaar de afgelopen vier jaar daarvoor vrijgemaakt. In de evaluatie die we u daarover recentelijk toestuurd hebben heeft u ook gezien dat het heel veel beweging heeft gebracht op allerlei fronten. In die wetenschap, met 150.000 euro per jaar, hebben we al veel beweging gebracht en heeft u 5 miljoen vrijgemaakt vanuit de Enecomiddelen – mevrouw Dansen vroeg dat bijvoorbeeld. We hebben de Enecomiddelen inderdaad voor geloof ik zo'n 13 miljoen vrijgemaakt voor schulden, ik geloof zo'n 1,6 miljoen voor stadsontwikkeling, nog 6,5 miljoen voor mobiliteit en 5 miljoen dus voor duurzaamheid. Het is een reserve die is vrijgemaakt om nu eigenlijk de volgende stappen te kunnen zetten, ook in de geest van de RES. Dus na de zomer komen wij bij u terug met een uitvoeringsprogramma en dan zullen we ook die 5 miljoen daaraan willen koppelen, om met u te bespreken hoe we dat met elkaar zo goed mogelijk kunnen inrichten. Wij snappen natuurlijk ook dat het daarmee niet eindigt, gezien alle opgaven die voor ons liggen, maar op die manier kunnen we in ieder geval een eerste grote stap zetten met de middelen die u als raad daarvoor al heeft vrijgemaakt. En dat is natuurlijk ook aanvullend aan de miljoen voor duurzaamheidsleningen die u mogelijk heeft gemaakt en de zes ton die eerder is vrijgegeven voor bijvoorbeeld groene daken. Dat zijn allemaal bewegingen waarin we ook proberen het enthousiasme in de stad verder te krijgen, zodat steeds meer mensen die opgaven gaan dragen.

Heel mooi dat de menstruatieproducten zijn opgepakt door de speelgoedbank in dezen en dat het via een Blik in Actie eigenlijk zo tot stand is gekomen en dat het dus ook op die manier die meerwaarde heeft. Wij willen natuurlijk wel kijken hoe we dat meer kunnen verbinden met partijen tussen de stad – dat was nog een vraag die de heer Van Breemen had. Op die manier willen we dat doen en we zouden het ook wel intern en met de partners met wie we in contact staan willen bespreken. Als dat voor u een voldoende actieve houding is, willen we het op die manier invullen.

Vanuit GroenLinks ook een vraag over Leergeld. Het is natuurlijk jammer als teruggegeven wordt dat mensen het bestaan daarvan niet kennen. In juni hebben we u een raadsinformatiebrief gestuurd waarin we ook de koppeling hebben gemaakt met bijvoorbeeld sportverenigingen. Buurtsportcoaches en cultuurcoaches vanuit Gorinchem Beweegt proberen nog nadrukkelijker die verbinding met Leergeld te maken. Leergeld heeft op dit moment al een buitengewoon groot bereik, maar het is nog geen honderd procent. Op deze manieren proberen we dat ook zoveel mogelijk op te pakken, en dat onze partners dat ook weten, zodat het niet alleen iets is wat je op een gemeentelijke website terug kunt vinden, maar dat ook vooral de mensen in het veld en op straat dat weten te vinden.

Eens met mevrouw Hamann over de motie die zij destijds indiende over de lobbybrieven. Naar de provincie, dat weet u, hebben we die inmiddels uitgedaan. Na de zomer zullen we die aan het Rijk doen toekomen. We willen eerst nog wat zaken op een rij zetten. Op die manier willen we benadrukken: beste Rijk, op deze manier kunnen wij als gemeente die ambities niet zelf alleen maar waarmaken, we doen wat we kunnen binnen de mogelijkheden die we hebben, maar we hebben echt vanuit het Rijk die duidelijkheid nodig en ook die financieel-structurele duidelijkheid. Want op dit moment krijgen we bijvoorbeeld voor de transitievisie warmte en voor de RES incidenteel middelen, en die zetten we dan zo optimaal mogelijk in, maar het gaat er natuurlijk om dat wij onze organisatie daar structureel op kunnen gaan inrichten en dus ook continuïteit kunnen hebben en organiseren in al die opgaven. Dit waren in grote lijnen wat reacties.

Als laatste de motie. Mede in lijn met de reactie uit de eerste termijn zouden we die willen ontraden. We snappen heel goed het punt dat u hiermee wilt adresseren, maar we vinden echt dat het Rijk hiermee nu aan zet is. Laten we hopen dat het nieuwe kabinet zo snel mogelijk na de zomer die duidelijkheid verschaft, dat we ook een septembercirculaire hebben en dat we op die manier verder slagen kunnen maken op deze opgaven.

Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van der Geest.

Wethouder Van der Geest: Voorzitter. In navolging van collega Kraaijeveld: blij om hier weer te staan. Ik vond het wel enigszins teleurstellend dat de zaal hier leeg is, niks ten nadele van u drieën, voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en griffier, maar ik had mij toch verheugd op een halfvolle ring.

Er zijn een aantal moties ingediend. Ik begin met de motie ‘Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen’. Mijn sarcasmeradar staat waarschijnlijk niet helemaal goed afgestemd, maar ik wil het risico niet lopen dat mevrouw Van Maaren bij de behandeling van de begroting vijftig moties gaat indienen, dus ik moet daar toch even op ingaan. U heeft er inderdaad de afgelopen jaren als raad meermaals aandacht voor gevraagd en we hebben daar ook een aantal acties aan gekoppeld. We hebben inmiddels bijvoorbeeld een mindervalidentoilet dat 24 uur per dag open is in de parkeergarage Kweeklust, we hebben recent een tijdelijke unit neergezet op Buiten de Waterpoort en we zijn aan het kijken naar een definitieve plek. Het is inderdaad heel triest om te constateren dat die inmiddels al aangetast is – laten we het zo maar zeggen. Dat blijft jammer met dit soort ontwikkelingen: dat je iets wilt in de openbare ruimte en alles hufterproof moet inregelen. Maar deze motie van Stadsbelang en andere trekt ‘Gastvrij Gorinchem’ ook breder, dus bijvoorbeeld ook met ondernemers aan de slag gaan. Nou, die ondernemers zijn daar ook welwillend in, ook kijkend naar de hoge nood waarvoor zij het willen inzetten. Maar die inventarisatie is ook deels gedaan vlak voor coronatijd en we zien in coronatijd, dat zijn ook de gesprekken die wij hebben gehad in de binnenstad: horeca en winkelend publiek kunnen niet zonder elkaar. Dus we zien ook dat de wc’s in de horeca daardoor ook goed worden gebruikt. Die koppeling is nodig, maar dat moet wel bekender worden, en tegelijkertijd inderdaad het kernwinkelgebied, de ontwikkeling daar – het is geen voorwaarde die we kunnen meenemen, maar wel iets wat we kunnen meenemen in de gesprekken die we daar voeren-

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u wel. We hebben de unit Buiten de Waterpoort gezien, het had iets van een container geloof ik. Maar ik wil graag iets opmerken over de locatie waar hij stond – want volgens mij staat hij er niet meer –, zo midden in het zicht aan het veld. Vroeger stond onder die bomen daar, bij dat heuveltje, een urinoir. Dat is toch een veel betere plek om een toiletunit neer te zetten, een beetje uit het zicht, en niet zo pontificaal midden op het veld. Het is een idee van onze kant.

Wethouder Van der Geest: Zoals ik zei: dit is een tijdelijke oplossing. Er zit ook een soort riool voor de evenementenlocatie altijd, dus het is makkelijk om het daar te doen, dan hoeft je geen extra kosten te maken om een riool te graven. Maar bij de definitieve oplossing zullen we hem niet zo pontificaal en hopelijk ook niet als zo'n blok daar neerzetten. Maar voor nu is het positief ontvangen, zeker ook door de horecaondernemers die in het gebied zitten. Dus de motie is positief, ook richting de andere gemeentelijke projecten die we hebben. We hebben het eerder bijvoorbeeld meegenomen in de fietsenstalling en er staan nog wel meer projecten op stapel waar we die in kunnen meenemen.

De voorzitter: Mevrouw Van Maaren, interruptie.

Mevrouw Van Maaren: Ik heb nog even een punt met betrekking tot het breed trekken van de toiletten met de partners in de stad, zeg maar, of in Gorinchem. Ik weet dat er al een stuk of tien, twaalf partijen meedoen om, zeg maar, hun toilet openbaar te stellen, maar het blijft een probleem voor mensen die niet zo'n hoge nood hebben, om die te vinden. Ik hoop dat u daar ook iets aan gaat doen, waardoor het zichtbaarder wordt, of duidelijker, waar men naartoe kan gaan.

Wethouder Van der Geest: Zeker, voorzitter. Er zullen bijvoorbeeld ook stickers geplakt worden op de deuren van ondernemers die dat willen hebben, en die aanmelding in de app, zoals ze dat zei. Volgens mij zei mevrouw Van Maaren trouwens ook in haar tweede termijn dat de bebording aangepast moet worden. Ja, daar moeten we mee aan de slag en dat heeft inderdaad wel lang geduurd.

De heer Oostrum heeft gezegd dat hij nog wat beantwoording van het college mist op zijn mobiliteitspunten. Hij vroeg bijvoorbeeld om bij het bezorgen van pakketten die bundeling te stimuleren. Volgens mij is het goed om in ieder geval eens te kijken naar die kluizen die je steeds meer ziet. In de provincie Zuid-Holland wordt er op verschillende plekken mee geëxperimenteerd. Ik weet dat ze het in Hoeksche Waard of Goeree hebben gedaan. Maar laten we ook gewoon zeggen dat we meer lokaal moeten kopen, dan hoeven we geen bezorgbusjes door de stad te laten rijden. We hebben een hele goede Gorcumse fietskoerier die dat ook kan doen en u kunt bij sommige bestellingen aanvinken dat hij dat kan doen. En in het parkeerbeleid dat u recent heeft vastgesteld staat bijvoorbeeld ook bij de Spijksepoort dat we daar met de eigenaar in gesprek willen gaan om te kijken hoe we daar een soort fietsvoorziening kunnen maken voor mensen die daar hun fiets kunnen parkeren en dan naar de stad kunnen gaan. Dus dat zit erin. En bij bijvoorbeeld nieuwe ontwikkelingen, zoals de Arkelsedijk, heeft u in het kaderdocument dat u heeft

vastgesteld ook de aandacht op mobiliteit en parkeren gevestigd, en dat blijven we ook doen bij dat soort ontwikkelingen.

Dan kom ik vervolgens bij de motie van D66 over laadpalen. Laat ik om te beginnen zeggen dat de heer Tekir ons heel even op het verkeerde been heeft gezet, maar dat lag vooral aan onszelf. Dat zat namelijk op de 300 meter. We dachten: in ons beleid staat toch 200 meter? Maar het stond inderdaad fout op de site. Dus in het beleid, dat nog steeds geldt, is de maximale afstand 200 meter, tenzij het niet anders kan, en dat is bijvoorbeeld het geval op sommige plekken in de binnenstad. Recent hebben we het parkeerbeleid vastgesteld en daarin heeft u het beleid bekrachtigd waarin we faciliterend tewerk gaan. Het probleem in die facilitering, de lange doorlooptijd, zit vooral in het feit dat je best een tijd nodig hebt om het verkeersbesluit te nemen, om de aanleg te doen door Allegro, en in die beslistermijn zit ook nog eens een keer een bezwaartermijn. Verder kijken we bij de ontwikkeling van Kweeklust naar laadplekken, maar zoals enkelen van u ook zeiden: bij het parkeerbeleid en vooral bij de parkeerpanels, zeiden ze ook “wees terughoudend met het opofferen van die openbare parkeerplaatsen voor laadplaatsen, want er zijn al beperkt parkeerplaatsen, dus hou het beperkt”. En we zien bij de nieuwe elektrische auto’s dat er steeds minder ‘getankt’ hoeft te worden en dat je aan één keer opladen per week genoeg hebt, dus het kan met een beperkter aantal laadpalen, of bij een snellaadstation. Op grond van deze overwegingen ontraad ik die motie.

Dan had de heer Tekir nog een tweede, over het Cruyff Court. Het is inderdaad heel mooi om te zien dat het Cruyff Court eigenlijk altijd goed benut is, zeker ’s avonds. Er kan op steeds meer plekken gevoetbald worden. Dat zien we bijvoorbeeld aan de Tiende Penninglaan, waar we recent een ASM-veld hebben opgeleverd bij de Snijdersstaat/Gildenweg, bij Het Haagje natuurlijk, en als u vanavond instemt met de perspectiefnota volgend jaar ook bij het oude veld van Achilles. Ik ga natuurlijk graag met deze mensen in gesprek. Dat doe ik graag met het centraal punt, met de Stichting Boukie, die daar ook bij het oude Haarhorst aan de slag gaat. Maar ik wil wel vast een winstwaarschuwing geven ten opzichte van de lichtmasten. Daar zijn we niet zo positief over, en dat zit natuurlijk vooral in de duurzaamheid en de kosten die daarmee gemoeid zijn, maar ook in de lichthinder/vervuiling. Eerder heeft u een motie lichthinder aangenomen als raad en we zien dat er bij andere plekken best wel klachten zijn als het gaat over de overlast voor omwonenden. Dus positief over het aangaan van het gesprek om te kijken wat de mogelijkheden zijn, maar niet positief over de lichtmasten. Maar goed, daar kunnen we in het gesprek ook duiding aan geven.

De voorzitter: Interruptie de heer Tekir.

De heer Tekir: Ja, voorzitter, dank u wel. De wethouder heeft op twee moties gereageerd. Om te beginnen met de laatste: het is prima dat u de motie wilt opvolgen en in gesprek wilt gaan met de jongeren, maar zoals ik al aangaf, zit de belangrijkste wens in de lichtmasten. Ik vind het een beetje flauw om nu al te zeggen dat dat niet mogelijk is vanwege de overlast voor omwonenden. Ik ga de wethouder niet vertellen waar het Cruyff Court ligt, want dat weet hij heel goed, maar daar kan geen sprake zijn van overlast voor omwonenden. Sterker nog: aan de overkant zit een tennisvereniging waar ook lichtmasten staan. Ik wil de wethouder daarom toch verzoeken in alle openheid in gesprek te gaan met die jongeren en daarbij te denken in mogelijkheden in plaats van onmogelijkheden.

De motie over de laadpalen is door de wethouder ontraden en dat vind ik jammer. De hamvraag in die motie is: laten we een actueel beleid opstellen, omdat het tempo van elektrisch rijden zo hard gaat dat het beleid inmiddels is achterhaald. Ook ik ben op het verkeerde been gezet, omdat op de website kennelijk verkeerde informatie staat van 300 meter. Wij hebben slechts twee bottlenecks benoemd die het verkennen waard zijn. Mijn verzoek is nog steeds: laten we toch gaan naar een actueel beleid en in ieder geval die punten verkennen, zonder nu te bepalen dat het terug zou moeten naar 100, of 50, of wat dan ook. De heer Bahlmann deed een mooie suggestie ten aanzien van laadpleinen die daarbij zou kunnen worden meegenomen. Ik ben benieuwd hoe de wethouder aankijkt tegen het geheel actualiseren van het beleid.

Wethouder Van der Geest: In die zin vind ik het ingewikkeld, dat we ongeveer een maand geleden het parkeerbeleid hebben vastgesteld met elkaar waarin staat dat we het faciliteren. De overgrote meerderheid van uw raad heeft daarmee ingestemd en daar sta ik nog steeds voor. Het is tweeledig: de ontwikkeling om te kijken naar meer centrale plaatsen staat ook in dat beleid, bij het laadpalenplan, maar we zien ook dat, als we een openbare parkeerplaats voor een laadplaats indelen, er discussie ontstaat of die inderdaad wel voor de deur moet. Dus het beleid dat er nu is houd ik graag in stand en bij nieuwe ontwikkelingen, bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van Kweeklust, of bij een nieuwe woningbouwontwikkeling, zullen we kijken naar plekken voor die laadpalen. De ontwikkeling gaat inderdaad heel snel, dus we zien ook dat er eigenlijk steeds minder laadpalen nodig zijn, maar het betekent wel dat mensen minder lang bij een laadplaats moeten staan. Dat is ook nog iets wat tussen de oren van sommige ‘elektrische rijders’ moet komen. Dus ik blijf hem ontraden, maar we zitten volgens mij niet zo heel ver van elkaar vandaan.

De voorzitter: Interruptie mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Dank u, voorzitter. Het parkeerbeleid is inderdaad vastgesteld, maar het gaat ook over de wijken en niet alleen over de binnenstad. Dus het zou volgens mij toch goed zijn om eens te kijken naar die laadpleinen. Ik denk dat dat een goed idee is.

De heer Tekir: Voorzitter, ook ik zou graag nog even interrumperen, als dat mag.

De voorzitter: Ja, maar wel kort graag, want u hebt al een paar keer geïnterrupteerd over dit onderwerp.

De heer Tekir: Een laatste poging. Ik merk dat de wethouder het verzoek om het beleid ten aanzien van elektrisch laden te actualiseren koppelt aan het parkeerbeleid. Ik snap die samenhang uiteraard wel, maar wij hebben voor elektrisch laden specifiek, apart beleid, dat ook gewoon op de website is opgenomen en het verzoek is om dát beleid aan te passen. Ik ben alsnog benieuwd hoe hij daartegen aankijkt, even los van het parkeerbeleid, want met de vaststelling van het parkeerbeleid is het beleid ten aanzien van elektrisch laden niet vervallen, gewijzigd, of wat dan ook. Dus dat moeten we echt even los zien.

Wethouder Van der Geest: Nee, sterker nog: u heeft in het laatste parkeerbeleid bekrachtigd wat het huidige laadpalenbeleid is, dus daarmee heeft u ingestemd met wat de oude lijn was, namelijk in algemene zin faciliterend. Dus als mensen een laadpaal

aanvragen, geven we daar een vergunning voor en plaatsen uiteindelijk de laadpaal. Waar het niet anders kan – bijvoorbeeld in de binnenstad willen we niet in elke straat in onze historische vesting overal maar laadpalen, want zo mooi zijn ze nou ook weer niet – zoeken we het meer op pleinen en in gebouwde voorzieningen.

De voorzitter: Goed, dit lijkt mij voldoende besproken.

De heer Tekir: Volgens mij klopt dit niet. Ik vind het lastig zo, maar de beleidsregels op laadinfrastructuur Gorinchem actualisatie 28-10-2014, zoals die op de website staat, hebben wij niet als zodanig vastgesteld bij het parkeerbeleid. Ik vind het prima om hierover te debatteren, maar wel op basis van de juiste informatie.

De voorzitter: Waarvan akte. Ik heb zelf nog twee onderwerpen te behandelen en kijk daarvoor even naar de plaatsvervangend voorzitter, heer Van Breemen.

(Het voorzitterschap wordt overgedragen aan de heer Van Breemen)

De burgemeester: Dames en heren. Door de ChristenUnie/SGP is een motie ingediend ‘Gedenkteken coronapandemie’. Mevrouw Molengraaf heeft gezegd dat haar fractie content is met de positieve attitude van het college ter zake, maar gevraagd of wij niet ook zelf het initiatief willen nemen tot. Dat zal ik doen. In een van de columns die ik regelmatig schrijf zal ik er sowieso aandacht voor vragen en mensen in de stad die er ideeën over hebben oproepen zich te melden. Het lijkt me ook goed om met Rivas contact op te nemen. De essentie van het verhaal van het college is eigenlijk: het moet niet iets zijn van “de gemeente verzint iets, de gemeente gaat het vervolgens plaatsen en de gemeente financiert alles”. Het moet wel uit de stad komen. Samen met de stad geven we zo’n gedenkteken vorm. Dat is de essentie van het verhaal.

De voorzitter: Er is een interruptie van mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Voorzitter, bedankt voor uw antwoord. Ik ben er natuurlijk blij mee. Volgens mij geeft de motie u ook alle vrijheid om het zo uit te leggen. De eerste beantwoording van het college was heel erg van “nou, als er een initiatief komt, gaan we er wel eens over nadenken”, en dat is heel anders dan wat u nu zegt. Ik ben dus blij met deze toezegging, en nogmaals: volgens mij geeft de motie u alle vrijheid om het zo in te steken.

De burgemeester: Dan gaan we het op die manier doen.

Het CDA had aandacht gevraagd voor het coffeeshopbeleid en over het antwoord dat het college daarop heeft gegeven zijn nog enkele vragen gesteld. Als ik het me goed herinner, ging het om vragen met betrekking tot het nu ook aandacht hebben voor de leefbaarheid en voor de verkeersafwikkeling bij coffeeshops, omdat er regelmatig klachten zijn van inwoners. Het lijkt me goed even te melden dat, als wij een vergunning geven voor een coffeeshop, altijd heel goed gekeken wordt naar de woon- en leefsituatie en naar de verkeersoverlast. Dat blijven we natuurlijk doen, omdat dat gewoon onderdeel is van de vergunning. Dus als er klachten zijn, gaan we daarover gewoon heel serieus in gesprek. Ik weet ook dat ik nog niet eens zo heel lang geleden daar ook gesprekken over heb

gevoerd met omwonenden toen het ging over overlast, en dan ga je natuurlijk ook met de coffeeshophouder in gesprek, maar dat spreekt, denk ik, voor zichzelf. We gaan het coffeeshopbeleid evalueren, dat gaan we na de zomervakantie verder oppakken. De eerste gesprekken daarover lopen al. We gaan dan natuurlijk met de coffeeshops in gesprek, maar ook met de ketenpartners, met omwonenden en met de wijkcoördinator. Kortom, we gaan met heel veel mensen in gesprek om een goed beeld te krijgen van de situatie in de stad. Dus weet dat wij aan de ene kant, om tot een goede evaluatie van het coffeeshopbeleid te komen, daar stappen voor zetten, maar dat we tussentijds niet stil zitten.

Dank u wel.

De voorzitter: Er is toch nog een interruptie van de heer Tekir.

De heer Tekir: Ja, voorzitter, dank u wel. De interruptie is niet bedoeld voor de burgemeester, maar voor de heer Van Zanten, die terug wilde komen op het punt ten aanzien van de kunstwerken. Ik zou willen vragen om dat toe te staan, omdat het voor ons van belang is in de afweging met betrekking tot de motie.

(Het voorzitterschap is overgedragen aan de burgemeester)

De voorzitter: Kunt u uw vraag daarover stellen? Wat is precies uw vraag?

De heer Tekir: De vraag is of de maatregelen die in de raadsinformatiebrief zijn aangekondigd door het college voldoende zijn of niet. Zoals ik al toelichtte, was het antwoord dat wij daarop kregen dat dat voldoende was. Als dat het geval is, willen wij daarvoor geen middelen beschikbaarstellen, maar als dat niet voldoende is, kijken wij anders tegen de motie van de Partij van de Arbeid aan.

De voorzitter: Wethouder Van Zanten krijgt het woord.

Wethouder Van Zanten: Dank u wel, voorzitter. Fijn dat ik toch nog even de gelegenheid krijg om daarover iets te zeggen. Ik heb er met de heer Tekir al even over geappt, en wij waren het er misschien zelfs wel over eens dat de tekst van de beantwoording tamelijk cryptisch was en dus zeer wel kan leiden tot onbegrip. Ik begrijp dat de heer Tekir uit de technische beantwoording de conclusie heeft getrokken dat er naar het oordeel van het college genoeg geld zou zijn om het achterstallig onderhoud aan te pakken. Zo was de beantwoording niet bedoeld, heb ik hem ook geappt, maar ze kan wel zo worden gelezen, want ze is wat cryptisch. De beantwoording die ik gaf is wel juist en dat heb ik ook nog even bevestigd gekregen van de ambtenaar die de technische beantwoording heeft opgesteld. Dat betekent dus dat er te weinig geld is om achterstallig onderhoud op te pakken. Ik hoop dat de heer Tekir daarmee voldoende informatie heeft om te bezien of hij met de motie mee kan, of niet.

Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zie een interruptie van mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Ik vraag me af of er nog een reactie komt op de motie 'Een boom voor iedereen', of heb ik die gemist?

De voorzitter: Die zat in de stukken van het college in eerste termijn, dus daar wil ik graag naar verwijzen.

Hiermee hebben we de tweede termijn van het college gehad. De vergadering zal nu een kwartier worden geschorst, waarna we verder gaan in een officiële raadsvergadering met de agenda zoals die in iBabs staat.

Ik schors de vergadering (20.06 uur).

8. Schorsing

Digitale vergadering van donderdag 8 juli 2021

Voorzitter: mevrouw R.W.J. Melissant-Briene, burgemeester.

Aanwezig zijn de leden: de heren B.C.S. Bahlmann, F.M.T. Barth, R.J.J. van Breemen en H. Chaaby, mevrouw E.L. Dansen, de heer M.A. Hachhouch, mevrouw E.W.H. Hamann, de heren M.S. Hassouna, E.A. Koçak en G.J. van der Lee, de dames A.P. van Maaren, A. Mager en M.J. Molengraaf-Vullers, de heren H.J. van Mourik, L.A. Onvlee en J.C. Oostrum, de dames J. van Oversteeg en L.P.W. Pellikaan, de heren J.M. Roeland, N. van Santen en P.C.J. Schefferlie, mevrouw D. Stevens en de heren I. Tekir, C.J.J. Wientjes en C. van Willigen.

Griffier: de heer H. Sepers.

Tevens aanwezig: de wethouders de heren R.P. van Doesburg, J.P. van der Geest, E.C.M. Kraaijeveld en D. van Zanten, alsmede de directeur gemeente Gorinchem mevrouw M.J. Fillekes-Brand.

9. Opening formele vergadering (digitaal).

De voorzitter: Goedenavond dames en heren, leden van de raad. Welkom ook aan degenen die thuis luisteren. We zijn hier in een openbare vergadering van de gemeenteraad van Gorinchem op donderdag 8 juli 2021. Vanmiddag en een deel van de avond hebben we een B&A gehad in een raadssessie over de perspectiefnota. Nu hebben we de formele vergadering van de gemeenteraad en daarin gaan we een aantal besluiten nemen ten aanzien van een paar agendapunten, ten aanzien van moties en amendementen. Uiteraard kunnen daarbij ook stemverklaringen worden afgelegd.

Voordat we beginnen met deze vergadering, is het belangrijk om conform de spelregels de presentie van de leden van de raad vast te stellen. Dat betekent dat wij de leden van de raad in beeld moeten zien en ook moeten horen. Een aantal mensen zijn ook in de raadzaal aanwezig: links van mij de plaatsvervangend voorzitter van de raad, de heer Van Breemen, rechts van mij de griffier, het college van B&W en twee ambtenaren. Alle anderen zijn thuis of elders. We gaan nu de presentie opnemen. Allereerst de Bahlmann.

De heer Bahlmann: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond. De heer Barth.

De heer Barth: Present, voorzitter.

De voorzitter: Fijn, goed u te zien. De heer Van Breemen.

De heer Van Breemen: Ja, goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: De heer Chaaby.

De heer Chaaby: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Mevrouw Dansen.

Mevrouw Dansen: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: De heer Hachhouch.

De heer Hachhouch: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Hamann.

Mevrouw Hamann: Present, voorzitter.

De voorzitter: De heer Hassouna.

De heer Hassouna: Present, voorzitter.

De voorzitter: De heer Koçak.

De heer Koçak: Present, voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Lee.

De heer Van der Lee: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Maaren.

Mevrouw Van Maaren: Aanwezig, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Mager.

Mevrouw Mager: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Molengraaf.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Present.

De voorzitter: De heer Van Mourik.

De heer Van Mourik: Present, goedenavond.

De voorzitter: De heer Onvlee.

De heer Onvlee: Ja, present.

De voorzitter: De heer Oostrum.

De heer Oostrum: Aanwezig, voorzitter, goedenavond.

De voorzitter: Mevrouw Van Oversteeg.

Mevrouw Van Oversteeg: Aanwezig.

De voorzitter: Mevrouw Pellikaan.

Mevrouw Pellikaan: Aanwezig.

De voorzitter: De heer Roeland.

De heer Roeland: Aanwezig, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: De heer Van Santen.

De heer Van Santen: Ja, present.

De voorzitter: De heer Schefferlie.

De heer Schefferlie: Present, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Stevens.

Mevrouw Stevens: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond. De heer Tekir.

De heer Tekir: Goedenavond, voorzitter.

De voorzitter: Ja, fijn u te zien. De heer Wientjes.

De heer Wientjes: Goedenavond, mevrouw de voorzitter.

De voorzitter: Goedenavond. De heer Van Willigen.

De heer Van Willigen: Ja, voorzitter, nog steeds aanwezig.

De voorzitter: Mensen, ik zie dat we er allemaal zijn. Dat is fijn, dus we hebben een raad die compleet is.

10. Vaststellen agenda raadsvergadering.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

11. Stemming: Werken in het stadhuis van de toekomst.

De voorzitter: Dames en heren. Dit voorstel is in de vorige vergadering behandeld en daarop werd een amendement ingediend, waarover de stemmen met 12 tegen 12 bleken te staken. Daarom moet vanavond opnieuw worden gestemd, zowel over het amendement als over het al dan niet geamendeerde voorstel. Conform het reglement van orde is eerst het amendement aan de orde. Desgewenst kunt u bij de stemming nog een stemverklaring afleggen. De vorige keer hebben de fracties van VVD, ChristenUnie/SGP, SP, GroenLinks, D66, fractie Van Maaren en Gorcum Actief voor het amendement gestemd en de fracties van Stadsbelang, Democraten Gorinchem, CDA en PvdA tegen. Kan ik concluderen dat dat nog steeds het geval is? Ik stel vast dat dat zo is, zodat het amendement dit keer met 13 tegen 12 stemmen is verworpen.

Aan de orde is vervolgens het raadsvoorstel. Ik neem aan dat de stemverhoudingen hetzelfde zijn. Als dat niet zo is, verzoek ik u dat in de chat kenbaar te maken. Ik stel vast dat van de laatste mogelijkheid geen gebruik wordt gemaakt, zodat ik kan concluderen dat de fracties van Stadsbelang, Democraten Gorinchem, CDA en PvdA voor het voorstel stemmen en de fracties van VVD, ChristenUnie/SGP, SP, GroenLinks, D66, fractie Van Maaren en Gorcum Actief, zodat het voorstel met 13 tegen 12 stemmen is aanvaard.

12. Vaststellen officiële indiening moties & amendementen.

De voorzitter: Dames en heren. In iBabs is een overzicht opgenomen van de moties en het amendement die naar aanleiding van de perspectiefnota zijn ingediend. Eerst zal het amendement in stemming worden gebracht, vervolgens de moties en aansluitend het raadsvoorstel.

13. Stemming.

De voorzitter: Als stemmingsnummer trek ik nr. 7, zodat mevrouw Hamann als eerste aan de beurt van stemmen is. Ook bij deze stemmingen kan desgewenst een stemverklaring worden afgelegd.

Allereerst stel ik aan de orde amendement A1, ‘Blijk van waardering aan onze maatschappelijke partners’.

Het amendement wordt in stemming gebracht en met 21 tegen 4 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de heren Koçak en Van der Lee, de dames Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heer Hassouna, mevrouw Van Maaren en de heer Tekir.

Stemverklaringen

De heer Bahlmann: Als oud-voorzitter van een vereniging in Gorinchem heb ik de afgelopen periode heel veel steun gehad, dus ik verwacht dat op het moment dat dat nodig blijkt te zijn de gemeente weer voor ons klaar staat. Wij zijn tegen dit amendement.

De voorzitter: Ten aanzien van die stemverklaring lijkt het me wel goed dat we daar nog een keer een gesprek over hebben.

Aan de orde is motie M1, ‘Gastvrij Gorinchem, een toilet voor iedereen’.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

De voorzitter: Aan de orde is motie M2, ‘Gidslijnen Gorinchem’.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en

Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

Stemverklaringen

De heer Van Mourik: Ik heb goede contacten met het Gorinchems Platform voor Gehandicaptenbeleid, ook met visueel gehandicapten, en die zijn niet allemaal even blij met de geleidelijnen. Geleidelijnen zonder inzicht leiden tot plekken en richtingen zonder uitzicht, dus doe het vooral in goed contact met visueel gehandicapten.

De voorzitter: Aan de orde is motie M3, 'Gorinchem Cultuurstad'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 23 tegen 2 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan en de heren Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen, Chaaby en Hachhouch.

Tegen hebben gestemd de dames Stevens en Dansen.

Stemverklaringen

De heer Hassouna: Voor mijn stemverklaring verwijs ik naar de heer Tekir.

Mevrouw Stevens: Hoewel de SP enorm voorstander is van cultuur, vinden we dit bedrag eigenlijk een kleine belediging voor de kunstwerken. Aangezien er ook nog een motie is aangenomen over het onderhoud, stemmen wij tegen.

De heer Tekir: Er was even wat onnodig gehakketak naar aanleiding van deze motie, maar met de reflectie van de wethouder op de cryptische beantwoording kunnen wij instemmen. Sterker nog: als we de informatie vooraf al meteen duidelijk hadden ontvangen, hadden we de motie zelfs graag mee willen indienen. We hopen dat het bedrag van 20.000 euro genoeg is. Zo niet, dan horen we dat graag.

De voorzitter: Aan de orde is motie M4, 'Wijkschouw zorgt voor verbinding'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 18 tegen 7 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, mevrouw Van Maaren, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan en de heren Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Willigen, Bahlmann, Van Breemen, Chaaby en Hachhouch.

Tegen hebben gestemd de dames Mager en Molengraaf-Vullers, de heer Van Santen, mevrouw Stevens, de heren Wientjes en Barth en mevrouw Dansen.

Stemverklaringen

Mevrouw Mager: De heer Wientjes zal namens de VVD een stemverklaring afleggen.

Mevrouw Molengraaf-Vullers: Ook wij zijn tegen, niet omdat wij de wijkschouw geen goed idee vinden – dat vinden we een heel goed idee –, maar omdat de andere bullets spreken over een wat tussen neus en wijsvinger door bekijken van de financiën die de plannen gaan kosten en daar hebben wij eigenlijk weinig vertrouwen in.

De heer Van Santen: Ik verwijs ook naar de stemverklaring van de heer Wientjes.

Mevrouw Stevens: Hoewel de SP een wijkschouw zeker niet overbodig vindt, vinden wij de motie wel overbodig en daarom stemmen wij tegen.

De heer Wientjes: Wij vinden dit een hele ouderwetse manier van benaderen en het past niet in ons idee over [...]. Wij stemmen dus tegen.

De heer Barth: Ik ben tegen, met de stemverklaring zoals afgegeven door mevrouw Molengraaf.

De voorzitter: Aan de orde is motie M5, ‘Gedenkteken coronapandemie’.

De motie wordt in stemming gebracht en met 23 tegen 2 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan en de heren Roeland, Van Santen, Schefferlie, Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen, Chaaby en Hachhouch.

Tegen hebben gestemd de dames Stevens en Dansen.

Stemverklaringen

Mevrouw Stevens: Omdat wij het nog te vroeg vinden, stemmen wij tegen.

De voorzitter: Aan de orde is motie M6, ‘Een boom voor iedereen’.

De motie wordt in stemming gebracht en met 15 tegen 10 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de heren Hassouna, Koçak, Van der Lee, Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan en de heren Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Willigen, Bahlmann, Chaaby en Hachhouch.

Tegen hebben gestemd de dames Hamann, Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heer Van Santen, mevrouw Stevens, de heren Wientjes, Barth en Van Breemen en mevrouw Dansen.

Stemverklaringen

De heer Van Mourik: Ik gun het iedereen. Voor.

Mevrouw Stevens: De SP is enorm voorstander van goed beleid tegenover biodiversiteit, maar deze motie vinden we zorgwekkend. Ik denk dat er betere moties gemaakt kunnen worden voor biodiversiteit en een boom voor iedereen is niet ter sprake.

De voorzitter: Aan de orde is motie M7, 'Eerst laden, dan elektrisch rijden'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de heren Koçak en Van der Lee, mevrouw Van Maaren, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Van Willigen, Bahlmann en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heer Hassouna, de dames Mager en Molengraaf-Vullers en de heren Van Santen, Tekir, Wientjes, Barth en Van Breemen.

Stemverklaringen

De heer Tekir: Een stemverklaring bij deze motie, en ik moet zeggen uit verwondering. Deze motie verzoekt om een actualisatie van het beleid met betrekking tot elektrisch laden. Tot onze verbazing hoorden we net de wethouder zeggen dat het beleid vorige maand is bekrachtigd bij het parkeerbeleid over de binnenstad. Die bekrachtiging is de raad niet expliciet voorgelegd en bovendien staat op de website het vigerende beleid, met als jaartal 2014. Kortom, wij betreuren de desinformatie vanuit het college op dit punt en blijven erbij dat een actualisatie van het elektrisch rijden hoogst noodzakelijk is. Wij stemmen dus voor.

De voorzitter: Motie M8 is ingetrokken en vervangen door motie M14, die zo meteen in stemming zal worden gebracht.

Aan de orde is motie M9, 'Luister nog eens naar de ideeën voor het Cruyff Court'.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

De voorzitter: Aan de orde is motie M10, 'Gedenk de Martelaren'.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

Stemverklaringen

De heer Hassouna: Voor met stemverklaring afgegeven door de heer Tekir.

Mevrouw Mager: Voor met stemverklaring door de heer Wientjes.

De heer Tekir: Voorzitter. Wij hebben vandaag nog even getwijfeld over deze motie, zoals ook al naar voren is gebracht. Met name het kostenaspect maakt dat wij geen onhaalbare verwachtingen willen scheppen bij de initiatiefnemers, maar met de duiding die de indiener gaf en de vertaling daarvan vanuit het college denken wij toch wel dat er voldoende ruimte is in de uitwerking om die onhaalbare verwachting te voorkomen en om voorwaarden te stellen aan een subsidie hieraan. Daarmee stemmen wij alsnog voor.

De heer Wientjes: Géén stemverklaring, per abuis, mevrouw Mager. Ik ben voor.

Mevrouw Dansen: Een hele korte stemverklaring. We noemen het voortschrijdend inzicht. Voor.

De voorzitter: Aan de orde is motie M11, 'Duurzaamheid in woord en daad'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 14 tegen 11 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Koçak, Van der Lee, Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan en de heren Roeland, Schefferlie, Van Willigen, Bahlmann, Chaaby en Hachhouch.

Voor hebben gestemd de heer Hassouna, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heer Van Santen, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Barth en Van Breemen en mevrouw Dansen.

Stemverklaringen

De heer Oostrum: Wij willen eerst afwachten hoe de lobbybrief aan het Rijk uitpakt en of het Rijk zijn verantwoordelijkheid neemt.

De voorzitter: Aan de orde is motie M12, 'Balans mee- en tegenvallers'.

De motie wordt in stemming gebracht en met 19 tegen 6 stemmen verworpen.

Tegen hebben gestemd de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen, Chaaby en Hachhouch.

Voor hebben gestemd de dames Hamann en Mager, de heer Van Santen, mevrouw Stevens, de heer Wientjes en mevrouw Dansen.

De voorzitter: Aan de orde is motie M13, 'Meekoppelkans Woelse Waard'.

De motie wordt in stemming gebracht en met algemene stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en

Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Van Santen en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Wientjes, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

De voorzitter: Aan de orde is motie M14, die in de plaats komt van motie M8, luidende:

Motie M14: Werk maken van stages

De raad van de gemeente Gorinchem,
in vergadering bijeen op 8 juli 2021;
verzoekt het college van B&W:

- als toekomstgerichte investering een structureel integraal stagebeleid te ontwikkelen verankerd als onderdeel in het HR-beleid, waarbij de invulling van de stageplekken / stagiair(e)s de diversiteit van de inwoners van onze stad weerspiegelt, zodat stagiair(e)s van verschillende niveaus, achtergronden en richtingen optimaal kunnen worden begeleid;
- een toegewijd stagebureau / stagecoördinator in de arm te nemen om deze een belangrijke rol te geven in de uitvoer van het stagebeleid om dit tot een succes te maken;
- dit stagebeleid in 2022 in te laten gaan.

De motie wordt in stemming gebracht en met 22 tegen 3 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd mevrouw Hamann, de heren Hassouna, Koçak en Van der Lee, de dames Van Maaren en Molengraaf-Vullers, de heren Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland en Schefferlie, mevrouw Stevens, de heren Tekir, Van Willigen, Bahlmann, Barth, Van Breemen en Chaaby, mevrouw Dansen en de heer Hachhouch.

Tegen hebben gestemd mevrouw Mager en de heren Van Santen en Wientjes.

Stemverklaringen

Mevrouw Mager: Tegen met stemverklaring door de heer Wientjes.

De heer Van Santen: Tegen, en ook ik verwijs naar de stemverklaring van de heer Wientjes.

De heer Wientjes: Wij stemmen tegen met de stemverklaring dat wij dit eigenlijk geheel overbodig vinden, dat het een standaardoperatie zou moeten zijn en het ook is.

De voorzitter: Aan de orde is ten slotte het raadsvoorstel.

Het raadsvoorstel wordt in stemming gebracht en met 16 tegen 9 stemmen aanvaard.

Voor hebben gestemd de heren Hassouna, Koçak, Van der Lee, Van Mourik, Onvlee en Oostrum, de dames Van Oversteeg en Pellikaan, de heren Roeland, Schefferlie, Tekir, Van Willigen, Bahlmann, Van Breemen, Chaaby en Hachhouch.

Tegen hebben gestemd de dames Hamann, Van Maaren, Mager en Molengraaf-Vullers, de heer Van Santen, mevrouw Stevens, de heren Wientjes en Barth en mevrouw Dansen.

Stemverklaringen

Mevrouw Mager: Tegen met stemverklaring door de heer Wientjes.

De heer Van Santen: Tegen en ik verwijs ook naar de stemverklaring van de heer Wientjes zo meteen.

De heer Wientjes: Wij willen niet dat deze geschiedenis over de verkiezingen heen de volgende begroting gaat beïnvloeden en daarom zijn wij tegen.

De heer Van Breemen: Een korte stemverklaring. Hoewel ik het nog steeds erg jammer vind dat er geen geld voor duurzaamheid gereserveerd wordt en ik ook niet helemaal de logica van het college kan volgen, ga ik ervan uit dat dit in de loop van de begroting wel gerepareerd gaat worden en stem ik nu voor deze perspectiefnota.

14. Overzicht begrotingswijzigingen juli 2021 (2021-757638)

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform het voorstel van burgemeester en wethouders besloten.

De voorzitter: Hiermee zijn we aan het einde gekomen van deze lange vergadering, die niettemin toch nog redelijk op tijd is afgerond. Complimenten aan iedereen voor de manier waarop het debat is verlopen. Ik denk dat wij ons allemaal aardig goed aan de vooraf gemaakte afspraken hebben gehouden. Een vergadering maak je altijd met elkaar en het is mooi te zien dat het vanavond heel goed is verlopen. Daarvoor wil ik u hartelijk dank zeggen. Dank voor uw inbreng, dank ook aan al diegenen die heel actief zijn geweest met het voorbereiden van deze stukken, wat soms ook de nodige avonduren en weekenden heeft gekost, zo heb ik vernomen. Dank aan de ambtenaren en dank ook aan de griffie voor de voortreffelijke voorbereiding.

Ik wens u nog een fijne avond toe en ook een hele goede zomervakantie. De afgelopen maand is met drie raadsvergaderingen en heel veel andere sessies heel wat werk verricht en dan is het goed om op een gegeven moment ook even rust en afstand te nemen en wat andere dingen te gaan doen. Laten we ook hopen dat de coronapandemie niet al te veel roet in het eten gooit, mocht u bepaalde plannen hebben. En ik zie u graag na de zomervakantie weer terug. Maar eerst een goede zomervakantie gewenst. Dat geldt ook voor degenen die thuis aan het kijken zijn naar deze streaming.

15. Sluiting.

De voorzitter sluit te 21.13 uur de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Gorinchem op 23 september 2021.

De griffier,

De voorzitter,

Sprekersindex:

Bahlmann, B.C.S, 3, 29, 65, 68
Barth, F.M.T., 65, 70
Breemen, R.J.J. van, 22, 27, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 44, 49, 53, 65, 74
Burgemeester, 63
Chaaby, H., 65
Dansen, mw. E.L., 24, 25, 26, 27, 28, 56, 57, 65, 72
Doesburg, R.P. van, 51, 53, 54, 55, 56
Geest, J.P. van der, 59, 60, 62
Hachhouch, M.A., 7, 66
Hamann, mw. E.W.H., 42, 43, 44, 51, 54, 59, 62, 64, 66
Hassouna, M.S., 66, 69, 72
Koçak, E.A., 66
Kraaijeveld, E.C.M., 57
Lee, G.J. van der, 66
Maaren, mw. A.P. van, 45, 56, 60, 66
Mager, mw. A., 10, 66, 70, 72, 73, 74
Molengraaf-Vullers, mw. M.J., 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 26, 27, 28, 30, 33, 37, 39, 48, 52, 54, 55, 63, 66, 70
Mourik, H.J. van, 7, 66, 69, 70
Onvlee, L.A., 66
Oostrum, J.C., 11, 14, 20, 25, 32, 66, 72
Oversteeg, mw. J. van, 18, 19, 21, 22, 23, 36, 37, 41, 66
Pelikaan, mw. L.P.W., 66
Roeland, J.M., 66
Santen, N. van, 67, 70, 73, 74
Schefferlie, P.C.J., 5, 15, 16, 17, 21, 24, 25, 37, 38, 67
Stevens, mw. D., 67, 69, 70, 71
Tekir, I., 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 39, 48, 49, 56, 61, 62, 64, 67, 69, 71, 72
Wientjes, C.J.J., 8, 10, 21, 22, 23, 27, 29, 30, 31, 33, 40, 41, 50, 67, 70, 72, 73, 74
Willigen, C. van, 67
Zanten, D. van, 47, 48, 49, 50, 51, 56, 57, 64